

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 12/št. 123-124

julij-avgust 2016

www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Intervjuja: Rok Vilčnik rokgre in Morris Gleitzman; Kresnik 2016; Pobliski v prevode: Prevajalec je avtor in prevod je avtorsko delo

Naslovni intervju:

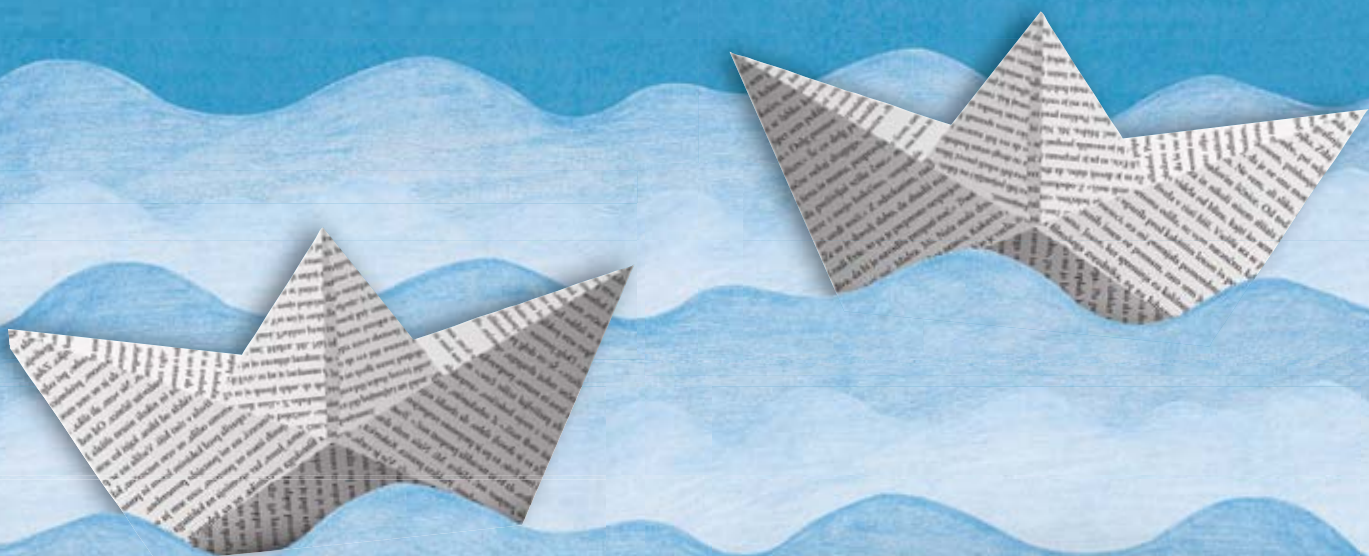
pesnik **UROŠ ZUPAN**,
publicistka in pisateljica **AGATA TOMAŽIČ**
in njen urednik **ANDREJ BLATNIK**

bukla**plus**

Tokrat predstavljamo več kot 135 novih knjig. Naslednja Bukla izide 14. septembra 2016.

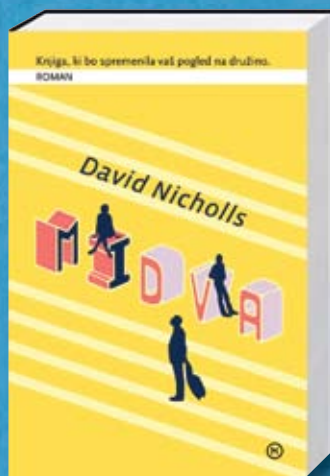
Ni pravega poletja brez dobre knjige

**V knjigarnah Mladinske knjige
in na www.emka.si**

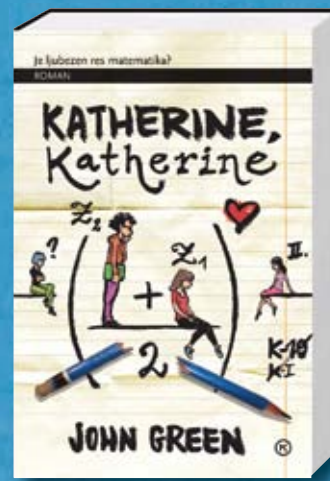
Spomini pilota sestreljenega letala med 2. svetovno vojno.

Optimistična zgodba o kranjanecih in družini.

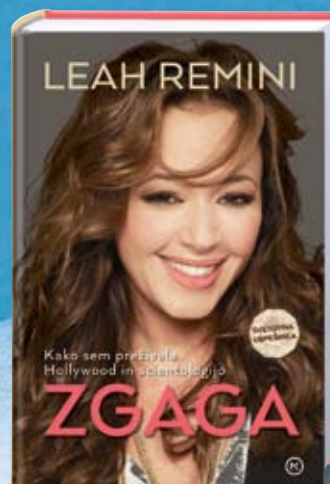
Odličen psihološki triler v slogu najboljših Hitchcockovih filmov.

Humorni roman Johna Greena, avtorja uspešnice *Krivo so zvezde*.

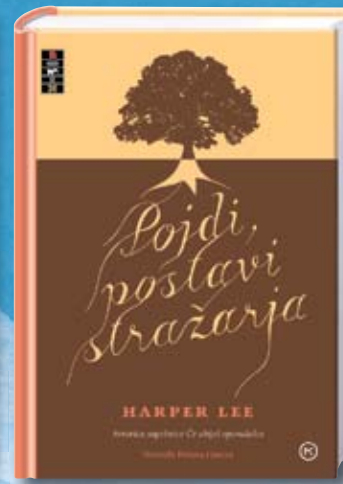
Nadaljevanje uspešnice J. Moyes *Ob tebi* (od konca junija tudi v kinu).

Izpoved hollywoodske igralko o tem, kako je preživela scientologijo.

Izpoved ženske o pobegu iz Islamske države.

Presenetljivo nadaljevanje klasike Harper Lee *Če ubiješ opanašalca*.

JAPONKE
BREZPLAČNO
Ob nakupu 2 knjig iz izbora poletnega branja

IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar

Pisci: Sabina Burkeljca, Jedrt Jež Furlan, Iztok Ilich, Klara Jarc, Vanja Jazbec, Sonja Juvan, Renate Rugelj, Samo Rugelj, Vesna Sivc Poljanšek, Kristina Sluga, Žiga Valetič

Gostujoči pisci:

Manca Košir, Aljaž Krivec,
Ida Mlakar Črnič, Boštjan Videmšek

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Organizacija tiska: Merima Jular s. p.
Natisnjeno v Evropski iniji.
Fotografija na naslovnici: Nada Žgank

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 031/688 590

Brez pisnega dovoljenja izdajatelj je vsaka javna priobčitev, predelava ali uporaba vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane! Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezava

Brezplačna revija o dobrih knjigah.

Izdaje to publikacije je sofinancirala Javna agencija za knjigo Republike Slovenije.

Sofinancer projekta »Berimo Slovence v BukliPlus« je Ministrstvo za kulturo RS.

Založniški standardi: mit ali resničnost?

Če želiš delati v lekarni, moraš imeti poleg diplome opravljen strokovni izpit, če želiš redno delati v knjižnici, je seveda po diplomi treba narediti bibliotekarski izpit, to pa velja tudi za vse delavce v vzgoji in izobraževanju. Tako posamezni cehi in stroke tudi pri nas po eni strani zagotavljajo približno ustrezno kakovost opravljanja posameznega poklica, po drugi pa omejujejo in pogojujejo vstop na določeno delovno področje z ustrezno »licenco« za opravljanje posameznega dela.

Kako pa je pri založništvu in izdajanju knjig (in tudi pri izdajanju revij ali drugih, recimo elektronskih medijev)? Nič takega ni potrebno. Kdor koli si v Sloveniji zamisli, da bo izdal knjigo, in takih različnih subjektov je vsako leto veliko, krepko več kot tisoč, se tega lahko loti takoj. Ko je knjižno besedilo končano, ga s pomočjo sodobnih tehnologij pripraviš za tisk, pridobiš CIP in skupaj s črtno kodo ter ceno je knjiga po prihodu iz tiska že pripravljena za prodajo na prostem trgu.

Mora knjiga imeti urednika? Ni nujno. Mora imeti lektorja? Še manj nujno. Kaj pa oblikovalca? Ah, z računalnikom zna danes delati že vsak otrok. Ali mora morebiti za kakovost izdaje jamčiti pravna oseba s tako ali drugačno formalno registracijo? Ni pravega razloga, veliko knjig v Sloveniji izide v okviru takšne ali drugačne samozaložbe ali pa takšnega ali drugačnega društva kot njihova čisto postranska dejavnost.

Razprava o tem, ali bi bilo treba v uredniški oziroma založniški poklic kdaj poseči z bolj čvrstimi formalnimi okvirji, v Sloveniji poteka že vrsto let. Nazadnje jo je na plano v obliki založniških standardov, ki bi jih bilo treba sprejeti in potem tudi spoštovati, prinesel Slavko Pregl kot prvi direktor Javne agencije za knjigo leta 2009 in načeloma so se vsi strinjali, da je to potrebno. Vendar se ni nič spremenilo.

Eden od običajnih odgovorov je bil: »Saj vsi vemo, kakšna mora biti dobra knjiga. Besedilo mora biti kakovostno urejeno, lektorirano in postavljeno, knjiga pa mora biti kakovostno natisnjena.« Problem je seveda v tem, da so ustrezni založniški standardi v nekaterih založbah, predvsem tistih s tradicijo, vsekakor primerno vzpostavljeni, zadeve pa se pogosto začnejo zapletati pri novih in/ali občasnih založnikih, kjer (še) ni ustreznega znanja in izkušenj.

Ena od glavnih tem na nedavnem založniškem kongresu so tako spet bili tudi založniški standardi. Na okrogli mizi, v družbi izkušenih urednikov, se je izpostavilo, da bi morali založniški standardi v grobem zajemati tri področja: ustrezno vsebinsko urejenost

besedila (izvirnega ali prevodnega), jezikovno ustreznost besedila in pa grafično/tehnično ustreznost v knjižno obliko postavljenega besedila. Ali k tem zahtevam pristopiti formalno ali ne in kako bi se dalo to storiti, pa je že bila tema, o kateri (vsaj na okrogli mizi) še ni bilo možno doseči skladnega dogovora.

V okviru te debate se je hitro pokazala ena od možnih rešitev tega vprašanja. Z njo bi se enkrat v prihodnosti lahko formaliziralo poklic urednika, ki bi moral biti naveden v vsaki knjigi, s svojim imenom (in poprej opravljenim izpitom, ki bi vključeval ustrezno poznavanje uredniških tehnik, od vsebinske prek jezikovne do oblikovne platforme) pa bi zagotavljal, da je knjiga izdana v skladu z minimalnimi založniškimi standardi.

Tako bi se zgodilo dvoje: poklic urednika bi takoj postal bolj cenjen (marsikdo še zdaj ne ve čisto točno, kaj urednik počne; več o tem v pogovoru z dolgoletnim urednikom in predavateljem Andrejem Blatnikom v tej številki *Bukle*), po drugi strani pa bi bilo veliko izdanih knjig na precej višjem kakovostnem nivoju. Urednik je namreč tisti (ne samo v manjših založbah), ki posamezno knjigo spremlja od začetka (torej od izbiere izvirnega ali prevodnega besedila) pa vse do konca knjižnega produkcijskega procesa (do natisnjene oziroma v e-obliki izdane knjige).

Verjetno obstaja več razlogov, zakaj doslej ni prišlo do formalizacije pogojev za izdajanje takšnih ali drugačnih besedil. Eden je gotovo svoboda govora, ki bi bila z morebitno neustrezno uporabo formalizacije pogojev lahko tudi zlorabljena (tistemu, ki oblastem iz takšnih ali drugačnih razlogov ne bi bil všeč, preprosto ne bi podelili licence in ne bi mogel izdajati ter distribuirati svojih vsebin).

Vendar pa bi v okviru formalizacije izdajanja knjig vseeno lahko vzpostavili več nivojev. Preprosto tako, da bi bil urednik z licenco obvezen vsaj pri tistih knjižnih izdajah, ki s svojimi prihodki ciljajo tudi na javna sredstva (bodisi v procesu produkcije ali pa prodaje, denimo splošnim knjižnicam). Tako bi bili vsi interesi zadovoljeni in tudi ohranjeni: tisti, ki želi še naprej izdajati knjige po svojih standardih in jih prodajati na prostem trgu, bi to lahko počel še naprej brez ustrezne licence, tisti, ki se jih je odločil prodajati tudi na javnih trgih, pa bi moral urediti še to formalno plat.

Morda je poletje primeren čas tudi za razmislek o teh rečeh. Uredništvo *Bukle* vam želi aktivne počitnice in naj knjige ne bodo daleč stran od vas!

dr. Samo Rugelj

Založba UMco razpisuje delovno mesto: KNJIŽNI UREDNIK(-CA)

RAZPIS

Od kandidata(-ke) pričakujemo:

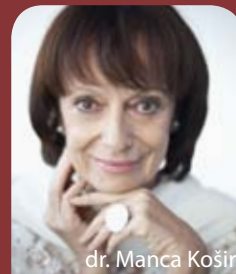
- univerzitetno izobrazbo,
- strasten odnos do knjig,
- aktivno poznavanje avtorjev, ki jih izdaja založba UMco in njene programske usmeritve,
- odlično poznavanje celotne slovenske knjižne industrije in tudi medijske pokrajine,
- delovne izkušnje in dobro poznavanje uredniškega dela in vseh založniških procesov.

Ponujamo:

- delo v dinamični knjižni založbi za nedoločen čas z devetmesečno poskusno dobo.

Življenjepis z dokazili o izobrazbi in z obveznim predlogom treh do petih knjižnih naslovov, ki bi po mnenju kandidata(-ke) sodile v knjižni program naše založbe, prosim pošljite do 15. avgusta 2016 na elektronski naslov renate@umco.si ali na naslov UMco d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana. Neustreznih in nepopolnih prošenj ne bomo obravnavali.

Kot da bi dal kresnik vseh dosedanjih kresnikov, KRESNIK25, ki ga je žirija podelila prvemu kresnikovemu nagrajencu leta 1991 Lojzetu Kovačiču za avtobiografski roman *Kristalni čas*, ton letošnjemu izboru finalistov za to prestižno Delovo nagrado. Nagrado, ki prinaša čast, dviguje naklade, dotiskuje in ponatiskuje izbrane romane, omogoča pisateljicam in pisateljem, da se razgovorijo o svojem delu. Junij je najpomembnejši čas za sodobni slovenski roman, junij je čas kresnika! Takole je bilo letos, 23. junija 2016, izbrano in odločeno:

Miha Mazzini: *Otroštvo* (Goga)

Nagrado kresnik je prejel Miha Mazzini za presunljiv roman *Otroštvo*. Roman o strahotnem času, ki ga je preživel petletni junak v družbi z versko blazno babico in odsotno materjo, brez očeta v revščini in zaporu, saj ga je nona pogosto zapirala v omaro in mu ukazala, naj misli na smrt. »Dosti si star, da doumeš, kaj je smrt. Najprej te požro črvi, potem goriš v peklju, nazadnje čakaš vstajenje, ki pa za predne nikoli ne pride.« Otrok v omari, kamor mu ukazuje stara mama, rekoč: »Pokazala ti bom, kakšna je smrt nazadnje.« Smrti je v romanu več in je spolna zloraba in je čustveno maltretiranje sleherni dan. Temna snov, ki pa jo Mazzini pretaka tako, da jo zmoremo brati. Njegova pisava je spretna, jezik tekoč in svetlika se skozi kroge časa in goščo spomina, ki hoče na plan. Dobra literatura lahko tone v blatu, a je kljub temu zračna. Kot zapiše Mazzini v spremni besedi: »Naloga literature niso trači, marveč uvidi. Vse si moramo izmisliti, da ujamemo resnico.«

Devinskih elegij. »Rilkeja si vedno nosila s sabo kot amulet ...« Drugi ostajajo kot Cankarjevi hlapci sklonjenih glav in ubitih duš pod diktaturo kralja na Betajnovi, župana in ravnatelja: »Psihologija učiteljstva je enostavna kot sefanska polenta: ko jih prosiš, da kaj storijo mimo predpisanih obveznosti, povedajo nosove in se sklicujejo na kolektivno pogodbo o delu in sindikalne pravice ... Zahtevajo učiteljsko avtonomijo, radi bi sami odločali, kaj, kdaj in koliko bodo delali, torej čim manj ... Toda avtonomijo bi prodali za pol centa, ugodje in denar sta jim več od vsega.« A se svetlika tudi pri Karđošu. Kajti »neumno je biti naravnani na blato, naravnani moraš biti na večnost.«

Mirt Komel: *Pianistov dotik* (Goga)

Ta roman me je pritegnil s temo, filozofsko naravnano, igrivim poetičnim gibkim jezikom, z metaforami o dotiku, ki so se me globoko dotaknile. In z glasbo, ki zveni v besedah in med njimi, saj je on, pianist Gabriel Goldman, prepojen z njo in s prepričanjem, »ki je priznavalo glasbi najvišjo moč na tem, onem in vseh drugih svetovih obnemem«. Glasba je njegovo življenje na delu, je »božanski ples prstov na stopnicah, vodečih v nebeško kraljestvo«. Očarana sem brala ljubezensko zgodbo brez dotika, ko mu ona reče: »Če ležem poleg tebe, te bom morala poljubiti.« In to bi bilo, »kot da bi se dotaknila oceana«. In hvaležna sem bila za konec, kot sem hvaležna za kresnike, ki z literaturo pojejo himno ustvarjalnosti, o kateri Komel zapiše v lik svojega pianista: »In zlom traja dolgo ... vse do takrat, ko ga Gabriel preseže z odkritjem lastne ustvarjalnosti. /.../ Šele ko Gabriel glasbi, dokončno postaja in v tem postajanju dejansko je.«

Gabriela Babnik: *Intimno* (Beletrina)

Kompozicijski triptih Gabriele Babnik je velik roman. Gosto tkana pripoved šiva tri zgodbe, tri svetove, tri mesta – Pariz, Ljubljano in New York – ter prepleta avtoričine že večkrat obdelane teme o drugosti, tujstvu, rasizmu in drugih fobijah ... Pripoveduje o »tihim odsotnosti stvari in odnosov«, ki boli, najbolj, kadar samost molči. »Nihče ne diha ob tebi. Ni prič. Samski človek je opazovalec.« Gabriela Babnik je imenitna opazovalka, ki vidi življenje širše, saj je ne uklepa identiteta slovenstva (njen prepoznaven lik Fadul se v Sloveniji počuti kot v kotanji, ki spominja na celico), ki diha globlje, ker je ženska senzibilna bitje z žilami, polnimi realnosti, ki sliši raznolikost glasov, saj se osebno in prek poznavanja literature giblje skozi mnogo svetov. Kot vse umetniške šivilje tudi Babnikova šiva na roke in težko si predstavljamo, kaj pomeni napisati tako in potem vnesti v računalnik na stotine strani! Pri takem filigranskem delu zna biti kak vbod preveč in zato sem pogrešala skrbno uredniško roko, ki bi z okrajšavami velikemu romanu dala več zraka.

Nataša Sukič: *Piknik* (Škuc)

Najprej so bile kratke zgodbe in potem so se te hotele preplesti v eksistencialni roman, ki slika podobe naših travm in strahov, bolečin in hrepenenj, naših sanj o ljubljenosti in svobodnosti. O tesnobi in osamljenosti, ki sta temi besedne glasbe Nataše Sukič in njenega osebnega krhkega melanholičnega sveta, bivajočega v fragmentih. »Vzljubiti bi morala samoto in potem bi bila zmagovalka – nedotakljiva, nepremagljiva, nezlomljiva,« si prigovarja v notranjih dialogih s svojimi spominskimi ženskami pripovedovalka, ki se strinja z diagnozo ljubljenosti, ki je odšla: »Nomad sem, iskalec utehe, desperados, ujet v meglice halucinogenih sanj.« Sukičeva v *Pikniku* pokaže, da je možno zreti v grozo nič, če je v nas naseljen pogled lepote in ga ni strah presežnosti: »Okrog naših glav bo bliskalo veselje in ob vsem tem veličastju, tako si predstavljam, bo območnik ves planet.« Morda bomo takrat končno slišali in bo »žalost naših potopljenih življenj« zazvenela v tonu, iz katerega je nastal svet, ko se je zgodil Začetek?

Štefan Karđoš: *Veter in odmev* (Franc-Franc)

Padla sem v ta roman, kot padejo angeli na oblake večnosti. Kot »čebela nevidnega« (Rilke) sem pila bele črke na črnem papirju, ki govorijo poetično o metafizični razsežnosti, s katero avtor prekinja blato lažnivega, pogoltnega, od smisla, ljubezni in boga odčaranega neoliberalističnega sveta, v katerega smo ujeti/ukleti. Kako pobegniti in kam? Učitelj glasbe pobegne v norost in v svoj notranji svet lepote, ki je njegovo mrtvo ljubezen hranil z verzi Rilkejevih

NAGRADNI NATEČAJ IN LITERARNA NAGRADA SVETLOBNICA

Avtorice in avtorje vabimo, naj na natečaj, katerega pravilnik najdete na spletni strani www.druzina.si/svetlobnica, prijavijo še NEOBJAVLJENA UMETNIŠKA BESEDILA V SLOVENSKEM JEZIKU (v skupni dolžini najmanj sedem in največ petnajst avtorskih pol). Roman naj odlikava življenjske razmere Slovencev, kjerkoli se že ta razvija: v domovini, zamejstvu ali v svetu ...

Rokopise pošljite (v skladu z navodili iz razpisa) do 31. AVGUSTA 2016 na Knjižno uredništvo založbe Družina, Krekov trg 1, Ljubljana, s pripisom »nagrada svetlobnica«.

Strokovna komisija bo obravnavala vsa prispela dela in najboljšemu podelila nagrado v višini 6.000 evrov bruto. Nagrada se podeljuje v skladu s pravilnikom, ki je na voljo na spletni strani www.druzina.si/svetlobnica.

Poker z ničlami

Slavko Pregl

Miš, zbirka POPisano,

2016, t. v., 256 str., 25,95 €

Pisatelj nas že kar na prvi strani potisne v središče dogajanja. Nekoč uspešni mali podjetnik Miha Strugar se znajde na operacijski mizi s prestreljenim gležnjem. Njegova nič hudega slučaja žena Neža šele takrat izve, da njen mož ni sklepal poslov v Švici, ampak v Nigeriji, kjer je skušal rešiti svoje bankrotirano podjetje. Za piko na i se tudi njej, uspešni bančnici, zamajajo tla pod nogami, saj jo njeni šefi v reševanju lastne kože gladko žrtvujejo kot odgovorno za sklepanje številnih slabih kreditnih poslov. Kmalu postane jasno, da zakonca Strugar nista sama, saj se v še hujših škripcih znajde tudi Mihov pomagač in sodelavec Karel z nosečo ženo in hišo zgrajeno na kreditih. Para ne sedita križem rok, ampak vzameta usodo v svoje roke. Pregl v novem romanu nastavlja ogledalo Sloveniji *tu in zdaj*. Družbeno-kritično in tudi s humorjem opisuje slovenski poosamosvojitveni čas, ko je *velika samopostrežna veleblagovnica država* na stečaj odprla vrata in nekaterim srečnim posameznikom omogočila, da so nesramno obogateli, druge pa po sili razmer prisilila v odpiranje podjetij, ne glede na njihovo podjetniško žilico. Potem so tu še neučinkovita in skorumpirana sodišča ter negotova usoda mladih izobražencev. Kar v vsej sivini zbuja upanje, je izjemna moč posameznika, ki lahko v takšnih razmerah premika gore. > KRISTINA SLUGA

Najmlajša vnukinja častitljivega I Čaa; Vodna vrba

Alma M. Karlin

prevod: Jerneja Jezernik

Založništvo J. Jezernik,

zbirka Z Almo v svet. Kitajska,

2016, m. v., 72/177 str., 12,90 €/knjigo

Pred poletjem smo dobili novo serijo zgodbic iz zakladnice besedil svetovne popotnice, raziskovalke in pisateljice Alme Maximiliane Karlin iz Celja, ki je na svoji osemletni poti okoli sveta v letih 1923 in 1924 obiskala tudi Kitajsko. Zato sta prvi dve knjižici iz serije posvečeni Kitajski, jeseni pa bosta po besedah založnice in prevajalke Jerneje Jezernik sledila tudi Peru in Panama. Prva knjižica je hkrati tudi eno od Alminih zadnjih del, ki je pod taktirko Maxa Moehringa iz Leipziga izšlo še za časa njenega življenja. Gre za kratko, devetdelno prozno besedilo z modrimi in duhovitimi dialogi večinoma naslovne junakinje in njenega dedka. Drugo besedilo, ki v izvirniku zaradi težkih povojnih časov ni bilo nikoli objavljeno (prevod v slovenščino je narejen po tipkopisu iz Almine zapuščine), pa tenkočutno prepleta dve ljubzenski zgodbi, eno s srečnim, drugo s tragičnim koncem, obe pa prinašata tudi globoka duhovna spoznanja. Nadaljevanje serije, predvidoma 12. oktobra, na Almin rojstni dan, bo poleg znanih prineslo predvsem še Almina neznana, tudi izrazito avtobiografsko obarvana dela. > RENATE RUGELJ

Vonji življenja

Nataša Žilevski

Primus, zbirka Avtorji,

2015, m. v., 133 str., 22 €

Jesen življenja, ki je avtorico te zbirke zgodb navdahnila k pisanju, je lahko pisana in ovita v marsikatero vonje. Resda so nekateri morda trpki, saj iz njih vejejo osamljenost, odrinjenost,

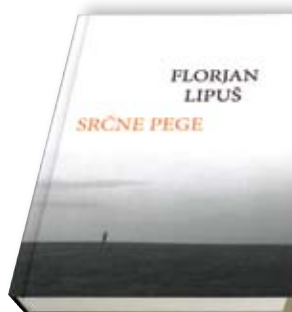
pozabljenost in bolečine preteklosti, a kljub temu jih zna pisateljica skozi zgodbe preplesti tudi z bolj veselimi in optimističnimi toni, ki vlivajo upanje in na obraz njenih protagonistov, pogosto potisnjenih v robne življenjske situacije, rišejo nasmeh olajšanja. Avtorica, sicer upokojena splošna zdravnica s podeželja, je v svoje zgodbe vnesla rahločutnost in obilo empatičnosti, za povrh pa je vse skupaj obogatila še s preprosto radoživostjo, iskrenostjo in neverjetno življenjskostjo. Prav zato so njeni tokratni »literarni vonji« tako zelo sveži in blagodejni. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Srčne pege

Florjan Lipuš

Litera, zbirka Piramida,

2016, t. v., 202 str., 17 €, JAK

V odmaknjeni vasi živi samotar Franc Buterna, upokojeni profesor antičnih jezikov. Čeprav je samoto izbral načrtno in misli, da ga nič več ne more presenetiti, je povsem presunjen, ko

zagleda Heleno. Franc in Helena sta se namreč v otroških letih poznala, vendar ju je življenjska pot iz ustesnjene provincialne vasi zanesla drugam. Prvemu rahlo nerodnemu srečanju sledi počasno približevanje, nato strastna ljubezen, ki Lipušu služi tudi kot kulisa za Francovo obujanje spominov. Življenje na avstrijskem Koroškem je prepredeno z ljudskimi običaji in vražami, kar Lipuš še poudari z narečnim (*beckati, zbarkovati*) in izmišljenim besediščem: »Ura v zvorniku je natinkatonkala polnoč...«. > KRISTINA SLUGA

Nives Meroi

NE PUSTIM TE ČAKATI

Trikrat na Kangčendzengi, najina zgodba izpod mojega peresa

13 osvojenih osemtisočakov, brez uporabe dodatnega kisika in brez pomoči višinskih nosačev. Junaška zgodba o premagovanju različnih sten, ki jih pred nas postavi življenje.

19,50 €

1857

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

165 let

www.mohorjeva.org

info@celjska-mohorjeva.si

Celje, Prešernova ulica 23, T 03 490 14 20
Ljubljana, Nazorjeva ulica 1, T 01 244 36 50

Vanda Šega
NIKOGARŠNJA

ROMAN o ljubezni, ki izpoveduje skozi elektronska pisma dveh »tujk« med Parizom in Ljubljano. Bolečina glavnih junakinj je briljant, v katerem se odlikavajo številne resnice današnjega časa.

Napeta, presenetljivih zasukov polna zgodba v izjemnem poetičnem slogu.

19,50 €

Naj poletje ne mine brez dobre knjige!
www.knjigarna-beletrina.si

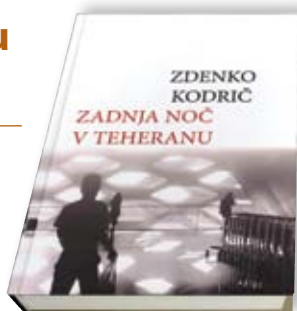
Zadnja noč v Teheranu

Zdenko Kodrič

Litera, 2016, t. v., 229 str., 22 €, JAK

Kodrič (1949), vsestranski ustvarjalec, rojen na Ptuj (njegovi zadnji romani so *Nebesna Cadillac*, 2014, *Opoldne zaplešejo škornji* in *Nebotičnik Mitra* iz leta 2011), je tokrat ustvaril sodobno mešanico družinske drame in kriminalke.

Zgodbo nam prvoosebno pripoveduje protagonist Aleksander Košak, državni tožilec, ki ga spoznamo v času družbenih vrenj v Mariboru, na predvečer njegovega pomembnega življenjskega mejnika – naslednji dan namreč odhaja v pokoj. Seveda pa ta v njegovem konkretnem primeru ne pomeni mirnega življenja, saj mu tako rekoč hkrati iz omar pade okostnjak, za katerega sam sicer ne nosi krivde. Ravno takrat namreč pride iz zapora človek, obsojen zaradi umora, ki trdi, da je po krivem odsedel osem let. Zdaj je čas za obnovev primera in za to, da dokaže svojo nedolžnost, pri čemer bi mu po njegovem mnenju lahko pomagal tudi Košak. Dogajanje se tako pospeši in za seboj potegne Košakovo analiziranje lastne preteklosti od ločitve z ženo naprej, pred nami pa se razpotegne vse bolj zavita hobotnica, ki na koncu grozi, da bo zagrizla sama vase. Pojasnilo za zagonetni naslov tega učinkovito napisanega romana vas čaka na njegovem koncu. > SAMO RUGELJ

Welcome aboard

Staša Tajana

Čista pozitivna, 2015, t. v., 292 str., 21,90 €

Avtorica, ki sicer ustvarja predvsem za otroke, je tokrat napisala dinamično in pronicljivo delo za odrasle. V njem bralca postavi na luksuzno ladjo križarko in ponudi pogled v kalejdoskop življenja oseb, ki so med sabo tako raznolike kot kamenčki na dnu oceana.

Spremljamo Lindo, ki se je iz Slovenije podala s trebuhom za kruhom in jo doma čakata sinova, spoznamo njeno cimro Mae, Lucky Luka, podrejenega drugemu oficirju, natakario Luiso in številne usode gostov in uslužbencev na ladijskem krovu. Na dolgem potovanju in omejenem prostoru je tako poleg dnevne delovne ali počitniške rutine še veliko priložnosti za odnose in nepozabne trenutke, razmišljanja in tkanje vezi med ljudmi. Knjigo je mogoče kupiti tudi v angleščini v spletni knjigarni Amazon. > KLARA JARC

Pevci pozabljenih pesmi

Jernej Dirnbek

ilustracije: Martin Rozman

Miš, 2016, m. v., 277 str., 19,95 €

Prvenec pevca, kitarista in avtorja besedil skupine Mi2 ne ovinkari. Znajdemo se v Podgorju, sinonimu za slovenski kraj ravno pravnje velikosti, da ima lahko tudi svojega župana. Potem spoznamo Zdravka Strnada, 48-letnika v ločitvenem postopku in z dolgočasno službo v javni upravi, ki po dolgih letih spet stoji na pragu domače hiše. Morda je celo v krizi srednjih let: s kitaro ob šanku obuja spomine na mladost. Od šanka se s prijatelji prestavi v pevski zbor, in ker je družba prava, je tudi pevcev vse več. Tu pa se začnejo plesti takšne in drugačne zgodbe, pišejo ljubezni, vse na ozadju bližajočih se volitev in z njimi povezanega političnega kupčkanja ter z nekaterimi tipičnimi lokalnimi junaki na čelu. Zabavna, a resnična zgodba majhnega kraja, primerna za ležerne poletne dni. > KRISTINA SLUGA

NOMINACIJA KRESNIK 2015

Gabriela Babnik: Intimno

Mojstrsko prepletanje življenjskih zgodb šestih junakov, v katerem avtorica razdira rasne in spolne stereotipe ter zastavlja vprašanja o možnosti in nezmožnosti izbire.

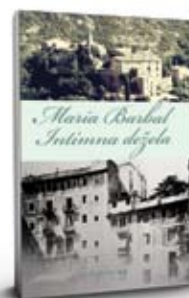
Mojca Kumerdej: Kronosova žetev

Zgodovinski roman, ki se odvija konec 16. stoletja na območju današnje Slovenije, ko se bije boj za oblast med protestantskimi deželnimi stanov in katoliško habsburško oblastjo. Stilistično bravurozna freska časa, ko se je odločala usoda Slovencev.

Pavel Basinski: Lev Tolstoj: Pobeg iz raja

Biografija, posvečena dogodku, ko je Lev Nikolajevič Tolstoj leta 1910 pobegnil s svojega posestva v Jasni Poljani in deset dni zatem umrl na železniški postaji Astapovo. Opis življenja velikega pisatelja navdanega z vitalizmom, ljubezni in literaturo.

Maria Barbal: Intimna dežela

Roman o približevanju materi in razumevanju nezaceljenih ran preteklosti. Življenjsko delo najpomembnejše sodobne katalonske avtorice.

Goran Vojnović: Figa

Preplet zgodb o Aleksandru in Jani, Vesni in Safetu, pa Jadranu in Anji. In drugih. A predvsem o Jadranu, ki sestavlja zgodbo povezan s njimi, da bi razumel svojo. Ker ne razume, zakaj je odšla Anja, zakaj je, domnevno s pomočjo stekleničke zdravil, odšel njegov dedek Aleksandar, kam in zakaj je izginil njegov oče.

Premalo prostora v kovčku?
 Berite jih kot e-knjige: www.biblos.si

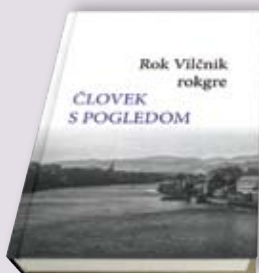
Rok Vilčnik (1968, Maribor) ne počiva. Letos je v njegove roke (že tretjič) romala nagrada Slavka Gruma in sicer za dramsko besedilo Ljudski demokratični cirkus Sakešvili. Po lanski pesniški zbirki Zdravilo za Ano je med sodelovanjem pri pisanju scenarija za televizijsko serijo Ena žlahtna štorija in pisanjem besedil za glasbeno skupino Patetico (pa tudi druge) uspel najti tudi čas za roman Človek s pogledom. Besedilo zaznamujejo neulovljivost resnice, bogato dogajanje, nenavadna zgodba, vse skupaj pa je zabeljeno z jasno lokaliziranim krajem dogajanja – mestom ob Dravi. Gre za naključja, osebni izraz ali kaj drugega? O tem (in še čem) smo se pogovarjali z avtorjem.

»Razpet med metafiziko in socialno moralnostjo«

Človek s pogledom

Rok Vilčnik rokgre

Litera, 2016, t. v., 208 str., 22 €, JAK

Bukla: Ob *Človeku s pogledom* gremo težko mimo osnovne zastavitve – v Mariboru se pojavi hipnotizer, ki mesto obrne na glavo do te mere, da se tako prebivalci kot bralci znajdemo v svetu, zataknjenem med stvarnim in paranormalnim. Podobno problematiko si pred kratkim ubesedil tudi v drami *Ljudski demokratični cirkus Sakešvili*, vendar tam dogajanje ostaja na več ali manj isti ontološki ravni. V kaj torej poseže *Človek s pogledom*, za *Sakešvili* pa tega morda ne bi mogli reči?

Vilčnik: Razlika je v nekem značilnem odrskem minimalizmu, ki ga s svojim verbalnim žongliranjem izpričujejo Sakešviliji, svet *Človeka s pogledom* pa ostaja širok in brezmejen in ni vezan samo na trenje med najrazvitejšimi sesalci. Tukaj se absurd in ludizem postavita nasproti fantastiki in psihologiji realizma. A je na koncu koncev res, glavni protagonisti v obeh delih so zbegani od istega.

Vsekakor pa oboje temelji na manipulaciji, s katero lahko kot avtor ustvarjaš nove svetove in razmerja, čeprav vedno v nevarnosti, na ostrem robu med verjetnim in neverjetnim. Najbrž tudi ne gre samo za pojem verjetnosti kot tak, temveč za njeno preresetavanje v smislu suverenosti. V dveh urah filma sprejmeš Batmana in Gotham City za resničnost. In to je zame magija pisanja in umetnosti nasploh. Ustvarjati in potem tudi sprejeti in razumeti »novo« resničnost. Pravi izziv se mi zdi ustvariti svet, ki je bolj zanimiv od živetelega, in hkrati biti ob tem kot veter, ki odkriva strehe hiš, kuka pod listje in meša morske tokove prav tega.

Bukla: Kako se tovrstna problematika po eni strani umešča v zgodovino literature (gre za nekaj, kar radi pripisujemo pojavu postmodernizma) in po drugi strani v sodobni svet? In ne nazadnje, gre do neke mere predvsem za novo točko v tvojem osebnem izrazu?

Vilčnik: Nova točka je morda le ta, da sem se k pisanju romana spravil načrtno. Drugače pa sem bil vedno razpet med metafiziko in socialno moralnostjo. Moja prva izdana knjiga, zbirka pesmi, se imenuje *Sanje*, prva drama je *Pravljica o svetlobi*, diplomiral sem z *Vesoljnimi pravljicami*. Prvi uspeh pa je prišel z likom s socialnega dna. Moj mali zbegani svet se ves čas prepleta z velikim, od neke zafrkljive sile urejenim neskončjem. Zame ni večjih junakov, kot so male, na prvi pogled nevažne oči.

Bukla: Kako je potekalo pisanje romana? Predvsem glede na strukturno raven, saj se namreč zdi, da v njem odmeva dejstvo, da se izdatno ukvarjaš s pisanjem dramskih besedil.

Vilčnik: V bistvu kar precej drugače kot pisanje dramatike, ki nastaja dokaj hitro in ne zahteva toliko naknadnega angažmaja. Zgodbo o hipnotiziranem hipnotizerju sem zapisal že pred 10 leti in je ostala tako rekoč ista. Vse preostalo, kar sem počel z njo do oddaje v tisk, pa lahko najbolje opiše beseda ... – čeprav mi prvo pride na misel »piljenje«, se raje odločim za »poliranje«. In to tisto poliranje, ki privede do odboja lastne podobe. Samega me je presenetilo od kod mi sploh ta potrpežljivost. Besedilo sem držal do zadnjega. Dokler me res ni čisto prepričalo.

Bukla: V tvojih delih je včasih najti, denimo, teorijo o performativnosti spola, politične teorije, teorijo množic ... Obstaja tudi za *Človeka s pogledom* kakšna izrazita teoretska podlaga?

Vilčnik: Temelj *Človeka s pogledom* je preprost. Gre za hipnotiziranje, za očaranje, za zavajanje drug drugega in samega sebe. Gre za našo navdušenost

nad rečmi, ki nam jih priljublja naš um, za katere velikokrat ugotovimo, da nas sploh ne zadovoljujejo. Dober roman mora hipnotizirati, dobra skladba ponesti, dobra slika uročiti. Vedno smo v neki interakciji s stvarmi in s samim sabo. Ali gre za uspešno zapolnjevanje praznine do končnega dogodka ali kaj več? Na čem temeljijo veliki osnovni kontrasti – noč/svetloba, življenje/bivanje? Kdo tvori našo resničnost? Um ali nekaj zunanjega? Ali le kakšen zelo nadarjen pisatelj v nebesih? To so sicer vprašanja že iz pradavnine, danes nič kaj bolj odgovorjena kot včasih, a to je še vedno bogato najdišče za vsakega drznega čarodeja.

Bukla: Ima proza v tvoji vsestranski ustvarjalnosti posebno mesto? Imaš zanjo »rezervirane« teme, načine, problematike?

Vilčnik: Zdi se mi, da so moji prozni teksti na neki način tudi moje drame za veliki oder. Najbrž mi je všeč, da ni nobenih produkcijskih omejitev.

Bukla: Si tudi pisec besedil za izvajalce popularne glasbe, sodeluješ pri pisanju scenarijev za televizijske serije, torej v nekih prostorih, ki jih radi označimo kot lahkotnejše. Ker vanje pogosto posegaš z neko dodano vrednostjo, me zanima, ali je tudi *Človek s pogledom* intervencija? In če da, kakšna?

Vilčnik: Ta »lahkotnejši« del mojega ustvarjanja mi še vedno reže toliko kruha, da sem lahko zraven tudi »resen« pisatelj. A še zdaj mu, mogoče malo nespoštljivo, rečem moj hobi, čeprav je velikokrat že precej redna služba. Še posebno pisanje scenarijev. Kar je najpomembnejše, veliko me je naučil. Je kot stalen trening.

Roman je nastal na osnovi ene tistih idej, ki ti pridejo na misel redko v življenju in jih potem hraniš za posebne priložnosti. Najbrž sem izbral kralja literature zato, ker združuje v sebi vse drugo. Film ali oder se mu lahko še vedno zgodi, obratno pa ne bi imelo kakšnega smisla.

Bilo pa je vsekakor spontano. Zdaj, ko gledam nazaj, skušam odkriti te porive in se mi zdi tako.

Bukla: Čemu prav mesto ob Dravi? Zdi se, da ne gre (samo) za neko zavezanost domačemu okolju, temveč da Maribor v literaturi učinkuje kot neka posebna kategorija, celo motiv.

Vilčnik: Maribor je eno tistih mest, ki je »glavno« brez uradno potrjene titule. Ima tisto neko snov za posebna dogajanja. Mogoče zato, ker je ves čas na nekem samosvojem prepihu – meče ga kot adolescentno deklino ali pa pohotnega starca, hkrati pa je lahko tudi modrec in vedoželjna lepota. Sočna materija je. Karakter na dlani. Da se ga odlično razumeti – no, vsaj meni je jasen – še posebej, ko mi ni.

Bukla: Kdo je hipnotizer? Je res nekaj posebnega ali samo nekdo iz množice? Obvlada psihoanalizo, odnose z javnostmi ali samo svoj poklic? Ne samo v kontekstu romana, temveč tudi v kontekstu družbe.

Vilčnik: Hipnotizer je *player*. Nekdo, ki obvlada, a hoče preveč. To mi je najbolj všeč pri življenju – zavede še tako velikega frajerja, in to tako, da se v bistvu kar sam. In všeč so mi junaki, ki jih vodi pohlep po zdravem čudenju. Vse okoli nas je tako naravno in zdravo in toksično. S pretiravanjem se sprožijo mehanizmi uničenja. Prava mera na vrvi, napeti med užitki. Vse to je več kot dovolj, da začitim srbenje v blazinicah.

Foto: Damjan Švarc

Rok Vilčnik rokgre

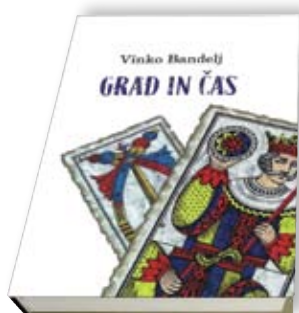

Kdaj in kako duša umre

Zdenka Kunčnik-Sidonija

Primus, zbirka Avtorji, 2016, m. v., 133 str., 22 €

Osem križev si je že naložila na pleča in zdaj sama samcata, le v družbi kože Manike, Klara živi visoko v gorah, stran od ljudi in doline, ki ji je pred štirimi desetletji zadala globoko srčno rano: na božično noč, ravno ko se je vsa srečna v družbi svojih dveh otrok in moža vračala od polnočnice, je mladi pijani voznik trčil v njihov avto in v nesreči je preživela samo Klara. Še danes, po štirih desetletjih od tega grozljivega dogodka, ji podobe preteklosti ne dajo miru. A ker se vedno bolj zaveda, da se njeno življenje na zemlji končuje, prisluhne srcu in šepetu svoje duše ter ob pomoči znančevega sina poskrbi, da bo življenje drugih ljudi zaradi njenega neprecenljivega darila lepše od njenega. Spretno zasnovana zgodba, ki postopoma osvetljuje sence preteklosti in navdušuje s poetičnim jezikom, prinaša sporočilo o moči odpuščanja in veri v dobro, ki živi v vsakem, še tako ranjenem človeku. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Grad in čas

Vinko Bandelj

ZTT, 2016, m. v., 160 str., 15 €

Literarni prvenec Vinka Bandlja, doslej poznanega le kot avtorja in soavtorja prispevkov v italijanski in angleški strokovni periodiki o strukturi planktona v severozahodnem Jadranu, oblikah življenja v Beneški laguni in podobnih naravoslovnih temah, prinaša

na prvi pogled nekaj povsem drugega. A se v gosti pisavi, prozni in verzni, ki razodeva avtorjevo obvladovanje jezika ter razumevanje valovanj sodobnega sveta in življenja, filozofije in ustvarjalnosti, vseskozi kažejo tudi stične točke z njegovim poklicnim preučevanjem prasnega morja in ekologije. Vinko Bandelj v svoja razmišljanja o bivanju in minevanju vključuje nacionalno zgodovino, literaturo in mitološki panteon ter jih vpenja v cikle naravnih procesov. Rad ima noč, temo, ki ovira vid, priložnost pa daje tudi drugim čutilom in mislim, ob tem pa preigrava razsežnosti časa: veliko ga je potrebnega, da iz kupa kamnov zraste grad. In da se ta grad spet spremeni v kup grušča ... > **IZTOK ILICH**

Nebesa pod Pohorjem

Tone Partljič

Litera, 2016, t. v., 284 str., 24 €, JAK

Mali, pošteni, delovni in rahlo naivni človek je središče Partljičevega novega romana, ki ga odlikujeta prisrčen, topel humor in nepopustljiva vera v dobro. Že izbor imena glavnega junaka, Pepček, obeta zgodbo o preprostem junaku, malem podjetniku, ki ima lastni mini »espe«, krasita ga žena in hči, ljubice pa ni ... V njegovi mali delavnici šivajo prevleke za avtomobilске sedeže. Svetovna kriza v avtomobilski industriji pa iztegne lovke tudi v Pepčkove Hoče in sproži usodni niz dogodkov, ki spremenijo življenje njegovih zaposlenih, žene Marjetke in hčerke Tihane. Kljub nemirnim časom, hčerini nesrečni ljubezenski zgodbi z goljuživim ruskim režiserjem in zlobnimi nameni starega »prijatelja« Lojza se roman konča srečno. Predvsem po zaslugi Pepčkove ljubeče, podjetne žene in njegovega prepričanja, da lahko tudi pod Pohorjem obstajajo nebesa. > **SONJA JUVAN**

Deviški vrelec;

Kočijaž smrti

Andrej Medved

Hyperion, 2016, m. v., 140 str., 20 €/knjigo

Pesniška moč enega osrednjih slovenskih pesnikov ne plahni, saj letno izda vsaj tri ali štiri zbirke. Tokratni sta še posebej zanimivi, saj upesnjujeta dva temeljna življenjska pola: mladost in smrt. *Deviški vrelec* (posvečen deklici Larisi) zajema iz radostnega otroškega sveta, pristnega čudenja, zato je takšna tudi pesniška govorica: nabor pravljíčnih (palčki, ognjena ptica, stekleni gradovi) in mitskih (kentaver) podob, zlatih, vijoličnih in rožnatih odtenkov, le kakšna bodica tu in tam že nakazuje drugi življenjski pol: »Iz ust utripajo ognjeni gnojni črvi ...«, v katerem vstopimo s podobo smrti, ki je na neki način tudi prisposoda današnjega časa – trupelce mrtvega otroka, ki ga zaliva morje. Zbirka se nadaljuje z reprodukcijo hrastovelskega Mrtvaškega plesa, uverture v nadaljnji vse preplavljajoči tok gnitja, razžrtja, razpada, ki ne zajame le ljudi, ampak tudi živali; tudi te bijejo vse hujšo bitko za obstoj. Medvedova poezija ostaja svojevrstna mistična izkušnja, erupcija barv, podob, vonjev, zahtevna za bralca, a nedvomno vredna branja. > **KRISTINA SLUGA**

Kako naj povem?

Smiljan Trobiš

Spes, 2016, t. v., 121 str., 20 €

Priročnik za kreativno pisanje izjemno dejavnega novomeškega pesnika, esejista in kulturnika je tudi poklon 650. obletnici ustanovitve Novega mesta. Napotke dopolnjujejo fotografije situlske umetnosti, ki so jo ustvarili člani Društva ljubiteljev slovenskega naravnega

kamna. Delo, ki je plod dolgoletnih izkušenj, sega na vsa področja pisanja poezije, pri čemer Trobiš poudarja, da mora pesnik vedno ustvarjati iz svojega duha ali notranje nuje in s pesmijo bralcu ponuditi tako estetski kot miselni užitek ter širiti duha. Ker pa velja, da je vsak dober pesnik najprej dober obrtnik, se posveti tudi posameznim elementom pesnenja (zvočnosti, izviranosti zapisanega, ritmu, simbolom, primeram itd.), vselej jasno in zanimivo ter podkrepjeno s primeri. > **KRISTINA SLUGA**

Poezija za avtomehanike

Blaž Iršič

LUD Literatura, 2016, m. v., 106 str., 19 €

Pesnikov prvenec nedvomno štrli iz povprečja mlade slovenske pesniške bere. Iršičeva (1983) poezija ne išče višjega smisla in ne stremi k upesnjevanju visokoletečih misli, ampak ji zadostuje zemeljske radosti – seks, pijančevanje in punk, če je vse skupaj izpričano z dobršno mero črnega humorja: »Kdo nadzoruje te delavce, Artur? / Nihče. To so Slovenci.« (*Predanost in poštenje*) ali renicoljubne neprizanesljivosti, tudi grobosti, še toliko bolje. In če je poezija, kot pravi naslov ene od pesmi, *En kup laži in nekaj resnice*, ta pri Iršiču butne popolnoma nepričakovano in silovito: »Marsikaj se začne z lažjo, / vse se konča z resnico.« Med vsem tem pa se v verzih znajdejo še diktatorji, bog, Jezus, Jožef in papež, politiki, pornoigralka, kurbe, beatniki in seveda kakšen stari punker, denimo Ian Curtis. Skratka, poezija, ki brska po gnoju vsakdana, da bi med drekom našla bisere. > **KRISTINA SLUGA**

Junij je bil za Uroša Zupana dober mesec. Eden naših osrednjih pesnikov je na vse daljši seznam nagrad in priznanj dodal še eno: za antološko zbirko *Počasna plovba* (LUD Literatura, 2014), ki sta jo v poljščino prevedla Miłosz Biedrzycki in Katarina Šalamun Biedrzycka, je prejel nagrado poljske nobelovke Wisławe Szymborske za najboljšo prevedeno pesniško zbirko. Na domačih tleh pa je Cankarjeva založba izdala njegovo novo zbirko *Avtomobilski bluz*, ki združuje Zupanovo preteklo, vendar prepesnjeno poezijo, nove pesmi in boleče iskren esej *Ars Poetica*, nekakšen ključ za odpiranje pesniške konzerve. Čeprav Zupanova pesniška govorica postaja vse bolj občutljiva, umirjena, tudi zgoščena, ostajajo prve ljubezni (glasba, poezija, nostalgčna preteklost) neminljive, življenje jim dodaja le še nove.

»Pri nas je poezija v nekakšnem konspirativnem podzemlju.«

Avtomobilski bluz

Uroš Zupan

Cankarjeva založba,
2016, t. v., 84 str., 24,94 €, JAK

Bukla: Pa začniva z nagradami ... Ta mesec ste za pesniško zbirko *Počasna plovba* prejeli nagrado poljske nobelovke Wisławe Szymborske za najboljšo prevedeno pesniško zbirko. Kako ste doživljali samo podelitev in sprejem pri poljskih bralcih? Sprašujem tudi zato, ker ste se v svoji poeziji večkrat poklonili polskemu nobelovcu Czesławu Miłoszu, ki ga navajate tudi za enega od pesniških očetov.

Zupan: Podelitev je bila lepa, slovesna in izjemno dobro pripravljena. Bom ostal samo pri teh oznakah. Nekaj nepredstavljivega za naše razmere. Človek ima občutek, da še obstajajo kulture, ki cenijo poezijo. Pri nas je poezija v nekakšnem konspirativnem podzemlju. Kakšen je sprejem pri poljskih bralcih, ne vem. Sem opazil, da se je o knjigi kar precej pisalo. Ampak ne znam poljsko, tako da težko rečem kaj konkretnega. Vedno sem imel rad poljsko poezijo. Ne samo Miłosza, tudi druge velike pesnike, hkrati pa tudi pesnike moje generacije, ki sta jih prevajala predvsem Katarina Šalamun Biedrzycka in Primož Čučnik. V poezijo sem vstopal skozi dve poeziji – skozi ameriško in skozi poljsko – in ta ljubezen je ostala. Priključile pa so se ji ma še nekatere druge.

Bukla: Ob nagradah ne morem mimo vaše esejistične zbirke *Opičje žleze, telefoni in nesmrtnost*, v kateri ste se nagrad in priznanj, ki ste jih prejeli, lotili s humorjem, ironijo pa tudi sarkazmom. Bi imeli tudi o zadnji povedati kakšno anekdoto in ali še vedno po »bernhardovsko« menite, da je najboljša pri nagradah priložena kuverta?

Zupan: Tista knjiga je pisana skoraj po naročilu. Moram pa reči, da sem se kar zabaval, ko sem jo pisal. Matej Bogataj je dobro zaznal, da sem v nekaterih besedilih poskušal vstopiti v Bernhardov slog, ampak ne premorem njegovega cinizma in brutalnosti in še marsičesa drugega ne. Osnovni namen je bil, da bi se norčeval predvsem iz samega sebe. Nekateri so to opazili, nekateri niso. O tej podelitvi in nagradi bi lahko napisal, da sem s sabo vzel knjigo Marcina Swietlickega *Pesmi ignorantna*, ker sem si želel, da bi se mi podpisal vanjo. Tega sicer ne počnem, ker me bolj zanimajo knjige kot pa osebe, ki so te knjige napisale. Lahko povem tudi drugače; hočem ohraniti iluzijo. On je bil nominiran za najboljšo poljsko pesniško zbirko, a ga na podelitvi ni bilo. Ves čas podelitve sem imel v žepu slovenski prevod, ki pa je ostal brez podpisa. Kar pa zadeva denar, kuvert ni več. Danes živimo v drugačnem svetu in vse poteka po pravilih.

Bukla: Zasledila sem, da ste za poljske bralce nekoliko spremenili izbor pesmi v zbirki *Počasna plovba*. V čem je drugačen in zakaj?

Zupan: Poljska knjiga je precej tanjša od slovenske *Počasne plovbe*. V njej so pesmi od knjige *Nafta* (2003) pa do danes. Precej pesmi se sicer pokriva in tudi tiste glavne niso izostale. Izbor je delala Katarina, ne jaz in dobro je, da ga je delala ona, ker je izbrala tudi nekatere pesmi, ki jih sam nisem opazil. Bil sem začuden, kako sem jih lahko spregledal. Dobro je da to dela kdo drug, ki ima posluš in stvari vidi drugače. Gleda z drugih zornih kotov in natančno ve, katere pesmi delujejo v določeni kulturi in katere ne. Tu je seveda še problem prevedljivosti, nekatere od pesmi, ki sem jih napisal, so skoraj neprevedljive ali pa zelo težko prevedljive. Govorim o »ponarejenih«

Uroš Zupan

Foto: Nada Žganek

sonetih in sekstinah. Starejših pesmi ni v knjigi, ker so bile objavljene v prvi poljski knjigi *Priprave na prihod aprila*, ki je izšla leta 2001, in se v veliki meri pokriva s prvim izborom, ki je pri nas izšel pod naslovom *Drevo in vrabec*.

Bukla: Pred kratkim je izšla vaša nova pesniška zbirka *Avtomobilski bluz*, ki združuje vsa področja vašega literarnega ustvarjanja: nekaj pretekle in novo poezijo ter esej *Ars Poetica*. Morda se motim, a zdi se mi, da se vedno pogosteje vračate k pretekli poeziji, ki jo dopolnjujete, spreminjate ... Od kod ta potreba po nenehnem mojstrenju že zapsanega in ali ste imeli kdaj občutek, da ste s tem dosegli ravno nasprotno?

Zupan: Nekateri pesmi imajo potencial, a ni do kraja realiziran. Izpolnjen. Ko sem jih napisal, sem vedel in čutil, da jim nekaj manjka. Pa nisem mogel ugotoviti, kaj je tisto, kar jim je manjkalo. Z leti se včasih razkrije, kaj me je motilo. Kot bi razdalja prinašala jasen in precej čistejši pogled. Potem to popravim in še enkrat objavim. Največkrat gre za kozmetične spremembe. Ne vsebinske. A te malenkosti so v poeziji po navadi odločilne. Odločajo o tem, ali pesem pade ali stoji, kot se temu reče v žargonu. Seveda to delam v dobri veri, da jih popravljam na boljše.

Bukla: V slovenski poeziji ste orali ledino tudi s svojimi humoristi in sarkastičnimi pesmimi, opažam pa, da jih je iz zbirke v zbirko manj. Po drugi strani pa imam občutek, da ste vse nežnejši in občutljivejši.

Zupan: Na žalost z leti res postajam čedalje bolj občutljiv in krhek. Smešne pesmi so pisali tudi drugi, precej pred mano, čeprav je to v slovenski poeziji nekakšen prekršek. So pa te pesmi zelo hvaležne za branje na živih nastopih, ker se ljudje nanje takoj odzovejo. Pride do hipnega odziva. Točno vem, na katerih mestih naj bi se ljudje smejali. Se pa včasih zgodi, da se nihče ne smeji. Potem se človek počuti kot bedak. Kot nekdo, ki pripoveduje vice, pa ga ljudje le začudeno gledajo.

Bukla: V pesmih se večkrat poklonite svojim pesniškim očetom (Pound, Miłosz), kolegom ... Najbrž ne gre le za poklon?

Zupan: Napisal sem kar nekaj pesmi na tuje teme. Te pesmi so kot neka kšni coverji. Po navadi sta spremenjena kulturni kontekst in prostor. Takšne so pesmi: *V Ameriko*, *Žalost vedno bo*, *Prihodnost*, *Čarobna dolina*. S Poundom pa je zadeva drugačna, tukaj ni nobenih sprememb, le naslov sem dodal (op. p. *Pesem, katere avtor bi rad bil ...*). Mogoče gre pri teh predelavah

za nekaj, kar bi moji trboveljski sonarodnjaki iz skupine Laibach imenovali *novi originali*. Ali pa je to samo tolažba in metanje peska v oči.

Bukla: V zelo iskrenem in osebnem eseju *Ars Poetica* pišete o svojem življenju po tridesetem letu kot o obdobju, zaznamovanem z bolečino in strahom. Če ste v preteklosti o svoji poeziji pisali kot o nekakšnem mostu do pozabljenega temelja v sebi, obujanju nostalgичne preteklosti, zdaj pišete zato, da bi prisilili bolečino, da izgine, ali gre vendarle za spoj obojega?

Zupan: Ta tekst sem pisal v nekem obupnem stanju. Potem je bil kar nekaj časa v predalu oziroma računalniku. Različica, ki je objavljena, je precej manj temačna od prvotne. Kar pa zadeva obujanje nostalgичne preteklosti in prisiliti bolečino, da odstopi, mislim, da gre dejansko za kombinacijo. Za spoj obojega.

Bukla: Pesem *Igranje Boga*, ki jo posvečate Alešu Debeljaku, se konča z verzoma: »Obstajajo stvari v življenju, / pomembnejše od igranja Boga.« Kdaj se pesnik igra Boga in kaj se mora zgoditi, da se, če sploh kdaj, preneha igrati?

Zupan: Ta pesem je bila izvorno napisana leta 1995, zdaj je seveda popravljena. Nekaj malenkosti, ki so se mi zdele preveč podobne mistifikacijam, sem umaknil. Nekako ne pridem do odgovora, kaj je s tem igranjem Boga. Vem pa, da obstajajo stvari v življenju, ki so pomembnejše od pisanja poezije. Pravzaprav na poezijo mislim zelo redko. So obdobja, ko nanjo povsem pozabim. Ampak vseeno še vedno spadam med tistih 17 odstotkov ljudi, katerih življenje bi bilo boleče osiromašeno, če je ne bi bilo, kot je zapisal Billy Collins.

Sinoči se je zgodil humor

Izbrane komedije 2000–2015

Iztok Lovrič

eBesede, 2016, m. v., 481 str., 29,90 €

Sedem dram, uprizorjenih in svežih, utrjuje položaj Iztoke Lovriča na (resda skromnem) zemljevidu domačih komediografov. Tekoče preliva žanre, živo govoreno besedo s ceste z rimami, izbranim govorom, vse zmeša, vse zmore. Opera, lutkovna basen, jezikovne in razredne razlike, moško-ženske plovbe, predelani klasiki so meni tem. Seveda sem drame brala tako, da sem videla slovite Grapefruitovce ali vsaj dobre vile, kako se levijo iz vloge v vloge, iz ene drame v drugo. Dolgo so delali skupaj hite v gledališču Glej, kar nekaj časa je minilo, odkar so se razpustili, toda še vedno odmevajo. Takrat se je zdelo, da piše iz njih in za njih. To pa ne pomeni, da je bila osnovna skica nadgrajena z improvizacijo na odru. Niti približno. Lovrič napiše vse, z didaskalijami vred, kar je bilo prav gotovo v pomoč Grapefruitovcem, ki nikoli niso improvizirali. Pravi jo, da bi zmrznili. Skratka, red je red in tega se Lovrič drži. Pisati je začel, ker ni našel primernih besedil za svoje Grapefruitovce. Samouk, ki ni študiral književnosti, pisanja, se preživlja kot oblikovalec, priročnik za pisanje je prelistal in ugotovil, da je najbolje, da se ne drži uveljavljenih, napisanih pravil. Za besedilo in predstavo *Afera Pouhen kufer* so leta 1995 dobili nagrado na dnevih komedije v Celju, za opero *Mnemosyne* je leta 2007 prejel Šeligovo in nagrado občinstva na festivalu Teden slovenske drame v Kranju. Poleg dram je delal na stripih, napisal otroške rime *Neresnične zgodbe* in za zabavo dela filmčke. V pisanju ni ciničen, ne udarja s sodniškim kladivom, ko v dialoge spravlja svet okoli sebe. Iz odnosov, zgodb, na videz nepomembnih ali velikih situacij stke sliko realnosti, tudi politične, mimogrede. Smešni so luzerji, tisti, ki se ne znajdejo v vsakodnevnih situacijah. Ali pa mož in žena, ki se na počitnicah dolgočasita. Nista harmonična, po malem se kregata, toda prijateljem po telefonu in Facebooku puščata vtis, da se imata odlično. Norosti in preskoki v majhnih dozah. Vse to, kar se nam dogaja vsak dan, Lovrič vidi kot odlično gradivo za dramo. Resnost obdelave pa kakopak proizvede komedijo. > JEDRT JEŽ FURLAN

vilenica

31. Mednarodni literarni festival

Literatura in etika

7. – 11. 9. 2016
www.vilenica.si

Generalni medijski pokrovitelj

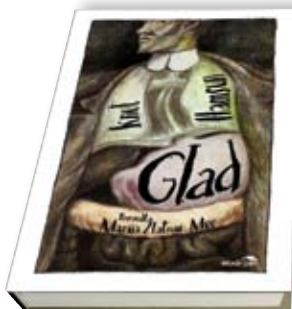
primorske novice

Glad

Knut Hamsun

prevod: Marija Zlatnar Moe

Modrijan, 2016, t. v., 224 str., 17,90 €, JAK

Knut Hamsun

Eden najbolj znanih romanov norveškega Nobelovega nagrajenca Knuta Hamsuna (1859–1952), sicer zaradi naklonjenosti Hitlerju zelo problematiziranega avtorja

(zaradi česar so Norvežani tudi sežigali njegove knjige), je izvirno izšel leta 1890, v slovenščino pa je bil prvič preveden leta 1925. V časih, ko so številni novinarji prekarni delavci, to besedilo spet postaja nenavadno aktualno. Prvoosebni pripovedovalec je namreč svobodni pisec, ki tava po Kristianii (stara ime za Oslo) in si na vse kripnje prizadeva, medtem ko se mu tudi vse bolj blede od lakote, s kakim objavljenim člankom zaslužiti za hrano in najemnino. Kljub temu pa je preveč ponosen, da bi si prisvojil kar koli, kar ni njegovo. Hamsun je ta – večkrat filmsko upodobljen – naturalistični roman napisal pod vplivom Razkolnikova iz *Zločina in kazni* Fjodorja Mihajloviča Dostojevskega. Prevodu sta dodani spremni besedi prevajalke Marije Zlatnar Moe in Janeza Pipana, ki je nedavno režiral gledališko priredbo dela. > **SAMO RUGELJ**

... roman norveškega Nobelovega nagrajenca ...

Nulta številka

Umberto Eco; prevod: Vasja Bratina

Mladinska knjiga, 2016, t. v., 176 str., 22,95 €

Umberto Eco

Naslov zadnjega romana italijanskega pisatelja in semiologa Umberta

Eca (1932–2016), ki je izšel leta 2015, še pred njegovo smrtjo, je seveda izraz za tisto številko časopisa, ki se jo naredi v novinarski redakciji na računalniku ter nato natisne samo nekaj testnih

izvodov, ki pa potem ne gredo v redno distribucijo in prodajo. Colonna, glavni junak romana, je depresivni in neperspektivni pisec, ki končno dobi ponudbo, ki je res ne gre zavrnil – sodeloval naj bi pri novem časopisu, ki ga bo financiral bogataš in pri pisanju knjige o njegovem nastajanju. Še posebej intrigantno je to, da naj bi časopis že s samimi multimi številkami povzročil ustrezne politične pritiske in pretrese. Colonna se hitro spozna s preostalo ekipo in kmalu se lotijo dela. Ves proces ustvarjanja posameznih rubrik in vsebin Eco cepi na sodobno družbeno satiro, s katero nam moderno medijsko krajino predstavlja kot prizorišče delovanja kontroverznih interesov in zakonitosti. Sprva se zdi, da je pisatelj s svojim literarnim delom angažirano dregnil v sodobno realnost, vendar pa potem krmilo zgodbe prevzame sodelavec Braggadocio s svojo konspirativno teorijo v zvezi s smrtjo Mussolinija. Trdi namreč, da je bil človek, ki so ga ubili proti koncu aprila 1945, dejansko njegov dvojnik ... Zadnje delo velikega Italijana, s katerim se je še zadnjič odločil razburkati bralčevo domišljijo. > **SAMO RUGELJ**

JUTRI NOVI MARIBOR?

Rok Vilčnik
rokgre

**ČLOVEK
S POGLEDOM**

ZONE
PARTLJIČ

**NEBESA POD
POHORJEM**

ZDENKO
KODRIČ

**ZADNJA NOČ
V TEHERANU**

tel.: 02 250 10 39

info@knjigarna-litera.org

www.zalozba-litera.org

LITERA

Oster štart

Sodnikov dodatek

Mića Vujičić

prevod: Urban Vovk

Cankarjeva založba,

2016, t. v., 225 str., 24,94 €

Zgodba o odraščanju med razpadom nekdanje skupne države in intimen portret vojvodinske družine skozi oči dečka-najstnika-mladostnika prinaša v slovenski prostor, ki svoje temeljne kulturne reference v manku »svoje zgodbe« še vedno išče v polpretekli zgodovini, svež veter nove srbske literature. *Oster štart*, knjiga, ki s pomočjo nogometnih (meta)for in družinskih anekdot poskuša reflektirati najbolj občutljiva – in tudi usodna – leta naše in vaše mladosti, je topla in pristna ter hitro in prijetno berljiva knjiga, po kateri pa bralec, vaje močnih literarnih kalorij vendarle ostane vsaj malce lačen. Predvsem zaradi odsotnosti suspenza in preveč umirjene pripovedi, ki srčni utrip spusti na raven vrhunskih potapljačev in jogijev. A po drugi strani je ravno umirjena tenkočutnost jedro podeželske atmosfere nekega čudnega, trpkega in nesimetrično barvitnega časa, v katerem en spomin ni enak drugemu in en stavek ne neobremenjen s tem, kar se je zgodilo veliki in v svojem zadnjem poglavju brutalno krvavi (jugoslovanski) iluziji. V tej temi je sleparsko sonce sijalo še toliko časa, da je zaslepilo še tiste, ki so videli več in bolje. *Oster štart* (Sodnikov dodatek) je zato mogoče razumeti tudi kot avtorjevo osebno katarzo v družbi (in državi), ki te žal nikoli ni in ne bo doživela.

Mića Vujičić (1979) je nedvomno nadarjen pisec s poudarjeno močjo ustvarjanja likov in risanja vzdušja – toda veliko bolj prostora kot časa. Kot tak mladi Vojvodinec, pripadnik »literarnega čudeža iz Kikinde«, na trenutke spominja na naivne slikarje iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja in v njegovem absolutno nepretencioznem pisanju je mogoče zaznati, da se tega zaveda.

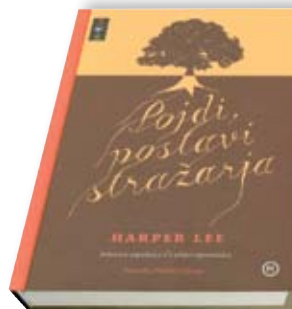
Čakamo njegov naslednji prosti strel. > **BOŠTJAN VIDEMŠEK, DELO**

Pojdi, postavi stražarja

Harper Lee

prevod: Polona Glavan

Mladinska knjiga, 2016, t. v., 256 str., 27,96 €

Če pisateljica v toku svoje kariere napiše samo en roman, ta pa postane neznanska uspešnica, takojšnja klasika (tudi s svojo filmsko priredbo), ob tem pa dobi še Pulitzerjevo nagrado – kar vse je zgodilo z delom *Če ubiješ oponašalca* iz leta 1960, ki

ga je napisala Harper Lee (1926–2016, v slovenščino je bil prvič preveden z naslovom *Ne ubijaj slavca*) –, potem novica o drugem romanu te avtorice seveda dvigne vsesplošno zanimanje, ki seže prek običajnih knjižnih krogov. To se je zgodilo z drugim romanom Harper Lee *Pojdi, postavi stražarja*. Ta je že na prvi dan svojega izida spomladi 2015 zabeležil nekaj prodajnih rekordov. Kmalu zatem se je seveda vsul pravi plaz primerjav z njenim prvencem. Šok ob spreobrnitvi bralskega idola, moralnega in pokončnega Atticusa Fincha, ki je v prvem romanu Harper Lee vzel nase vse tegobe postsuženjske, a še zmeraj odkrito rasistične Amerike, se dolgo ni polegel in je s seboj prinesel tudi razglabljanja, ali je bil izid njenega drugega romana sploh smiseln in smotrno. Za kaj torej gre v tem romanu, ki naj bi bil, kot trdijo literarni poznavalci in zgodovinarji, napisan pred delom *Če ubiješ slavca* (čeprav so tudi okoli nastanka romana mnenja nekoliko deljena) in naj bi predstavljal nekakšen nastavek, iz katerega je potem vzklik avtoričin prvenec. Jean Louise »Scout« Finch, deklica iz *Ne ubijaj slavca*, je zdaj že deklica, godna za možitev. Z vlakom se iz New Yorka, kjer živi, dvajset let kasneje po »Oponašalcu« vrača na svoj redni obisk v Maycomb, kjer živi njen že precej ostareli oče Atticus. Tako njena vožnja kot njeni prvi dnevi so pretkani s spomini na mladost, nekje za vogalom vse, da bi se lahko poročil z Jean Louise. A ta ni čisto prepričana, ali bi to naredila, saj ne ve, če je res zaljubljena v Henryja (»če ne veš, potem najbrž nisi, mar ne?«), njena newyorška življenjska in miselna perspektiva pa ji življenje in dogajanje v Maycombu postavi v drug okvir. Ta se še okrepi, ko presenečeno ugotovi, da je Atticus iz idealističnega moralista mutiral v zakrknjenega konservativca, Maycomb kot tak pa se je v dvajsetih letih spremenil v zatohlo greznico, iz katere smrdi po podtalnem rasizmu in dvojni morali. Pisan s podobnim tonom in atmosfero kot *Oponašalec* je *Pojdi, postavi stražarja* obvezno branje za vse ljubitelje avtoričinega prvenca, seveda pa je treba oba prebrati v prekrasnem prevodu Polone Glavan. Zanesljivo poletno branje. > **SAMO RUGELJ**

Gospodar sveta

Robert Hugh Benson

prevod: Niki Neubauer

Družina, 2016, m. v., 359 str., 24,90 €

Trgovinski sporazum z Ameriko, upad verujočih, notranja trenja v Evropi, med strankami, verami, nadzor, rešitelj, nova volilna zakonodaja, moč komunistov, zakoni o revnih, skrite združbe, svet treh religij

in vse bolj vojaško okrepljena vzhodna vera ... so teme romana, ki opisuje dogajanja in svet v prvi polovici prejšnjega stoletja skozi optiko Velike Britanije. Zveni domače, zveni sodobno. Roman je bil objavljen leta 1908, avtor Robert Hugh Benson, duhovnik, je umrl šest let kasneje, pred tem pa je napisal vizijo prihodnosti. Napeto branje o prelomnih časih utopičnih razsežnosti, no, danes so nam blizu, nudi vpogled tudi v življenje dveh zakoncev. Razumna intelektualca dvomita o veri. Njun odnos je ljubeč, poln razumevanja, toda potek vratolomnih dogajanj poseže tudi vanju. Distopični roman je gosto napisan, napeto dogajanje pa posepa v vrtinec. Vrhunec doseže v spopadu dveh ključnih oseb. Julijan Felsenburg, karizmatični, skrivnostni mož, voditelj Evrope, obljublja mir v zameno za zvestobo. Za sabo pušča krvave sledi, a množica mu sledi. Percy Franklin, duhovnik, ki mu stoji nasproti, je v razbrzdanem svetu opora miru, upanje Cerkve. Tudi če odmislimo močan okvir verskih notranjih in zunanjih bojev, nam ostane pripoved o moči, veri v širšem pomenu, boju zanjo in posledicah. > **JEDRT JEŽ FURLAN**

Staša Tajana

WELCOME ABOARD

Sodoben in živahen roman, postavljen na turistično križarko, ki pelje po notranjih in zunanjih svetovih.

Na voljo v knjigarnah
Mladinske knjige in
www.buca.si.
V angleškem jeziku tudi
v spletni trgovini Amazon.

Društvo slovenskih književnih prevajalcev se je vso prvo polovico letošnjega leta trudilo opozoriti na – milo rečeno – podcenjujoč odnos do književnega prevajanja kot avtorskega dela in do prevajalcev kot avtorjev, kakršen je razviden iz Zakona o knjižničarstvu oziroma iz določil v zvezi s knjižničnim nadomestilom.

Prevajalec je avtor in prevod je avtorsko delo

Zaradi novega Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu (Uradni list Republike Slovenije, št. 92/15), ki ureja in popravlja tudi določila v zvezi s knjižničnim nadomestilom, je moralo Ministrstvo za kulturo v sodelovanju s stanovskimi društvi, ki jih knjižnično nadomestilo zadeva, pozimi 2015 začeti pripravljati nov pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila. Društvo slovenskih književnih prevajalcev je ob tem večkrat predlagalo nov razrez sredstev, ki bi tako glede na izsledke statistik knjižničnih izposoj kot tudi glede na status in delež kakovostne prevodne literature na slovenskem knjižnem trgu in v šolskem kurikulumu odpravil neupravičeno in neutemeljeno anomalijo v vrednotenju avtorskega dela (denarnem in siceršnjem), ki je doslej predvidevala 60 % sredstev knjižnega nadomestila izvorni slovenski literaturi in 20 % prevodnim delom.

Ker je bilo v 2. členu *Pravilnika o izvajanju knjižničnega nadomestila* zapisano, da je knjižnično nadomestilo »oblika podpore avtorjem knjižničnega gradiva, ki je predmet javnega posojanja v splošnih knjižnicah« in da je »namen izvajanja knjižničnega nadomestila spodbujati ustvarjalnost posameznikov na področjih kulture, na katerih se ustvarja knjižnično gradivo in ki so v javnem interesu«, in ker uradna statistika knjižničnih izposoj, ki jo vodi NUK, jasno kaže, da kar 70 % vseh izposoj obsega izposoja prevedenega gradiva (v letu 2014 je bilo npr. v splošnih knjižnicah 11.484.407 izposoj monografskega gradiva, od tega 2.956.180 izvirnih in 8.009.596 prevedenih; preostanek predstavljajo stari zapisi in monografske publikacije v tujih jezikih), smo v skladu z navedenimi argumenti predlagali razdelitev 50 % za avtorje izvirnih monografskih publikacij in 30 % za prevajalce monografskih publikacij, kar je še vedno v prid izvirnemu avtorstvu, ki v predlaganem razmerju ohranja »večinski delež«.

Naš predlog je bil zavržen z obrazložitvijo in argumenti, ki s predlogom Društva slovenskih književnih prevajalcev nimajo neposredne zveze (npr. direktive Evropskega parlamenta in Sveta). V gostobesednem pojasnilu v *Zbirniku odzivov na osnutek Pravilnika o izvajanju knjižničnega nadomestila*, objavljenem na spletni strani Ministrstva za kulturo, je med drugim zapisano: »Pri oblikovanju slovenskega modela knjižničnega nadomestila je bilo ključno vodilo vzpostaviti model, ki bo prednostno podpiral izvorno slovensko literaturo, komercialno uspešnemu knjižničnemu gradivu pa namenjal manj.« Še več, v obrazložitvi prevajalsko delo ni omenjeno niti z besedo, medtem ko se ves čas poudarja pomen izvorne ustvarjalnosti – ne glede na to, da je knjižnično nadomestilo namenjeno vsem avtorjem knjižničnega gradiva, ki je predmet javnega posojanja v splošnih knjižnicah. Glede na to pojasnilo ministrstvo poleg tega dela očitno deli na »izvirno slovensko literaturo« in »komercialno uspešno knjižnično gradivo«, kar pomeni, da je za ministrstvo vsakršno prevodno delo komercialno. Na ministrstvu potemtakem menijo, da so slovenski (!) prevodi zahtevne proze, poezije, dramatike in humanistike komercialno uspešna dela, kar naj bi pomenilo, da sta njihovi kakovost in vrednost nižji, pri čemer je tovrstna dikcija per se izjemno problematična in protislovna. Morda pa mislijo, da je prevodna književnost celo neslovenski del književnega ustvarjanja. Ali pa to nemara pomeni, da bo ministrstvo tudi komercialno uspešne izvorne avtorje izločilo iz kvote »prednostno upravičeni«, torej komercialno manj uspešnih izvirnih avtorjev.

Videti je, da ministrstvo o dejanskem stanju in statusu prevajalskega dela ni in tudi ne želi biti poučeno. Evropska unija v skladu z Bernsko konvencijo (*The Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works*) in Unescovim priporočilom (*UNESCO's Nairobi Recommendation*) prevajanju leposlovja nesporno in nedvoumno dodeljuje status avtorskega dela. Temu sledi tudi slovenski Zakon o avtorski in sorodnih pravicah.

Na letošnjem obvestilu o višini knjižničnega nadomestila lahko preberemo: »Za leto 2015 je bilo za kategorijo 'avtorji izvirnih monografskih publikacij' namenjenih 182.327,4 EUR. V tej kategoriji je bilo v letu 2015 v splošnih knjižnicah zabeleženih 1.113.524,82 izposoj del avtorjev, ki so presegli spodnji prag števila izposoj in so tako upravičeni do knjižničnega nadomestila za leto 2015. Glede na navedeno je vrednost ene izposoje v tej kategoriji 0,16373 EUR. Za leto 2015 je bilo za kategorijo 'prevajalci monografskih publikacij' namenjenih 60.775,8 EUR. V tej kategoriji je bilo v letu 2015 v splošnih knjižnicah zabeleženih 5.525.383,71 izposoj del prevajalcev, ki so presegli spodnji prag števila izposoj in so tako upravičeni do knjižničnega nadomestila za leto 2015. Glede na navedeno je vrednost ene izposoje v tej kategoriji 0,011 EUR.«

Avtor prevoda prejme po trenutnem količniku za neposredno izplačilo manj kot desetino knjižničnega nadomestila, kakršno pripada avtorju izvirnega dela. Tako je ovrednoteno prevodno delo, tako je vrednoteno prevajalsko delo, tako je razumljen pomen prevajalca. Poleg tega je najnižje izplačilo v letu 2015 za prevajalce znašalo 41,06 evra, za avtorje izvirnih del pa 120,90 evra. 392 letošnjih upravičencev do neposrednega izplačila na področju izvirnih monografskih publikacij je v preteklem letu beležilo 1.113.524 izposoj, 328 upravičencev s področja prevodnih monografskih publikacij pa 5.525.383. Prevajalci smo prepričani, da je tovrstna razlika v vrednotenju dela avtorja prevoda in avtorja izvirnega dela neupravičena in nesorazmerna.

Vprašanja o statusu prevoda, vrednotenju avtorskega dela in razlogih za razrez, kakršen je, smo naslovili na Ministrstvo za kulturo ter dobili spravljen in pavšalen diplomatski odgovor, da prevodno delo spoštujejo in ga razumejo kot pomembno za razvoj kulture. V zagovor obstoječega razreza oziroma delitve 60 % sredstev knjižnega nadomestila izvirni slovenski literaturi in 20 % prevodnim delom so priložili primerjalno študijo o knjižničnem nadomestilu v nekaterih državah, kar je še bolj čudno glede na dejstva: 1. študija ne argumentira trenutnega razreza; 2. študija je iz leta 2015, medtem ko je bil sedanji razrez zakoličen že leta 2004; 3. v študiji je naveden podatek, ki govori močno v prid prevodnemu delu: na Danskem, denimo, avtorji leposlovja prejmejo 1,7 točke na stran, pri poeziji šest točk, otroških knjigah in stripih tri točke, pri prevodih pa eno točko; to pomeni, da dobi prevajalec na stran približno dve tretjini pisateljevega nadomestila – kar je veliko bolj primerno, da ne rečemo pošteno, kakor trenutna slovenska praksa.

Poleg tega *Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila* naravnost ignorira izdajanje in izposojanje prevodne literature v elektronski obliki, saj v 4. členu določa, da se knjižnično nadomestilo nanaša na 1. izposajo izvirnih monografskih publikacij v tiskani ali elektronski obliki ter 2. izposajo prevedenih monografskih publikacij (brez omembe tiskane ali elektronske oblike!). Kdaj ste si nazadnje izposodili prevod kakšne knjige v elektronski obliki? Mogoče tole berete v elektronski obliki na napravi, na kateri imate naložene tudi izposojene prevode v elektronski obliki.

Književni prevajalci, ki skrbimo za medkulturno posredovanje, smo upravičeno nezadovoljni zaradi obravnave našega dela in izginjanja vidnosti prevajalskega dela v javnem diskurzu, kjer so kulturne novice tako atrofirane, da so postale skorajda že nevidne in nerelevantne, kar je sicer pereča tema za celotno kulturno sceno. Književni prevajalci nismo samo prevajalci, katerih edina skrb je prenos izvirnika v slovenski jezik, temveč skrbno reflektiramo literarno umetnost samo po sebi in nenazadnje tudi rabo jezika. Zato menimo, da bi morali biti prevajalci deležni ustrezne (tj. boljše) obravnave tako na ravni kulturne politike kot v javnem diskurzu.

Soba 2

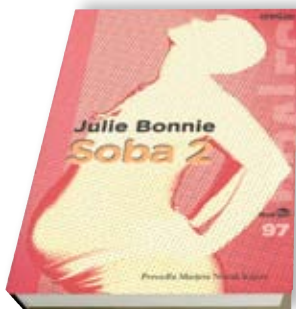
Julie Bonnie

prevod: Marjeta Novak Kajzer

Modrijan, zbirka Bralec,

2016, m. v., 175 str., 13,90 €, JAK

Béatrice je ženska srednjih let, ki jo je usoda pahnila v popolnoma drugačno delovno okolje, v kakršnem je nekdaj iz naivnega mladega dekleta rasla v izkušeno žensko: nekdanje plesne predstave, prave umetniške paše za oči in dušo, in svojo staro boemsko družbo, s katero se je po svetu klatila v avtodomu, je zamenjala za sterilno in hladno bolnišnično okolje porodniškega oddelka. Pahnjena v kruto rutino dvanajsturnega delovnika pa ob spremljanju porodnic in prehajanju iz ene porodniške sobe v drugo vendarle ni izgubila tistega, kar je včasih vnašala tudi v svoj ples: neizmerne empatije, zaradi katere zdaj drugače sprejema porodnice in njihove zgodbe, ki vsaka na svoj način puščajo pečat tudi v njenem življenju ... Nadvse subtilno podana zgodba, prvenec vsestranske francoske umetnice, je spretno stkana iz utrinkov iz preteklosti glavne protagonistke in iz njenih sedanjih doživetij. S svojo globino podira marsikatero (ženske) tabuje in na plan vleče najgloblja občutja. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Stara mama v koprivah

Aurélie Valognes

prevod: Katarina Novak

Totaliteta, 2016, t. v., 203 str., 21,90 €

Naslovna besedna zveza (izv. *Mémé dans les orties*) spada med novejšo skovanke v francoskem jeziku in pomeni, da je človek neko reč pripeljal že čisto do roba in morda celo že malo čez. Stanovalci večnadstropne hiše v ljubki francoski ulici, ja, malo so podobni junakom iz *Elegance ježa*, nosijo vsak svojo zgodbo, ki je v resnici čisto drugačna, kot je videti navzven. Pedantna hišnica, gospa Suarez, je strašno nezadovoljna, ker se je v njihovo hišo vrnil osemdesetletni nergač Ferdinand, ki ga hišni red in pravila prijetnega sobivanja prav nič ne brigajo. Ferdinand ne mara nikogar (pri srcu mu je le psička Daisy, ki pa nekega dne nepričakovano izgine) in nihče ne mara Ferdinanda. Njegova hči, ki živi v Singapurju, se ob izdatni podpori hišnice na skrivaj dogovarja za njegovo premestitev v dom upokojevcev, potem pa se v stanovanje nad Ferdinandovim naseli ovdoveli očka z desetletno hčerjo Julijo in malo dojenčico. Zvedava (prehitro odrasla) Julija počasi stopi led okoli Ferdinandovega srca in morda še ni prepozno, da bi osamljeni starec opustil nekaj svojih neprijetnih navad in se vsaj malo prilagodil stanovalcem, sploh nekatere sosede znajo biti prav prijetne. Sarmanten humor na francoski način. > **RENATE RUGELJ**

Trpljenje kneza Sternenhocha

Groteskni romanet

Ladislav Klíma

prevod: Urša Cvahte

Modrijan, zbirka Nostalgijska,

2016, m. v., 183 str., 12,90 €, JAK

Prvi prevod češkega pisatelja in filozofa Ladislava Klíma (1878–1928) je vnetljivi roman iz leta 1928, ki preseneča že od prvih strani naprej. Prvoosebno pisan v obliki fragmentarnega dnevnika ima za glavnega junaka naslovnega kneza Sternenhocha, enega od velikašev nemške države ob koncu 19. stoletja in ne prav prijetnega po zunanosti. Ta si za svojo ženo izbere Helgo, skoraj pol mlajše dekle iz nižjega stanu, od katere zaradi tega pričakuje večno hvaležnost. Ko mu rodi sina Helmuta, je nekaj časa res videti, da je pred njimi na sporedu mirno in idilično življenje, potem pa pride do strašnega preobrata. V trenutku besnila Helga sina ubije pred Sternenhochovimi očmi, postavi nova pravila njenega odnosa, v nadaljevanju pa se spremeni v neovladljivo demonko, ki začne živeti divje, nepredvidljivo, bizarno in ekscentrično. Pikanten satirični filozofski roman, za katerega boste le težko verjeli, da je bil napisan že pred skoraj devetdesetimi leti. > **SAMO RUGELJ**

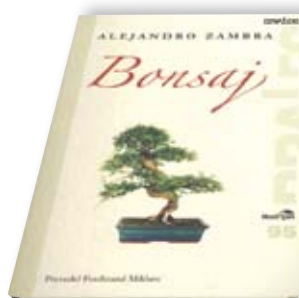
Bonsaj

Alejandro Zambra

prevod: Ferdinand Miklavc

Modrijan, zbirka Bralec,

2016, m. v., 68 str., 12,40 €

Častilci bonsajev dobro vedo, da sta pri tej miniaturi umetniški kopiji drevesa, pomembni dve stvari: oblika drevesa, ki jo je treba nenehno striči in

skrbno oblikovati, ter posoda, v kateri se bohoti bonsaj. In prav takšen je tudi ta kratki roman, avtorjev prvenec, za katerega je pisatelj prejel več nagrad in po katerem so posneli tudi istoimenski film: v formo romana je ujeta precej tipična ljubezenska zgodba, ki že vse od začetka daje slutiti, da so protagonistoma Juliu in Emilii šteti (srečni) dnevi. Že res, da ju povezuje vznemirljivo seksualno življenje, ki predstavlja krono njuni drugi, enako veliki strasti – skupnemu prebiranju romanov. A za morebitni srečni razplet bi bilo potrebnega še kaj drugega. Kaj, bo lahko v svoji glavi napletel kar vsak bralec posebej, saj mu pisatelj velikodušno preda možnost lastnega oblikovanja, prosto po domišljiji. Bonsaj – to imenitno drevo in tudi istoimenski roman – je pač v vseh pogledih nekaj posebnega! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Martin Kuchling

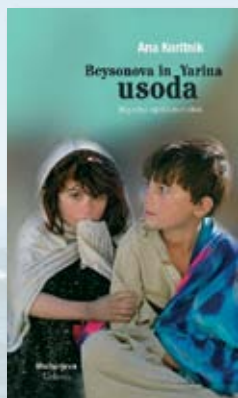
Ko se mačke ženijo

Komisar Bregar raziskuje v nasršenem dvojezičnem območju Koroške.

164 strani

m. v.

€ 19,90

Ana Koritnik

Beysonova in Yarina usoda

Pretresljiva begunska zgodba dveh otrok.

152 strani

m. v.

€ 19,90

Mohorjeva
Celovec
165. LET
Jahre

www.mohorjeva.com

NAROČILA:
Družina d.o.o.
Krekov trg 1
Ljubljana
tel: (01) 360 28 28
narocila@druzina.si

Andrej Blatnik je pisatelj in publicist, po svojem poklicu pa je že več kot četrto stoletja knjižni urednik. Zadnja leta kot izredni profesor predava na Oddelku za bibliotekarstvo Filozofske fakultete, med drugim poučuje tudi uredniške tehnike. O teoriji in praksi urednikovanja smo se z njim pogovarjali ob izidu dveh novih knjig domačih avtorjev, ki ju je podpisal kot urednik.

»Besede so pomembne!«

Bukla: Z urednikovanjem knjig se ukvarjaš že dolgo časa. Kako se je vloga knjižnega urednika po tvojem mnenju spremenila v zadnjih dvajsetih letih?

Blatnik: Začel sem sredi osemdesetih let s knjižno zbirko *Aleph*. Prva leta smo vsi okrog nje delali zastonj, le avtorji so bili plačani – sredstva so bila zelo omejena in prav se nam je zdelo, da jih dobijo avtorji, saj brez njih ni nič. Potem se je filozofija spremenila in včasih se zdi, kakor da je avtor neki zamenljiv »dobavitelj«, čeprav je pri vsaki konkretni knjigi edini, ki je zares nezamenljiv – in morda zato plačilo na uro vloženega dela narašča z oddaljevanjem od avtorskega dela. Najmanj dobi avtor, potem prevajalec, potem lektor, potem urednik in tako vse do direktorja založbe – če seveda ni vse to ena in ista oseba.

Po kratkem postanku pri Kmečkem glasu, kjer sem izgubil precej iluzij o možnostih domače popularne literature, zdaj v različnih oblikah že 25 let sodelujem s Cankarjevo založbo. Prišel sem zaradi zbirke *XX. stoletje*, takrat je še kazalo, da kakovostna literatura lahko izhaja brez subvencij. V devetdesetih letih je vsa redakcija vsako jutro pred delom pol ure ob kavi govorila ne le o novih projektih, ampak tudi o družbenih zadevah in se ob tem spraševala, kaj bi bilo treba izdati in kako.

Danes je zadeva precej bolj industrijska; ne le uredniška delovna okolja, tudi uredniki sami sebe vse manj dojemamo kot oblikovalce javnega prostora in vse bolj kot nekakšne mehanike, ki popravljajo napake in skrbijo, da stvari tečejo, se mi zdi. Prehod iz poslanstva v posel ali vsaj večšino. Deloma je vplivala preobrazba knjige iz predmeta posebnega družbenega pomena, kot se je včasih reklo, v le enega številnih bolj ali manj uporabnih izdelkov na trgu, deloma pa tudi splošna prekarizacija intelektualnih poklicev, ki ne proizvajajo takoj vnovčljivih dobičkov.

Bukla: Kaj po tvojem mnenju loči dobrega od manj dobrega knjižnega urednika? Eden od anekdotičnih odgovorov na to je, da dober urednik zmore večkrat reči ne.

Blatnik: Urednikova naloga je res zlasti precejanje dobrega od manj dobrega in podpora temu dobremu, da postane še boljše. Po izidu pa mora nekaj svoje energije vložiti še v predstavljanje kvalitete knjige drugim, seveda ob pomoči sodelavcev za trženje in promocijo, da knjiga dobi kaj odmeva.

Bukla: Kako lahko urednik pripomore k boljši prodaji in promociji knjige?

Blatnik: Na faksu učimo organizacijo založb po zahodnih učbenikih in središčno vlogo ima tam urednik, seveda pa ne more nič brez dobrih podpornih služb. Ampak pustimo teorijo, če imamo konkreten domač primer: ko je Jelka Ciglencečki prekinila sodelovanje z Beletrino, jo je direktor založbe Goga Mitja Ličen nemudoma povabil v ekipo in hitro so sledili rezultati:

Foto: Nada Žganik

Andrej Blatnik

radikalno izboljšanje programa, ki se je poznalo tudi pri subvencijah in prodaji. Monumentalni pesniški projekt Borisa A. Novaka, za katerega pri večjih založbah ni bilo navdušenja, je ne le prejel Župančičevo nagrado, temveč so knjigo tudi razprodali, letos je Goga, skupaj z Miho Mazzinijem, prejela kresnika ... Torej: ne le urednik, temveč tudi poslovni načrt, ki urednika ustrezno vrednoti, to je recept.

Bukla: Pravkar sta pri Cankarjevi založbi izšli dve knjigi domačih avtorjev, pesniška zbirka Uroša Zupana *Avtomobilski bluz* in potopisne zgodbe Agate Tomažič *Zakaj potujete v takšne dežele?* Kaj ti je bilo pri obeh najbolj všeč, da si se odločil za njuno izdajo?

Blatnik: Poezije sicer že dolgo ne urejam več, le za Uroša tu in tam naredim izjemo. Bil sem urednik njegove prve knjige, legendarnih *Suter* (1991), ki so bile, mimogrede, ena prvih računalniško pripravljenih knjig pri nas, njegova poezija pa je tudi toliko narativna, da si domišljam, da ji lahko kaj uredniško prispevam. Poezije sicer ne urejam več, berem in poslušam pa jo še – in Uroš se mi zdi v špici, ne le slovenski, zato o objavi ni dvoma. Agatine knjige pa sem se razveselil, ker si v zbirki *S poti* želim čim več izvernih literarnih potopisov, in kako posebni in dobri so njeni, sem opazil že ob časopisnih objavah. Mimogrede, največja uspešnica v zbirki, *Črni angel, varuh moj* Sonje Porle, je nastala na vabilo, po branju njenih besedil v časopisju.

Po politično nekorekten protivojni festival

Petek, 8. julij, 19.00
Prešernov trg, Ljubljana

Koncert s povorko: 8. julija se na Prešernovem trgu v Ljubljani dvigne ponjava nad zemljo – neprekošljiva povorka 80 glasbenikov in pesnikov iz 20 držav. *Majestetično bo!*

15. festival Sanje
30. junij–8. julij 2016
World Histeria Orchestra

Medana – Vipolže –
Dobrovo – Šmartno – Ljubljana

Festival Sanje v sodelovanju z Medvednarodnim svetovnim festivalom glasbe in vizualnih umetnosti – Plavajoči grad | Floating Castle Loška dolina, 10.–16. julij 2016

www.sanje.si | festival.sanje.si

Bukla: Tvoj program je večinoma prevoden, med domačimi avtorji pa izdajaš zelo odmevne prvence. Zadnji trije so vsi dobili nagrado za najboljši prvenec, Vesna Lemaic 2009, Jasmin B. Freljih 2013, Zoran Knežević 2014, Jasmin pa pred kratkim tudi nagrado EU za književnost. Je to naložba v prihodnost?

Blatnik: Žal ne, bolj učinek minulega dela – z večino avtorjev prvencev pridem v stik prek delavnice kratke zgodbe, ki jo vodim pri LUD Literatura. Čeprav so te knjige uspešne (Zoranova in Jasminova tudi ponatisnjeni, kar se domačim delom zgodi le redko), kasneje avtorji velikokrat prestopijo k manjšim založbam, kjer dobi domači avtor več pozornosti. V svetu je ravno obratno, avtorji se pri manjših založbah uveljavijo in potem prestopijo k večjim. Ker Cankarjeva začenja s ponujanjem avtorjev tudi v tujino, kjer ima slovensko založništvo še ogromno rezerve, se bo ta trend, upam, malce omilil; je pa za boljše sodelovanje z domačimi avtorji treba spremeniti miselne vzorce.

Bukla: Na kaj pa mora biti urednik še posebej pozoren pri izboru prevodnih besedil?

Blatnik: Odvisno od programa, ki ga ureja. Če je ta strogo tržen, se mora prilagoditi zahtevam uporabnikov in le poskrbeti za ustrezen prevod in druge faze priprave izdelka. Če pa dela program, ki je večinsko podprt z javnimi sredstvi (in takih je vse več, saj so tudi za odkup knjig v knjižnicah javna sredstva), pa je mehanizmov izbire več. Sam v zadnjih letih zlasti pazim, da preveč ne prevlada književnost dominantnih jezikov, zlasti angleščine. Ta se ponuja v prevod kar sama ali pa jo ponujajo vztrajni agenti – odlične stvari pa nastajajo tudi v manjših kulturah.

Bukla: Sloviš kot eden od urednikov, ki lahko dokaj svobodno kreirajo knjižne zbirke in izbirajo knjižne naslove. Kako je prišlo do tega, da so nastale posamezne zbirke, denimo *Bralna znamenja*?

Blatnik: Res, ker ima večina mojih knjig takšno ali drugačno subvencijo, lahko še zmeraj sledim ne prodajnim, ampak družbenim potrebam. Tak primer so ravno *Bralna znamenja* – zbirka je nastala, ker se mi je zdelo, da se v Sloveniji knjige preveč dela in premalo »misli«. Če bi vsakdo, ki pri nas živi od knjig, zbirko kupoval, bi bila naklada seveda precej višja, vendar je kljub temu zbirka zelo odmevna in domišljam si, da njeni razmisleki prispevajo k boljši prihodnji knjižni pokrajini.

Bukla: Na nedavnem založniškem kongresu je potekala tudi debata o založniških standardih. Kakšno je tvoje mnenje o tem in ali misliš, da bi bilo poklic urednika treba formalizirati s kakšnim strokovnim izpitom?

Blatnik: Ker živimo v prenormiranem svetu, bi zelo rad rekel: ne. Ne, ni treba. Saj je menda jasno, da knjiga potrebuje urednika, če hoče biti urejena, in saj je menda jasno, kaj počenja urednik, pa tudi, kako to počenja dober urednik, in saj nam že zdravi razum pove, da je urednik kot povezovalac med avtorjem in založbo jedro založniškega procesa? Ampak zdravi razum postaja vse bolj nezanesljiva dobrina. Vendar v založniških procesih, v katerih sodelujem, vidim, kako forma vse prevečkrat premaguje vsebino, zato si ne želim še več forme in ohranjam zaupanje v reči, ki bi morale biti razumljive, ne pa zapovedane.

Standarde pa bi seveda potrebovali za vse knjige, pri katerih je udeležen javni denar. Na kratko bi rekel, da bi morala biti vsaka knjiga ustrezno pripravljena (izbrana glede na kakovost znotraj svoje zvrsti, jezikovno in vizualno urejena itd.) in predstavljena, torej dostopna po ustreznih prodajnih poteh, nanjo naj bi tudi opozarjali socialni in množični mediji. To niso neki nedostopni zunanji dejavniki, zanje lahko poskrbi vsak, ki hoče biti zares založnik, in glede na to, kako skrbi zanje, je pač boljši ali slabši založnik.

Bukla: Katere prihodnje knjige se kot urednik najbolj veseliš?

Blatnik: Tik pred izidom je roman svetovno uveljavljenega makedonskega pisatelja Goceta Smilevskega *Heloiza. Povratek besed*. Zgodba Abelarda in Heloize je ena najbolj znanih ljubezenskih zgodb vseh časov. Smilevski je v opazovanju prepisa njunih pisem opazil, da med številnimi Abelardovimi besedami ni več od stavka o sinu, ki naj bi ga imela s Heloizo. Iz premisleka o tem nastane lep in pretresljiv roman, ki hkrati opozarja, koliko srednjeveških zapovedi in prepovedi med nami in v nas živi tudi danes. In opozarja še na nekaj, na kar sodobno založništvo včasih pozabi: besede so pomembne.

Moč čudenja

Kako nastane znanstvenik

Kratka luč v temi

Moje življenje z znanostjo

Richard Dawkins

prevod: Katja Zakrajšek

Modrijan, 2016, t. v., 309/479 str.,

24,90/33,90 €, JAK

Dawkins (1941), angleški znanstvenik, biolog, neodarvinist, je zaslovel že pri svojih 35 letih, ko so leta 1976 izdali njegovo prvo knjigo *Sebični gen*. To klasiko sodobne popularne znanosti smo (tudi zaradi relativno hitrega srbskega prevoda) v slovenščino dobili šele trideset let kasneje kot eno pomembnejših knjig v zbirki *Esenca*. Vsi kasnejši prevodi, začenši z morda njegovo najbolj razpito knjigo *Bog kot zabloda* (2006, sl. prevod 2007), so pri nas izšli pri založbi Modrijan, ki je zdaj izdala tudi monumentalno, dvodelno Dawkinsovo avtobiografijo. Ta je v angleščini izšla v razmiku dveh let (2013 in 2015), pri nas pa hkrati, v kompletu, ob avtorjevi 75-letnici. Premišljeno strukturirana avtobiografija ima v vsaki knjigi drugačno strukturo. V prvi, *Moč čudenja*, spremljamo kronološko odraščanje Dawkinsa, njegova družinska leta v Afriki in kasnejšo vrnitev v Anglijo, tamkajšnji študij in izobraževanje v Ameriki ter prve znanstvene objave in utrinke, iz katerih je zrasla ideja za knjigo. Prvi del se tako sklene z izidom *Sebičnega gena*, ki mu je kot znanstveniku in človeku precej spremenil življenje. Drugi, obsežnejši in zame še zanimivejši del, *Kratka luč v temi*, pa v tematsko zastavljenih poglavjih obdela različne vidike znanstvenikovega (javnega) življenja, od sodelovanja z različnimi pomembnimi misleci svojega časa (od Daniela Dennetta do Jareda Diamonda) prek funkcij, ki jih je opravljal pri svojem pedagoškem in profesorskem delu (ter vprašanj, s katerimi je testiral naravoslovnih potencial morebitnih študentov), pa do obiskov akademskih konferenc, ki včasih potekajo v skladu s skorajda srednjeveškim hierarhičnim ritualom. Spoznamo tudi negove knjižnozaložniške prigode, ko se je za svojim prvim urednikom selil na različne založbe, televizijske in debatne nastope, v katerih je svoja mnenja soočal s konkurenčnimi ali pa nasprotno mislečimi intelektualci, ter usode njegovih knjig (npr. *Razširjeni fenotip* in *Slepi urar*) in avtorjeve ključne teze, ki so preživele do današnjih dni. Knjigi, ki Dawkinsovo osebno življenje (trije zakoni in hčerka) večinoma puščata ob strani, sta reprezentativen prikaz formiranja in delovanja enega najbolj znanih naravoslovnih mislecev in publicistov našega časa, zato lahko predstavljata tudi prvovrstno inspiracijo za vse tiste, ki razmišljajo, da bi svoje življenje zapisali prirodoslovju. > SAMO RUGELJ

Spletni antikvariat

www.bukvarna.net

Dobre knjige iz starih časov

Hudičev dnevnik

Alfred Rosenberg in ukradene skrivnosti tretjega rajha

Robert K. Wittman, David Kinney
prevod: Samo Kuščer

Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2016, m. v., 439 str., 12,90 €

Izzivalna zgodovinska knjiga, v kateri se prepletata sedanjost in preteklost. Alfred Rosenberg (1893–1946) je bil eden najvplivnejših nacističnih ideologov – »edini človek, ki ga je Hitler poslušal« –, ki se je uveljavil s tem, da je širil sovražne poglede na Jude in s tem dal tretjemu rajhu podlago za njihovo preganjanje. Njegove hermetične ideološke knjige so na začetku tridesetih let 20. stoletja v knjigarnah konkurirale Hitlerjevemu *Mojemu boju*. Po obsodbi na Nürnberških procesih je bil usmrčen, takrat pa je izginila tudi sled za njegovim dnevnikom. V naslednjih desetletjih se je začelo domnevati, da ga morda ima tožilec Robert Kempner (1899–1993), ki je po Nürnberških procesih zadržal ogromno dokumentacije, iz katere je imel namen napisati dokumentarne knjige. Po njegovi smrti se je začel lov na to zapuščino. Nekdanji agent FBI Robert K. Wittman, ki je v svoji karieri rešil za nekaj sto milijonov ukradenih umetnin, je tako leta 2001 od glavnega arhivarja Ameriškega muzeja holokavsta izvedel za Rosenbergov dnevnik, do katerega so potem prišli dobrih deset let kasneje po vijugasti ter z mnogimi skrivnostmi prešpikani poti. *Hudičev dnevnik* tako predstavlja napeto zgodovinsko kroniko, v kateri se prepletajo Rosenbergov osebni zapisi o delovanju tretjega rajha ter zgodovinska dejstva, ki dogajanja osvetljujejo še iz širše perspektive. > SAMO RUGELJ

V pekel in nazaj

Izpoved ženske, ki je odšla v Islamsko državo in pobegnila iz nje

Sophie Kasiki in Pauline Guéna
prevod: Špela Stritar

Mladinska knjiga, 2016, t. v., 190 str., 22,95 €

Sophie Kasiki (34 let) je bila po mamični smrti primorana zapustiti varen dom v afriškem Kongu in občutljiva najstniška leta osamljena preživeti v pariškem predmestju pri sestrični družini. Selitev iz znanega okolja je v njej pustila rane, ki jih kasneje ni sta mogla zaceliti niti poroka s prijaznim Francozom niti ljubek sin Hugo. Da bi zapolnila praznino v svojem življenju, je zamenjala vero, prestopila v islam in se, po dogovoru z nekimi znanci, s štiriletnim sinom odpravila v Sirijo. Po nekaj tednih bivanja v Raki, »prestonici« Islamske države, je ugotovila svojo zmoto in se hotela vrniti, tedaj pa se je začel njen pekel ... Resnična zgodba, ki je vzbudila zanimanje svetovnih medijev, avtoričino ime pa je izmišljeno zaradi varovanja identitete in strahu pred povračilnimi ukrepi Isisa. > RENATE RUGELJ

Sveta vojna pod črno zastavo

Sami Moubayed; prevod: Andrej Poznič

Ciceron, 2016, m. v., 315 str., 27,90 €

Islamska država ISIS, ki je vse večja grožnja ne samo Bližnjemu vzhodu, temveč s svojimi pogostimi terorističnimi napadi tudi drugod po svetu, seveda ni nastala sama od sebe, saj je dedinja večstoletnih nesoglasij in krvavih konfliktov v tem delu sveta, ki so se spet okrepili v tretjem tisočletju. Sami Moubayed, specializiran za zgodovino sodobne Sirije pred oblastjo arabske socialistične stranke Baas, nas v tem delu s svojo analizo sprva potegne daleč nazaj v zgodovino islama ter osvetli ideološke temelje islamske države

Saxum

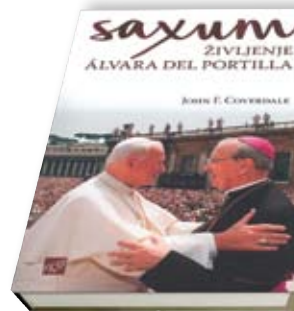
Življenje Álvara del Portilla

John F. Coverdale

prevod: Anže Tržan

Celjska Mohorjeva družba,

2016, m. v., 221 str., 23 €

Álvaro del Portilla je bil od nekdaj poseben človek. Že kot radoživ otrok, ki je zrasel v veliki družini, je vedno znova dokazoval, da v sebi nosi posebne darove. Ko je njegov mlajši brat nekoč s črnilom polil slike, ki jih je Álvaro ustvarjal dolgo časa, ga ta ni kaznoval, ampak ga je le mirno posedel na kolena in mu potrpežljivo postregel z lekcijo o odgovornosti. V tem duhu se je kasneje kot odrasel človek loteval vseh življenjskih projektov, pa najsi je šlo za študij inženirstva ali pa kasneje za njegovo udejstvovanje v Cerktvi, pri Opusu Dei ali pa samo za delo z ljudmi, ki so potrebovali

... za zgled in navdih ...

njegovo pomoč in tolažbo. Prav zato, pojasnjuje avtor te dovršeno izrisane zgodbe o življenju in delu Álvara del Portilla, ni čudno, da ga je njegov duhovni oče Jožefmarija Escrivá, ustanovitelj Opusa Dei, poimenoval Saxum, skala. Njegova trdnost, odločnost, predanost delu in druge vrline bodo bralcu te knjige lahko za zgled in navdih, kako v vsakdanjih dogodkih poiskati priložnost za boljše (duhovno) življenje. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

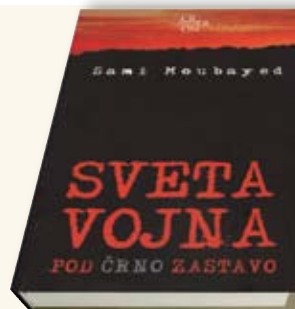
1984 – Orwellovo leto Agopa Stepanjana

Igor Omerza

Mohorjeva Celovec, Goriška Mohorjeva,
2016, t. v., 376 str., 29,90 €

Za burno begunsko življenjsko zgodbo glasbenika Agopa Stepanjana, Armenca z bolgarsko-jugoslovanskim državljanstvom, ki je do nenadne aretacije z družino mirno živel v Dupljah pri Kranju, bi vedel komaj kdo, če se ne bi končala, kakor se je, in če vztrajni raziskovalec delovanja zloglasne Udbe, Igor Omerza, ne bi dobil v roke njegovega dosjeja. Sklicevanje na Orwellovo najbolj znano delo v naslovu tudi ni brez razloga: Agop se je prav v tem zlovesčem letu s še osmimi obdolženci znašel v primežu tajnega procesa, vrednega Orwellovega peresa. Žrtvovan je bil na politični šahovnici spopadov med Bolgarijo in Jugoslavijo in pred vojaškim sodiščem po izsiljenih priznanjih, čeprav brez slehernega dokaza za vo-hunjenje, načrtovanje terorizma in sovražno propagando, obsojen na devet let strogega zapora. Tam so ga še mučili in trpinčili tudi ženo, nato pa po izpustitvi zaradi uničenega zdravja tudi v novi državi ni dočkal pravnomočne oprostilne sodbe. > IZTOK ILICH

in tudi kalifata. Njen nastanek in razloge zanjo skuša osvetliti tudi s pomočjo notranjih informacij ter intervjujev z njenimi člani. Avtor nas skozi temučno sodobno dogajanje na Bližnjem vzhodu vodi od pomembnih posameznikov, ki so tlakovali pot islamski državi, do neodločnosti Obamove administracije, ki ni želela posredovati v sirskega konflikta po letu 2011, ter dokaže, da so stvari veliko bolj kompleksne, kot se kažejo našemu, zahodnjaškemu pogledu. > SAMO RUGELJ

Paul McCartney

Pogovori

Paul Du Noyer

prevod: Jernej Zoran

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 407 str., 12,90 €

O skupini The Beatles je bilo napisanih več knjig in posnetih več filmov kot o katerem koli izvajalcu, odkar obstaja pop-rock. Nedavno so v slovenščini izšla *Pisma* Johna Lennona, zdaj pa smo manj kot eno leto po izidu izvirnika dobili še obsežni življenjepis Paula McCartneyja, enega od dveh še vedno živih (in aktivnih) hroščev. Ob vsakem novem McCartneyjevem projektu so uredniki najpomembnejših britanskih glasbenih publikacij – ne glede na to, ali je takrat pisal za *Q*, *Mojo* ali katero drugo revijo – na delo poslali novinarja Paula Du Noyerja, ki slavnega kitarskega levitarja spremlja že petintrideset let. Življenjepis, v katerega so vpleteni njuni pogovori in intervjuji, zato velja za najbolj verodostojnega. McCartney je tudi po razpadu Beatlov uspešno nadaljeval kariero v skupini Wings in kasneje solistično, skozi celotno obdobje pa je ustvarjal tudi duete; najbolj slavna sta tista z Michaelom Jacksonom ter Steviem Wonderjem, pa morda tudi zadnji trojček z Rihanno in Kanyem Westom. Podajal se je na različna eksperimentalna področja in brez notne izobrazbe ustvarjal klasično glasbo ter skladbe za otroke. Razgiban življenjepis je seveda treba brati v paketu z najnovejšim kompletom štirih CD-jev *Pure McCartney*, za katerega je Macca osebno izbral najljubše pesmi iz svoje kariere po Beatlih. Knjigo opremlja šestnajst strani fotografij iz osebnega Paulovega arhiva. > ŽIGA VALETIČ

The Beatles

Zgaga

Kako sem preživela Hollywood in scientologijo

Leah Remini, Rebecca Paley

prevod: Tina Stanek

Mladinska knjiga, 2016, t. v., 320 str., 24,94 €

Leah Remini (1970) je ameriška televizijska igralka in voditeljica, ki je bila, kot njena mama, že od malega predana članica scientološke cerkve, razvpite po svoji vplivnosti v Hollywoodu in kontroverzne po svojem konceptu delovanja ter strogih pravilih, s katerimi drži člane v svojem krogu. Z leti je

Reminijeva začela opažati nedoslednosti, ki so vladale znotraj scientologije in njenega vodstva nasploh, zato se je odločila, da njihove vrste zapusti, o svojih izkušnjah pa je potem napisala tudi spomine. Ti so lani jeseni ob veliki pozornosti tudi izšli, saj se je v njih, poleg drugih, najbolj spravila ravno na Toma Cruisa, enega največjih svetovnih filmskih zvezdnikov, ki ima v scientološki cerkvi zelo pomemben položaj. Rezultat je tu in tam pikantna (recimo zgodba, kako so scientologi Cruisu nastavili novo dekle, ki jo je potem nemarno zavrgel) in dovolj osebna avtobiografija, ki bo bralce vsekakor pripeljala do tega, da bodo na določene junake hollywoodskih filmov v prihodnje gledali precej drugače. > SAMO RUGELJ

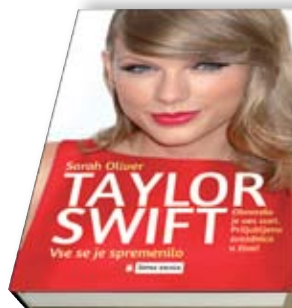
Taylor Swift

Vse se je spremenilo

Sarah Oliver; prevod: Andrea Potočnik

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 260 str., 10,90 €

Mlada in uspešna ameriška pevka Taylor Swift je vzornica številnih mladih po svetu. Že od malih nog je prepevala in iskala različne priložnosti za nastope. Med sošolci se ni vedno počutila najbolje, je pa zato izjemno povezana s svojo družino, ki jo je pri njenih sanjah vedno podpirala, celo do te mere, da so se preselili na drug konec države, da bi bila Taylor bližje priložnostim, ki jih kantri glasbenikom ponuja Nashville. V knjigi so tako predstavljeni njena glasbena pot in dosežki, ljudje, ki so ji pri tem pomagali, in zanimivosti iz njenega zasebnega življenja. V knjigi so tudi številne izpovedi »swifterjev«, njenih oboževalcev z vsega sveta, s katerimi je zelo povezana prek družabnih omrežij, nekaterim pa je celo omogočila osebna srečanja. Kratek vpogled v življenje pevke, ki kljub uspehu ostaja preprosta in še vedno sama piše svoja besedila. > KLARA JARC

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

Novosti Znanstvene založbe Filozofske fakultete UL:

Brian Boyd
O IZVORU ZGODB
454 str., 24,90 €

Carole Pateman
SPOLNA POGODBA
264 str., 19,90 €

Zygmunt Bauman
POSTMODERNA ETIKA
270 str., 19,90 €

Znanstvena založba FF in Knjigarna FF,
Aškerčeva 2, Ljubljana
T: 01 241 11 19; E: knjigarna@ff.uni-lj.si
<https://knjigarna.ff.uni-lj.si/>

Slovenija in pika!

Zvezek 1

Boštjan Furlan, Ožbej Peterle,
Marko Balažič

Cankarjeva založba,
2016, t. v., 480 str., 37,96 €

Projekt poglobljenih intervjujev s ključnimi osebami slovenske osamosvojitve je začel nastajati že pred dobrimi tremi leti, ko so se avtorji te knjige, Boštjan Furlan, Ožbej Peterle in Marko Balažič, ob sproščenem pogovoru vprašali, ali so se politične in druge glave v dobrih dvajsetih letih že tako ohladile, da lahko o procesu slovenskega osamosvajanja spregovorijo z ustrežno distanco. Pričujočih 24 intervjujev, ki se raztezajo od kratkih, enostranskih izjav (Marjan Podobnik) do obsežnih pogovorov na tridesetih straneh (Gregor Golobič), predstavlja politike in druge javne osebnosti različnih političnih nazorov in različnih vlog v osamosvojitvenem procesu. Pomembna vrednost teh dobro zastavljenih intervjujev (za izvedbo katerih so avtorji pregledali ogromno dostopne literature), ki med drugim predstavljajo poglede tako Igorja Bavčarja kot Franceta Bučarja, Milana Kučana in Antona Stresa, Jožeta Mencingerja in Dimitrija Rupla itn., je, da prinašajo mnoge še ne znane podrobnosti iz osamosvojitvenega časa. Ker intervjuvanci niso vedeli, kaj so na posamezne teme povedali drugi sogovorniki, so govorili povsem iz lastne izkušnje. Domač pogled na to prelomno obdobje dopolnjujejo še štirje tuji intervjuvanci, Francis Fukuyama, Jaime Jaramillo-Vallejo, David Lipton in Jeffrey Sachs, ki slovensko osamosvojitve ter prihodnjo perspektivo naše države postavljajo v širši, globalni okvir. Knjiga za vse, ki želijo na osamosvojitve že gledati z zgodovinskimi očmi. Drugi del izide jeseni 2016. > SAMO RUGELJ

Listi iz dnevnika

Slovenci v Beogradu ob osamosvajanju Slovenije

Jožef Slokar

Modrijan, 2016, t. v., 392 str., 24,90 €

Izučeni gradbenik, ki je v zadnjih petnajstih letih socializma vodil Poslovodni odbor Železniškega gospodarstva v Ljubljani, leta 1989 pa bil imenovan za jugoslovanskega zveznega sekretarja za promet in zveze, je napisal spomine o zadnjem obdobju razkroja nekdanje države. Odcepljanje Slovenije se je odvijalo na dveh nivojih: z intelektualno in ekonomsko-politično turbulenco na tej strani Kolpe, pa tudi v Beogradu, kjer je imela Slovenija predstavnike v različnih telesih in organih zvezne države. Prav Slovenci v Beogradu, ki so se v času Markovičeve vlade stalno usklajevali z Ljubljano, imajo glavno vlogo v teh avtobiografskih zapisih. Velik del posvetovanja ministrov s slovenskim vodstvom je bil tajen. Napetosti so rasle, ko je med vojaškimi in političnimi elitami v nekdanjem glavnem mestu začelo vreti in so se vse bolj izrisovali razkoli med političnimi skupinami ter interesi različnih narodov. Osrednji dogodek knjige je povezan s stavko strojevodij in s preprečitvijo mitinga resnice, ki so ga za 1. december 1989 v Ljubljani napovedali kosovski Srbi. Knjiga ob 25. obletnici osamosvojitve prinaša še en kamenček v mozaiku polpretekla zgodovine. > ŽIGA VALETIČ

Od Majniške deklaracije do habsburške detronizacije

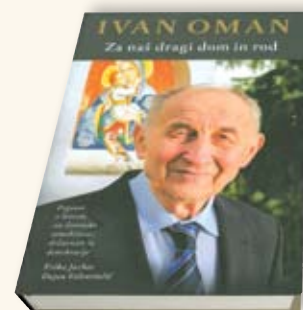
Slovenska politika v času zadnjega habsburškega vladarja Karla

Andrej Rahten

Celjska Mohorjeva družba,
2016, t. v., 339 str., 27 €

Dr. Andrej Rahten, zgodovinar, zadnja tri leta pa slovenski veleposlanik na Dunaju, je že leta 1998 magistriral s tematiko habsburške monarhije na Balkanu 1908–1918. Tudi nova knjiga govori o zadnjem habsburškem obdobju oz. o politiki in diplomaciji poslednjega habsburškega vladarja Karla, ki je umrl leta 1922, star štiriintrideset let. Natančne faktografske in kronološke obravnave se avtor loti skozi prizmo razvoja slovenske politike, ki je v kritičnem obdobju med prvo svetovno vojno in takoj po njej pri odločanju med avstrijskim cesarstvom in srbsko kraljevino končno izbrala in se vključila v Državo SHS.

V predgovoru, ki ga zapiše kardinal Franc Rode, spoznamo tudi razloge za beatifikacijo Karla Habsburškega leta 2004. Bil je namreč zavzet nasprotnik vojne, nenehno med vojaki, odklanjal je uporabo bojnih plinov, na soški fronti se je zjokal, sicer pa je bil eden najbolj vernih Habsburžanov, ki je redno molil in je slovel po iskreni pobožnosti. Dr. Rode mu pripisuje veliko vlogo pri tem, da je »slovenski narod ostal zvest katoliški Cerkvi«. > ŽIGA VALETIČ

Ivan Oman: Za naš dragi dom in rod

Pogovor z borcem za slovensko samobitnost, državnost in demokracijo

Erika Jazbar, Dejan Valentinčič

Družina, 2016, t. v., 232 str., 24,90 €

Ob 25-letnici Slovenije je založba Družina izdala intervjuje z Ivanom

Omanom, enim ključnih snovalcev slovenske osamosvojitvene politike. Kot so poudarili ob izidu, so s knjigo želeli v slovensko politično javnost vrniti pozitivno in optimistično naravnost. Knjiga je »nastala iz ljubezni do slovenstva, domovine in najzlahtnejših vrednot, ki so bile donedavna del slovenske biti in za katere verjamemo, da so še prisotne v slovenskem človeku. Vrednot, ki jih pooseblja Ivan Oman, ena osrednjih osebnosti slovenske pomladi.« Avtorja, Erika

Jazbar (1972), slovenska zamejska časnikarska, doma iz Gorice, in Dejan Valentinčič (1987), ki se raziskovalno ukvarja predvsem s Slovenci v zamejstvu in po svetu, sta intervjuje

... pogovor v desetih dejanjih ...

razdelila v deset poglavij in uvodno besedo naslovlila Pogovor v desetih dejanjih. Ker knjiga opisuje Omanovo življenjsko pot, se seveda smiselno začne z otroštvom in mladostjo. V drugem poglavju je rdeča nit druga svetovna vojna, v tretjem poroka in življenje Omana kot kmeta v Jugoslaviji. Nato se dotaknemo najpomembnejših zgodovinskih dogodkov, od začetka slovenske pomladi, volitev leta 1990, plebiscita, razglasitve državnosti do vojne. Prava posebnost te knjige pa je način, kako Oman bralca, bolj kot kadar koli prej, spusti v svoj zasebni svet. > VANJA JAZBEC

Spisi in pisma

Evagrij Pontski

prevod: Gorazd Kocijančič, Alen Širca
KUD Logos, 2015, m. v., 679 str., 30 €, JAK

Če ste kdaj ždeli v egiptovski puščavi, denimo v bližini gore Sinaj, kjer je lociran znameniti samostan svete Katarine, so vas nedvomno lahko prevevali mistični občutki, iz katerih je pred poldrugim tisočletjem svoje pisanje gradil krščanski menih, diakon, cerkveni oče in asket Evagrij Pontski (345–399). Njegovi *Spisi in pisma* nedvomno predstavljajo enega od vrhuncev dosedanjih izdaj založbe Logos, saj je to v svetovnem merilu najboljše, v eni knjigi združena zbirka del tega temeljnega krščanskega misleca. Opremljeni z dvema predgovoroma, natančnimi in obsežnimi sprotnimi opombami, kritičnimi in informativnimi uvodi v vsako besedilo ter izvrstnim natančnim prevodom, nas *Spisi in pisma* popeljejo v središče Evagrijeve misli in zapisov, s katerimi je miselno sistematiziral živo izkušnjo zgodnjih puščavskih očetov, ki so vplivali na mnoge njegove naslednike. Založniški presežek! > **SAMO RUGELJ**

Državljska nepokorščina

Henry David Thoreau

prevod: Tomaž Grušovnik
LUD Šerpa, 2016, m. v., 84 str., 10 €

Jeseni 2015 je tudi v slovenščini končno izšel *Walden*, najbolj znana knjiga ameriškega intelektualca in filozofa Henryja Davida Thoreauja

(1817–1862), nekakšen manifest zmernega in samozadostnega življenja v naravi. Zdej se ji je pridružil še najbolj znani avtorjev spis *Državljska nepokorščina* iz leta 1849 (nastal je pet let pred *Waldnom*). Thoreau ga je napisal spodbujen z nasprotovanjem suženjstvu, v njem pa zagovarja stališče, da oblast sama po sebi ni pravična in da demokracija tega niti približno ne rešuje, zato mora državljan ves čas z zdravim razumom ocenjevati oblastniške poteze ter se jim kdaj po možnosti tudi aktivno upreti. V današnjem času vse bolj aktualni spis je prevedel Tomaž Grušovnik, ki je v knjižico napisal tudi obsežno spremno besedo. Obvezno poletno branje! > **SAMO RUGELJ**

Doktor Karel Lavrič

(1818–1876) in njegova doba

Branko Marušič

ZRC SAZU, 2016, m. v., 186 str., 15 €

Nova knjiga zgodovinarja Branka Marušiča je izšla v zbirki biografskih študij *Življenja in dela* – s sodelovanjem Lavričeve knjižnice v Ajdovščini, dedinje Ajdovske čitalnice, ki jo je leta 1864 ustanovil primorski narodni buditelj Karel Lavrič. Avtor, ki se z Lavričev osebno in delovanjem ukvarja že od študentskih let, ga je v monografiji upodobil kot politika in javnega delavca, ki je deloval na različnih področjih v duhu gesla Vse za narod, svobodo in napredek. Knjigo poleg ilustracij bogati obilica dokumentov, ki Lavriča kažejo kot moža, po letu 1860 zaslužnega zlasti za razmah čitalniškega in taborskega gibanja na Primorskem, kjer je odločilno prispevalo k oblikovanju narodne zavesti. To je bil sicer čas, ko so Slovenci dobili prva politična društva in časopise, državne poslance in politični program Zedinjene Slovenije, s katerim so, čeprav v avstrijskem državnem okviru, dosegli tudi enakovrednost slovenščine v javnosti. > **IZTOK ILICH**

Li Zehou in sodobna kitajska filozofija

Zgodovinska ontologija, estetika in nadgradnje marksizma

urejanje: Jana S. Rošker, Katja Kolšek

Znanstvena založba Filozofske fakultete,
zbirka Studia Humanitatis Asiatica,
2016, m. v., 289 str., 14,90 €

Zbornik se začne s kratkim, a jasnim orisom kitajske zgodovine v preteklem stoletju, v navezavi s filozofskimi strujami in ključnimi imeni. Na Vzhod je potovala tudi Marxova misel, ki je tam izzvenela drugače kot v Evropi ali Južni Ameriki. V takšnem okolju se je formiral eden najbolj prodornih sodobnih filozofov Li Zehou, ki se je leta 1992, po skoraj štirih desetletjih sporov z oblastmi, preselil v ZDA. Zaradi esejev o estetiki, kjer je razgrnil svoj kulturno-psihološki koncept sedimentacije, so ga v domovini označevali za buržoaznega liberalca, medtem ko se sam pogosto sklicuje prav na zgodnjega Marxa.

V izhodišču nam zbornik ponudi štiri izvirne Li Zehujeve eseje, njim pa sledijo prispevki domačih in tujih avtorjev o vprašanih iz filozofije tega najbolj samoniklega kitajskega misleca. V idejah združuje na videz nezdružljivo. Kitajska estetika po njegovem ne zadeva ničesar religioznega ali mističnega, temveč izvira iz praktičnega racionalizma, kot ga najdemo v daoizmu in konfucijanstvu. V eni najbolj izrazitih linij razprave pa najdemo tezi o počlovečenju narave in ponaravljanju človeka, ki nas v sklepu pripeljeta do trikotnika narava-svoboda-lepota. > **ŽIGA VALETIČ**

... eden najbolj prodornih sodobnih filozofov ...

O ljubezni s filozofskega, sociološkega in psihološkega stališča. O strasti, poželenju, spolnosti, idealizaciji ljubljene osebe, občutenju sramu, ljubosumju, poistovetenju, želji po posedovanju, blaznosti. Ljubezen na duhovnem zemljevidu zahodne misli – ljubezen, kot jo zna predstaviti samo Umberto Galimberti.

NOVO

UMBERTO GALIMBERTI

O ljubezni

Prevod: Matej Venier

Modrijan

160 strani, 18,90 €

Knjižni uspešnici slovitega italijanskega filozofa

GROZLJIVI GOST in **MITI NAŠEGA ČASA**

www.modrijan.si | Modrijan

O izvoru zgodb

Evolucija, mišljenje in fikcija

Brian Boyd; prevod: Igor Žunkovič

Znanstvena založba filozofske fakultete,
2016, t. v., 453 str., 24,90 €

Ali lahko človekovo narativno ustvarjalnost, torej sposobnost izmišljanja in pripovedovanja zgodb, razložimo tudi z evolucijsko platformo? Ali je ta sposobnost človeku olajšala preživetje? Brian Boyd (1952), profesor, sicer specialist za Nabokova, v svojem obsežnem delu *O izvoru zgodb* iz leta 2009 išče vzporednice med človekovim evolucijskim razvojem (predvsem razvojem in delovanjem možganov) in njegovo ustvarjalnostjo. V njem skuša dokazati, da je človekova sposobnost ustvarjanja zgodb po eni strani izjemno pozitivno vplivala na njegovo delovanje v skupnosti in v medsebojnem komuniciranju znotraj nje, po drugi strani pa mu je sposobnost imaginacije in predvidevanja različnih scenarijev v posamezni situaciji omogočala lažje preživetje. Knjiga je sestavljena iz teoretskega in praktičnega dela. Po teoretsko zastavljeni *Prvi knjigi* iz treh delov, kjer Boyd nastavi model človekove sposobnosti tvorjenja in razumevanja zgodb, avtor v *Drugi knjigi* in četrtem delu vse skupaj aplicira na Homerjevo *Iliado* in pa pravljico *Horton hears a who* sodobnega pripovedovalca pravljic dr. Seussa (adaptirana tudi kot celovečerna risanka). Ne glede na to, da knjiga teoretsko vleče vzporednice med evolucijsko biologijo in literaturo, avtor svoje teze ves čas ilustrira s praktičnimi primeri in rezultati poskusov (od živalskih, denimo, kaj se je zgodilo, ko so šimpanzi dobili roke barve za slikanje, pa do povsem praktično pripovednih, recimo, kako se interpretacija konkretne zgodbe spreminja glede na poslušalstvo itn.). Zato je ta strokovna monografija primerna za vsakega bralca, ki želi izvedeti kaj več o evolucijskih temeljih človekove besedne ustvarjalnosti. > SAMO RUGELJ

Ekokritika in literarne upodobitve narave

Jožica Čeh Steger

Litera, 2015, m. v., 349 str., 24,90 €

Jožica Čeh Steger, literarna teoretičarka in zgodovinarica ter predavateljica na mariborski Filozofski fakulteti, nas v tej strokovni monografiji popelje v koncepte literarnega opisovanja narave. Najprej pred nas postavi teoretsko ogrodje, pri čemer ekokritiko vidi kot opazovalko narave, ki preučuje, kako se funkcije in koncepti narave in okolja zapisujejo v različnih literarnih žanrih in pri različnih literarnih in drugih ustvarjalcih. V nadaljevanju pa se prek analize angloameriških avtorjev, začetnikov t. i. »nature writinga« (Thoreau, Muir itn.), posveti podobam narave pri slovenskih klasikih od Frana Erjavca, Jožeta Mencingerja, Ivana Cankarja in Ivana Tavčarja pa vse do sodobnih esejistično leposlovnih naravoslovnih del, kot so, denimo, knjige Iztoka Geistra. Obvezno branje za vse, ki jih zanima narava v literaturi. > SAMO RUGELJ

Platno v jami

Rojstvo umetnosti in zavedanja

Boštjan Kovačič

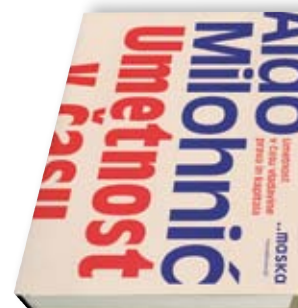
Amalietti & Amalietti, zbirka Prazgodovina, 2016, m. v., 220 str., 19 €

V lanskoletnem prvcu se je Boštjan Kovačič ukvarjal z duhovnimi vidiki plesa skozi preteklost in skozi množstvo kultur, tokrat pa naslovi točko, kjer se je v zgodovini človeškega psihofizičnega razvoja zgodil prelom v zavedanje. Čeprav je Homo sapiens zaplodil civilizacije vojn in drugih grozot, lahko v izvornem trenutku še vedno odkrivamo čistost, ki prek umetnosti preseva tudi v sedanost. Stenske poslikave so glavni vir navdiha že v samem naslovu, kjer avtor preobrne »Platonovo jamo« v *Platno v jami* in s tem nakaže smer samozavedanja, samorefleksije, analize in sinteze, ki se zrcalijo v praspominu na prednike in njihove davne (notranje) poti. Sklicuje se na filozofske in antropološke raziskovalce stenskih slikarij, torej najzgodnejše umetnosti, obenem pa razvije teoretski model človeškega zavedanja Noesis, ki je prvi korak do ustvarjanja kot takega in s tem tudi do ustvarjanja nove realnosti. Vse to v luči smrti in minljivosti. > ŽIGA VALETIČ

Umetnost v času vladavine prava in kapitala

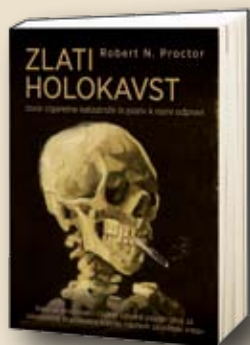
Aldo Milohnić

Maska, 2016, m. v., 196 str., 22 €, JAK

Zakaj je knjižna avtorska pravica varovana še sedemdeset let po avtorjevi smrti, da imajo od nje toliko časa koristi tudi avtorjevi dediči? Kakšna je razlika med stvarno lastninsko in avtorsko lastninsko pravico? Kako se je avtorska pravica spreminjala skozi čas, še posebej v zadnjih sto letih, ko je prišlo do njenega neslutene razmaha in povsem novih, recimo v času Marxa še nedomišljenih načinov umetnostne reprodukcije in distribucije? Razmerje med umetniškim ustvarjanjem ter stvaritvijo na eni strani ter pravom in (korporativnim) kapitalom na drugi Aldo Milohnić, publicist, urednik, sociolog kulture in docent na AGRFT, postavi v izrazito interdisciplinaren, teoretski in sociološki kontekst. Izvrstna monografija o sedanjih in prihodnjih avtonomiji umetnosti! > SAMO RUGELJ

Aktualno in angažirano

Robert N. Proctor

ZLATI HOLOKAVST

Izvor cigaretne katastrofe in poziv k njeni odpravi

Kako so proizvajalci cigaret ustvarili popoln stroj za

zasvojenost in posledice kajenja napravili za »lanski sneg«

Boštjan Videmšek

NA BEGU

Moderni eksodus (2005–2016):

Z begunci in migranti na poti proti obljubljenim deželam

fotografije: Jure Eržen

Velika čarovnja

Elizabeth Gilbert

prevod: Seta Oblak

Mladinska knjiga, 2016, t. v., 234 str., 24,94 €

Elizabeth Gilbert (1969) je že do sedaj s svojimi knjigami, kot sta bili *Jej, mo-li, ljubi* in *Za vedno*, prepletala osebne spomine in literarne prijeme. Z *Veliko čarovnijo* je v tem smislu stopila še korak naprej, saj v knjižno obliko tokrat ni prelila svojega vsakdanjega življenja, temveč se je osredinila na njegov ustvarjalni, pisateljski del. V delu, ki ga lahko imamo za hibrid med osebno izpovedjo, priročnikom za kreativno pisanje, knjigo za samopomoč in osebnim manifestom kreativnosti, nas Gilbertova popelje na pot (lastnega) ustvarjalnega postopka, pri tem pa izhaja iz dejstva, da se mora potencialni ustvarjalec (ustvarjalka) najprej otestiti lastnega strahu, da se lahko potem resnično posveti svojemu poslanstvu. Osebne prigode se v tej knjigi tesno sprijemajo s splošnimi nasveti nadebudnim pisateljem in drugim, ki nameravajo svoje bivanje prepustiti takšni ali drugačni umetnosti, zato je *Velika čarovnja* inspirativna knjiga, ki spodbuja in kaže, da je zmeraj možno najti pot do ustvarjalnega načina življenja. > **SAMO RUGELJ**

Alamut, prebujeni Zmaj

Vladimir Bartol

Sanje, 2016, m. v., 112 str., 9,99 €

Založba Sanje je nedavno vnovič ponatisnila Bartolovo mojstrovino *Alamut*. Hkrati pa je izdala tudi knjigo *Alamut, prebujeni Zmaj* o njegovem ustvarjanju, ki je objavljena kot zaključek skle-

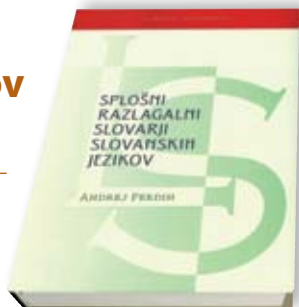
pnege dela njegove avtobiografske trilogije z naslovom *Romantika in platonika sredi vojne*. Pred nami je tako izvrstna avtoštudija, v kateri Bartol precizno razloži, kdaj je začela vznikati ideja za stvaritev *Alamuta* (na sprehodu z bratrancem, ko sta fantazirala, kaj bi naredila, če bi bila vsemogočna), kaj jo je pospešilo (namig Josipa Vidmarja, da je v popotnih spisih Marca Pola bral o orientalskem mogotcu, kar bi lahko bila tema za Bartola) ter kasnejše »vstopanje« v snov ter stik z njegovim »demonom«, ki mu je navsezadnje omogočil napisati to klasično delo. Kreativno pisanje iz prve roke. > **SAMO RUGELJ**

Splošni razlagalni slovarji slovanskih jezikov

Andrej Perdih

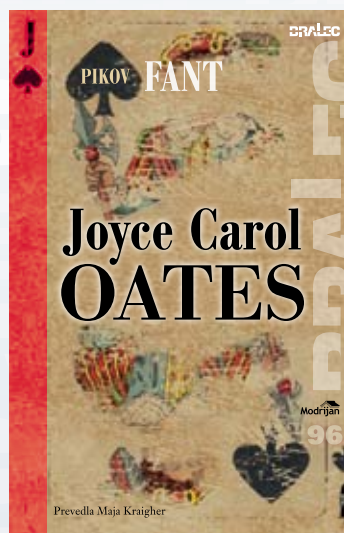
ZRC SAZU, 2016, m. v., 206 str., 16 €

Andrej Perdih, raziskovalec na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, potem ko je bil soavtor *Slovarja novejšega besedja slovenskega jezika* in več drugih skupinskih jezikoslovnih del, v prvi samostojni monografiji predstavlja svoja dognanja in prispevke sodobnemu slovenskem slovaropisju. Ponuja pregled vidnejših slovarskih tipologij in enojezičnih razlagalnih slovarjev, nastalih po drugi svetovni vojni v slovanskih in slovenskem prostoru. Na podlagi podrobne analize pomembnejših in med seboj tipološko najbližjih med njimi – našega SSKJ ter hrvaškega, slovaškega, poljskega in ruskega – avtor obravnava in primerja odkrite slovarske prvine v njih ter podaja predloge za nadaljnjo slovaropisno prakso pri izbranih vsebinskih delih gesel, zlasti pri nastajajočem novem slovarskem opisu slovenskega jezika. > **IZTOK ILICH**

Preživite poletje
v družbi najboljših.

Z zbirko **BRALEC**

Joyce Carol Oates je eno najplodovitejših in najbolj cenjenih ameriških peres zadnjega pol stoletja: več kot 40 romanov, dolga vrsta novel in kratkih zgodb, drame, eseji, članki ... Dokaz, da so njena dela zares močna, je množica literarnih priznanj – 22 različnih nagrad in še 11 nominacij, petkrat je bila finalistka za Pulitzerjevo nagrado, že dobrega četrto stoletja jo omenjajo kot kandidatko za Nobelovo nagrado.

216 strani; 14,90 €

Julie Bonnie
Soba 2

• 176 strani
• 13,90 €

Pretanjeno izpisan »ženski« roman, ki z izjemno rahločutnostjo izrazi različne plasti ženske duše.

Tereza Boučková
Leto petelina

• 464 strani
• 16,90 €

Roman o Romih skozi oči posvojiteljice, ki je sprožil v češki družbi precej polemičnih odzivov.

Kristian Novak
Črna mati zemlja

• 392 strani
• 16,90 €

Roman velja na Hrvaškem za pravo senzacijo, saj je na tamkajšnji literarni zemljevid vpisal novo področje: Medžimurje.

Yasmina Khadra
Bagdadske sirene

• 312 strani
• 14,50 €

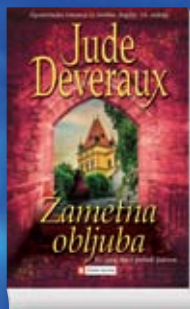
Kaj pripelje povsem običajnega človeka do tega, da se v njem prebudi ne le morilec, ampak celo samomorilski terorist?

Z nami na dopust!

ŽEPNA KNJIGA

UČILA

12,90 EUR

14,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

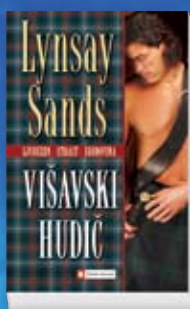
10,90 EUR

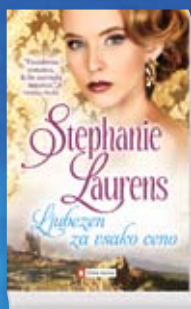
10,90 EUR

10,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

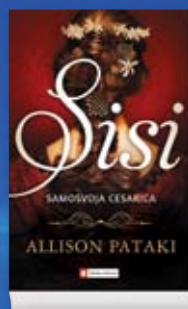
10,90 EUR

12,90 EUR

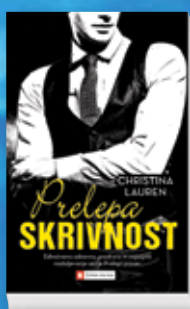
12,90 EUR

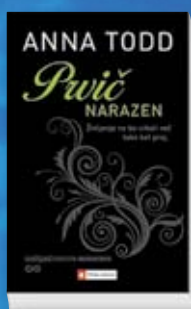
12,90 EUR

10,90 EUR

10,90 EUR

16,90 EUR

10,90 EUR

10,90 EUR

10,90 EUR

10,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

14,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

14,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

12,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

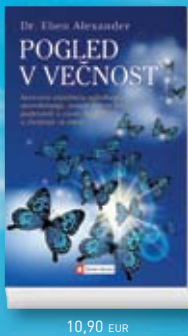
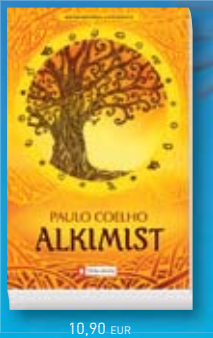
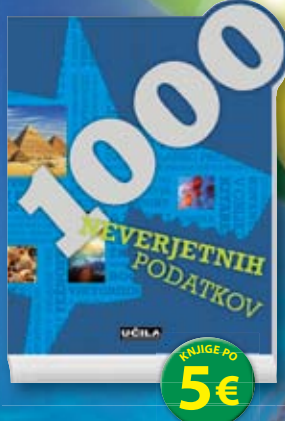
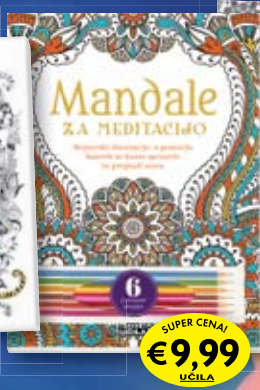

LJUBLJANA: Citypark • Čopova • E.Leclerc • Kolosej • Miklošičeva 11 • Mercator center Šiška • Pasaža Maximarketa • Supernova Rudnik; **CELJE:** Citycenter • Planet Tuš; **KAMNIK:** Qlandia; **KOPER:** Planet Tuš; **KRANJ:** TC Savski otok; **MARIBOR:** Mercator center Tabor • Planet Tuš • Qlandia; **NOVA GORICA:** Qlandia • Supernova; **NOVO MESTO:** Qlandia

Praznujte
z nami!

Felix KNJIGARNA

Izšla je že
1000-a

ŽEPNA KNJIGA!

www.zepna knjiga.si

Vabljeni v knjigarne Felix, kjer vas čaka največja ponudba Žepnih knjig v Sloveniji!

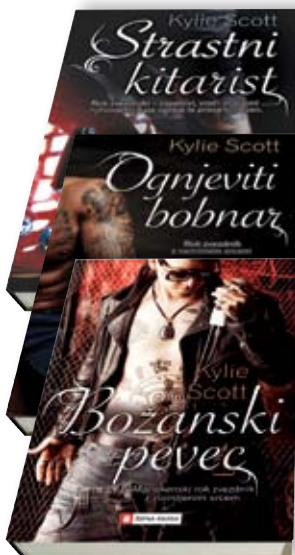
serija Rock zvezdniki

Strastni kitarist; Ognjeviti bobnar; Božanski pevec

Kylie Scott; prevod: Marko Bogataj; Petra Piber; Jure Šešet

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 292/318/350 str., 10,90 €

Pogosto se življenje rokovskih zvezdnikov z veliko alkohola in drog vije od glasbenih turnej in razprodanih koncertnih odrov do zadimljenih glasbenih studiev, kjer snemajo nove albume in poskušajo zmiksati nove uspešnice za naslednje turnee. Vmes jim dneve grenijo (ali slajšajo) tabloidni mediji, podivjane oboževalke in glasbeni menedžerji. To velja tudi za uspešno svetovno znano skupino Stage Dive. Njihov kitarist in tekstopisec Dave v Vegasu nekega večera končno najde dekle, ki mu pristno ogreje srce, a kaj, ko se ona, Evelyn, pridna študentka arhitekture, ne spomni, niti kako niti zakaj se je poročila z divjim lepotcem, sploh pa ne pozna njegove glasbene poti in slave. Bosta zmogla premostiti ovire njunih tako različnih svetov? V nadaljevanju se nič bolje ne godi bobnarju, Malu Ericsonu, ki poskuša rešiti svoj ugled razvpitega ženskarja z najetim (in plačanim) mirnim prijetnim dekletom, Anne, ki v finančni stiski sprejme ponudbo, da bo igrala njegovo dekle. Je to vse le igra? V tretji knjigi pa boste izvedeli, katera je tista, ki bo zlomila srce božanskemu pevcu Jimmyju. Morda je končno prišel čas, da se divji glasbeniki umirijo. > RENATE RUGELJ

Opalna puščava

Di Morrissey

prevod: Nataša Grom

Miš, zbirka Srebrne niti, 2016, t. v., 478 str., 39,95 €

Ena izmed najuspešnejših avstralskih pisateljic je leta 1991 izdala prvi roman in od takrat napisala še 23 drugih, v slovenščino pa smo zdaj poleg *Barre Creek* in *Kamor te vleče srce* dobili še njen tretji knjižni naslov. Večino njenih zgodb navdihuje divja avstralska pokrajina, v samotnosti katere postavlja svoje junake pred različne življenjske preizkušnje. Tudi *Opalna puščava* ni izjema. V majhnem, zakotnem rudarskem mestecu se križajo zgodbe treh žensk različnih generacij: pred kratkim ovdovele Kerrie, ki je zaradi ljubezni do moža svojo kariero obesila na klin in mora zdaj ponovno najti svoj navdih in samostojnost, Shirley, ki bo kmalu praznovala 80 let, a še vedno žaluje za svojo ljubeznijo, Štefanom, ki se nikoli ni vrnil iz domače Dalmacije, ter dvajsetletne Anne, ki ima kot atletinja velik potencial, a (razpeta med odrekanjem zaradi uspeha in drugimi življenjskimi izzivi) ne ve kako naprej. Med ženskami, ki na prvi pogled nimajo dosti skupnega, v mirni avstralski pokrajini vzkljuje vez, ki bo vsem, tudi bralcem, zacelila življenjske rane. > VANJA JAZBEC

Strasti v hotelu

Soba 101; Soba 102; Soba 103

Emma Mars; prevod: Špela Žakelj

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 544/426/397 str., 14,90/12,90/12,90 €

Tokrat nas je v svet čutnosti in strasti z erotično trilogijo popeljala francoska avtorica Emma Mars. Junakinja Anabelle Lorand želi postati uspešna novinarka, a se pri triindvajsetih letih pod okriljem agencije Lepotice noči poda v svet poklicnih spremljevalk bogatih in vplivnih moških, da bi bolni mami omogočila zdravljenje v Ameriki. Ko spozna premožnega lastnika medijske korporacije Davida Barleta, se odloči, da bo po poroki ta svet pustila za sabo. Skrivnostna pisemca s kratkimi erotičnimi izpovedmi, ki se pojavljajo zadnje čase, pa ji ne dajo miru in sumi, da je njihov avtor Davidov brat Louis. Sporočila jo vodijo do vznemirljivih večerov v hotelu Charmes, kjer spoznava svojo lastno strastnost in svobodo. Poleg prebujanja telesnih čutov ji Louis med drugim razkrije Davidovo poroko z Aurore, ki se je pred mnogimi leti tragično končala. Elle postopoma odkriva zapleteno zgodovino in manipulacije bratov Barlet ter njune družinske skrivnosti in prevare. Erotika, prepletena z napetostjo in začinjena z malce romantike. > KLARA JARC

Cvetje po nevihti

Laura Kinsale; prevod: Alenka Perger

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 538 str., 14,90 €

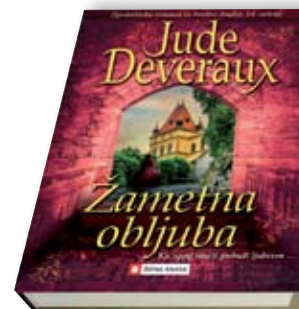
Maddy Timms, hčerka matematika, ni navdušena nad očetovim sodelovanjem z vojvodo Jervaulxjem, ki je sicer tudi sam genialen matematik, je pa tudi malopridnež. Tik preden se življenje Timmsovih s pomočjo vojvode obrne na bolje, se razve, da je ta umrl v dvoboju. Maddy je tako nemalo presenečena, ko zapeljivega moškega najde v bratrančevi ekskluzivni umobolnici, kjer je pravkar začela delati. Kljub nespodbudni diagnozi Christian ni nor, le besed nenadoma ne zna več pravilno uporabljati in Maddy se odloči, da mu bo pomagala. Avtorica nas v obsežnem romanu zapelje v čustveni vrtinec z junakoma, med katerima kljub oviram zraste ljubezen, ki bo premagala tako bolezen kot tudi spletke in vsa nasprotovanja. > KLARA JARC

Žametna obljava

Jude Deveraux

prevod: Katja Benevol Gabrijelčič

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 414 str., 12,90 €

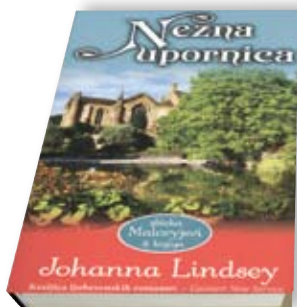
Gavin Montgomery je strastno zaljubljen v prelepo Alice Valence, ki se bo poročila z bogatim snubcem. Napol iz maščevanja in napol iz koristoljublja se je zato poročil z Judith Revedoune, ki jo je v zvezo prisilil nasilni oče. Zakon se že od vsega začetka zdi obsojen na propad, saj se mladoporočenca sovražita, ne moreta pa se upirati telesni strasti. Judith najde uteho v prijateljstvu z Gavinovimi brati in izboljševanju življenja na gradu, Gavin pa je obenem ljubosumen in se trmasto oklepa sovražstva. Da je mera polna, se vmeša tudi neuravnovešena Alice, ki hoče Judith spraviti s poti. Bo Gavin pravočasno spoznal, da je kljub slabemu začetku lahko srečen z Judith? > KLARA JARC

Korenine oljčnega drevesa

Courtney Miller Santo; prevod: Maja Prevolnik

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 304 str., 10,90 €

Novinarica in učiteljica kreativnega pisanja iz Univerze v Memphisu velja za nov in vznemirljiv glas sodobnega ženskega romanopisja. Svoj prvenec *Korenine oljčnega drevesa* je postavila v idilično vasico in staro hišo na hribu, kjer pet generacij prvorojenih žensk pod nadzorom Anne, 112-letne družinske matriarhinje, skupaj skrbi za ogromne oljčne nasade. Poleg Anne je v hiši še njena devetdesetletna hči Beth, šestdesetletna vnukinja Calliope, pravnukinja Deb, iz glasbene turneje po Evropi pa se nepričakovano vrne tudi prapravnukinja Erin. Njihova dolgoživost znanstveno vznemirja genetika dr. Hashmija, ki poskuša odkriti dedno povezavo počasnega staranja Kellerjevih deklet, ob tem pa se razvzlojajo tudi dolgo zakopane družinske skrivnosti in laži, zaradi katerih se poti petih žensk skoraj razidejo. Večgeneracijska drama o odpuščanju in ljubezni, ki je močnejša od krvnih vezi. > **RENATE RUGELJ**

Nežna upornica; Maloryjevi, knj. 2

Johanna Lindsey; prevod: Esther Košir

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2015, m. v., 477 str., 12,99 €

Roslynn se je znašla v nezavidljivem položaju. Grabežljivi bratranec brezvestno išče način, kako si prilastiti njeno premoženje, zato si mora Škotinja nujno poiskati plemenitega moža, ki jo bo zaščitil. Ker ji sami ne uspe najti princa na belem konju, po spletu okoliščin sprejme pomoč Anthonyja Maloryja, zabavljača dobrega srca, ki obljubi, da ji bo v londonski družbi našel

primerne moža. Ampak Anthony pri vsakem kandidatu najde napako. Ko Roslynn skoraj ugrabi bratranec, Anthony kot kandidata predlaga kar samega sebe. Kljub številnim pomislekom Roslynn ponudbo sprejme. Tako se začne burna zveza, ki junaka spravi v marsikatero težavo, a je na koncu vedno tudi njuna edina rešitev. > **VANJA JAZBEC**

Nikoli nismo prosili za krila

Vanessa Diffenbaugh; prevod: Primož Trobevšek

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 350 str., 10,90 €

Poletna branja so bržkone večinoma namenjena oddihu, sprostitvi in užitku; mnoga pa tudi premišljevanju in odstiranju tancic ter trepetanju za knjižne junake. Roman govori o Lettyjini družini – njenem petnajstletnem sinu Alexu in šestletni hčeri Luni, o tem, kako postati mama, o preprekah in ovirah, ki jih življenje prinaša v njeno priseljsko družino, o kaljenju z otroki, o boju in vztrajanju, o iskanju očeta, o težkih odločitvah, o spreminjanju in odrasčanju – skratka o življenju, ki ga v tej družini opazujemo od blizu. Napeto poletno branje ne prinaša lahkotne zgodbe, vsekakor pa odstira neusahljivo upanje. Morda na tem mestu še pomembna zanimivost o pisateljici: je strastna zagovornica rejništva – želi si namreč izboljšati življenje najbolj ranljivih ameriških otrok in družin. > **SABINA BURKELJCA**

Poletje v Mali obalni pekarni

Jenny Colgan; prevod: Katja Jeraj Valentinčič

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 360 str., 12,90 €

Dišeče zgodbe pogumne Polly, ki si je z najemom pekarnice v majhni angleški obalni vasici uredila novo življenje in poleg prikupnega črno-belega mormončka našla košček sreče tudi zase, so dobile svoje nadaljevanje. Po smrti ostarele lastnice je mlademu dediču Malcolmu zadišal denar iz pekarnice in je hotel Polly prisiliti, da bi z uporabo industrijske moke in navadne soli racionalizirala delo in pocenila proizvodnjo njenih unikatnih pekarskih izdelkov. A Polly se ni dala in zato je morala zapustiti pekarno. Za življenje v romantičnem starem svetilniku, sta morala s Hucklom mesečno plačevati obroke, in ker nista našla druge rešitve, se je mladi Američan odpravil čez lužo po zaslužek. Bosta zmogla premagati vse ovire in razdaljo, ki je nastala med njima? > **BETI HLEBEC**

tihi pekarski izdelki. A Polly se ni dala in zato je morala zapustiti pekarno. Za življenje v romantičnem starem svetilniku, sta morala s Hucklom mesečno plačevati obroke, in ker nista našla druge rešitve, se je mladi Američan odpravil čez lužo po zaslužek. Bosta zmogla premagati vse ovire in razdaljo, ki je nastala med njima? > **BETI HLEBEC**

Hiša knjig napoveduje:

Carole Matthews
**Klub ljubiteljic
čokolade**
544 strani

Novo

»Knjige – ali pa čokolade – ne boste mogli spustiti iz rok.«
– *Lovereading*

»Čokolada in ženski klepet – zmagovalna kombinacija.«
– *Heat Magazine*

Carole Matthews
Poklič gospo Božičkovo!
640 strani

Carole Matthews
Hiška ob morju
528 strani

poletno branje

**99 knjig že od
3,99 € dalje!**

**GRATIS
DOSTAVA
za naročila
nad 25 €!**

Distribucija Avrora
e: info@galarna.si
t: 040 922 521

WWW.GALARNA.SI

Letalo brez nje

Michel Bussi

prevod: Maja Lihtenvalner
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2016, m. v., 428 str., 12,90 €

Michel Bussi

Pred nami je prvi slovenski prevod romanopisca, ki sodi med najbolj brane francoske avtorje in je za svojih osem romanov prejel dolgo vrsto nagrad. Pisatelj je tudi profesor geografije in politični analitik, zato se v njegovem pisanju križajo različna znanja. V *Letalu brez nje* se preselimo v leto 1980, torej v čas, ko analize DNK-ja še niso bile razvite do te mere, da bi z njimi ugotavljali starševstvo. Letalsko nesrečo preživi le dojenčica, za katero se potegujeta revna in bogata družina. Dokazov o njeni identiteti ni, nihče ne ve, kakšno je deključno pravo ime, in odločitev pade v roke sodišču. Osemnajst let kasneje zasebni detektiv, ki zapletu ni uspel priti do dna, naredi samomor in zdaj odraslemu dekletu zapusti zvezek svojih preiskav. Zgodba, polna obratov in skrivnosti, pritegne z izvirnim zapletom in čustveno obarvanostjo, avtor pa nas pogosto zavaja in zapelje stran od osnovne linije, le da bi se kasneje spet vrnil k njej. Bolj kot za triler gre za kriminalko z močnim podtonom iskanja družinske identitete. > ŽIGA VALETIČ

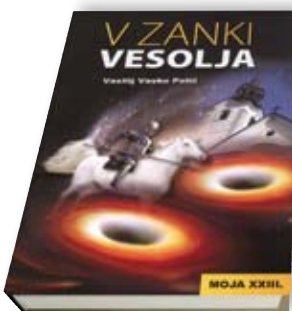
Letalu brez nje se preselimo v leto 1980, torej v čas, ko analize DNK-ja še niso bile razvite do te mere, da bi z njimi ugotavljali starševstvo. Letalsko nesrečo preživi le dojenčica, za katero se potegujeta revna in bogata družina. Dokazov o njeni identiteti ni, nihče ne ve, kakšno je deključno pravo ime, in odločitev pade v roke sodišču. Osemnajst let kasneje zasebni detektiv, ki zapletu ni uspel priti do dna, naredi samomor in zdaj odraslemu dekletu zapusti zvezek svojih preiskav. Zgodba, polna obratov in skrivnosti, pritegne z izvirnim zapletom in čustveno obarvanostjo, avtor pa nas pogosto zavaja in zapelje stran od osnovne linije, le da bi se kasneje spet vrnil k njej. Bolj kot za triler gre za kriminalko z močnim podtonom iskanja družinske identitete. > ŽIGA VALETIČ

V zanki veselja

Vasilij Vasko Polič

Nonparel, 2016, m. v., 176 str., 7 €

»Vsaka zgodba ima svojo zgradbo. Tudi ta, ko jo boste začeli brati. Začne se z uvodom, nadaljuje pa z zgodbami z vseh področij mojega življenja.« S temi besedami avtor pospremi zbirko razmišljanj in kratkih zgodb, ki niha-jo med dvema premisama, resničnostjo in domišljijo. Med navidezni nasprotji, ki se skozi celotno knjigo dopolnjujeta kot jin in jang, avtor vpleta številne (avto)biografske elemente, ki jih mora bralec sam izluščiti iz spleta domišljije. Pomenljive zgodbe bodo to poletje lahko zabavale mnoge bralce in brez skrbi, avtor obljublja še nove knjige, ustavila ga bo le gospa Matilda! > VANJA JAZBEC

Terapija

Sebastian Fitzek

prevod: Maruša Mugerli Lavrenčič
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2016, m. v., 264 str., 10,90 €

Priljubljenega nemškega pisca kriminalk, čigar knjige prevajajo v mnoge svetovne jezike, smo v slovenščini prvič brali že leta 2012, letos pa smo pod okriljem založbe Učila dobili kar tri njegova dela, *Pobesnela igra* in *Lomilec duš*, tik pred poletjem pa je pri nas izšel njegov prvenec *Terapija*. Psihološka srhljivka nas popelje v svet uspešnega zasebnega psihiatra Viktorja, ki je tudi ugleden specialist za shizofrena vedenja. Njegova dvanajstletna hči je nekega dne skrivnostno izginila, in ker niso nikoli našli njenega trupla niti nobenih sledi, se je njegovo življenje postavilo popolnoma na glavo. Veliko nepričakovanih preobratov zgodbe bo bralca držalo v izjemni napetosti vse do zadnje strani. > BETI HLEBEC

Dvojna igra

Anders de la Motte

prevod: Petra Anžlovar
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2016, m. v., 462 str., 12,90 €

Anders de la Motte je švedski pisatelj kriminalk, sicer pa nekdanji policist, vodja varnostne službe in svetovalec za mednarodno varnost. Napisal je pet romanov, tudi nagrajenih, ki so prevedeni v slovenščino. Zdaj dobivamo zadnjega, ki ima v angleški izdaji sicer pomenljivejši naslov: *MemoRandom*. Opraviti imamo torej s kaotičnim spominom stockholmskega policista Davida Saraca, ki v avtomobilski nesreči doživi pretres možganov, zato se večine stvari ne spominja več. Ve, da je zagrešil nekaj strašnega in da je policist, to pa je tudi vse. Tu se začne divje iskanje samega sebe v slogu Jasona Bourna in sodobnih krimičev s spominskimi luknjami. Brutalna zgodba govori o tankih mejah med kriminalci in kriminalisti, o dvojnih igrah policistov ter o zaščiti policijskih obveščevalcev. Prav obveščevalec Janus, za katerega David ve, da ga mora zaščititi, ne ve pa zakaj, je ključni za razrešitev zgodbe. Bilo pa bi mnogo lažje, če bi David sploh vedel, kdo je Janus. Dobro sprejet skandinavski hit. > ŽIGA VALETIČ

Policija

Jo Nesbø

prevod: Maja Lihtenvalner,
Primož Ponikvar
Didakta, 2016, m. v., 536 str., 17,99 €

Do zdaj je izšlo deset kriminalnih romanov norveškega velemejstra tega žanra, v katerih ima osrednjo vlogo detektiv Harry Hole. *Policija* iz leta 2013 je za zdaj zadnji med njimi ter osmi, ki je preveden tudi v slovenščino. Vendar v njem bistroumnega detektiva ni na spregled, zato se policija v Oslu znajde v precejšnjih škripcih. V bolnišnici imajo namreč pod policijskim varstvom težko ranjenega moškega, potencialno pričo, medtem pa so na kraju, kjer se pred časom raziskovali kriminalni primer, našli mrtve policiste. Kaj se dogaja, se vsi sprašujejo, ko pride do novih žrtev. Še ena poslastica iz pisateljske delavnice Joja Nesbøa in prava žanrska izbira za poletno branje. > BETI HLEBEC

poglobljeno o filmu

Marcel Štefančič, jr.

SLOVENSKI FILM 2.0

Kritična enciklopedija slovenskega celovečernega filma 1991–2016

Unikatna kolekcija slovenskega celovečernega filma in vznemirljivo ogledalo slovenske kinematografije v obdobju 1991–2016.

Naročila: 01/520 18 39 • knjigarna@umco.si
spletna knjigarna www.bukla.si

Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

BRANJA / KONCERTI / POGOVORI / GLEDALIŠČE / RAZSTAVE / NATEČAJI / PROGRAM ZA OTROKE

21.-23. AVGUST 2016 - VEČERI PRED DNEVI,
ŠTEVILNI KRAJI PO SLOVENIJI IN ZAMEJSTVU

24.-27. AVGUST 2016 PTUJ

dnevi poezije in vina

20
LET

Častni gostje:
Veno Taufer (SI)
KO UN (KR)
Vlada Urošević (MK)
Charles Simic (ZDA)

Glasbeni program:
Magnifico
Katja Šulc & band
Fräulein Hona
Neisha

www.stihoteka.com

Festival Dnevi poezije je del pesniške platforme
Versopolis, v okviru katere izhaja tudi spletna revija
European Review of Poetry, Books and Culture.
www.versopolis.com

VERSOPOLIS

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Agata Tomažič, do nedavna je bila novinarka v časopisni hiši Delo, je lani pri založbi Goga objavila prvenec Česar ne moreš povedati frizerki. Kratke zgodbe so polne junakov, ki so na prvi pogled docela povprečni ljudje in se jim v življenju ne dogaja nič posebnega, toda le do takrat, ko se nenadoma vse spremeni. Njena druga knjiga Zakaj potujete v take dežele? je ravnokar izšla pri Cankarjevi založbi. Kurdistan, alepsko milo, frizer v Damasku in iskanje čepice za sokola, hijene v Hararu, manj znani Trst, Ceaușescu in balkon, družinski izlet v Armeniji, Gotenica v Kočevskem rogu, hotelski kompleks Haludovo na otoku Krku je samo nekaj namigov, zakaj je to poletje nujno branje njenih mojstrsko napisanih potopisov.

Življenje in svoboda

Zakaj potujete v take dežele?

Agata Tomažič
Cankarjeva založba, zbirka S poti,
2016, m. v., 208 str., 22,95 €, JAK

Bukla: Kako si izbrala zgodbe in dežele in koliko jih ostaja v tvojem računalniku in spominu? Zanima me, kakšna je bila

prioritetna lista pri izbiri? Večina zgodb je bila objavljenih v Pogledih in Sobotni prilogi, nekatere pa so objavljene prvič.

Tomažič: Zgodbe so večinoma izbrane po nekem nostalgичnem ključu: v nekem trenutku sem ugotovila, da se je v tem slabem desetletju, kolikor je minilo od objave mojega prvega daljšega reportažnega zapisa v Sobotni prilogi (s potovanja po Bližnjem vzhodu leta 2008), zgodilo toliko stvari, da teh dežel, kakršne sem poznala, ni več. V letu, kolikor je minilo od prvega stika z urednikom Andrejem Blatnikom, pa do objave pa je postalo nepreklicno jasno tudi, da niti Dela, kakršnega sem poznala, ni več. S tem mislim na Delo kot osrednjo časopisno hišo, katere glas je bil v slovenskem kulturnem prostoru prepoznan in čislán. Knjiga se torej lahko bere tudi kot neke vrste epitaf žlahtnemu časopisnemu novinarstvu iz časov pred spletom in klestenjem stroškov, vsekakor pa kot moje slovo od novinarstva, kakršno mi je bilo v užitek in čast opravljati.

Dežele za novinarske obiske oziroma službene poti sem izbirala po preprostem vodilu: prednost so imele tiste, ki se v medijih manjkraj pojavljajo, se pravi neangleško govoreče. Slednjih so mediji namreč polni, čeprav si tega po mojem mnenju neredko niti ne zaslužijo. Od nekdaj me je žalostilo, da zaradi prevlade angleščine (in ker večina novinarjev zna samo ta tuji jezik) izvemo vse o ameriški kulturi in civilizaciji, in to predvsem prek prevodov agencijskih vesti ali pozneje s spleta, povsem pa je prezrto dogajanje v bližnjih sosedah, pozabljena je slovanska vzajemnost.

V drugem planu pri izbiri destinacij za službene poti je bilo seveda tudi, da so cenovno dostopne, zato sem po navadi ostala v Evropi.

Pri zasebnih potovanjih je bil cenovni vidik manj izrazit, pa vendar je novodobni turist škrt in za svoj denar hoče vse in še več; pred slabim desetletjem je bil Turkish Airlines še neuveljavljen in malce cenejši letalski prevoznik, zato sva se z nekdanjo novinarsko kolegico, s katero sva se podajali na malce daljša potovanja, odločili kar odbirati destinacije z njihovega seznama povezav. Pod pogojem, da so bile dovolj bizarne: recimo Adis Abeba, Dar es Salam. Mene je zelo mikal tudi Entebbe, ne da bi sploh vedela, da je v Ugandi. Slišalo se mi je zabavno. Ampak potem je zmagal Teheran. In tudi Erevan se je na spisku destinacij znašel, ker že zveni čisto prismuknjeno, mar ne?

Bukla: Kako loviš ravnotežje, da te, ko pišeš novinarska besedila, ne odnese v literaturo in obratno: kako izklopiš novinarko v sebi, ko pišeš literaturo?

Tomažič: Novinarko v sebi sem že izklopila oziroma se mi sploh ne zdi, da bi jo na zasebnih potovanjih kaj veliko vklapljalala. Kot je najbrž razvidno iz zapisov, so ti nastali predvsem na podlagi mojih osebnih opažanj in stališč, ki so popolnoma in hote subjektivna. Če bi koga kaj povprašala, kar zahteva novinarsko delo in kar sem počela na službenih potovanjih, kjer sem sogovornike začela iskati že mesece pred odhodom na pot, bi si mnenje samo pokvarila. Prav zabavala sem se, ko sem bila skrajno vzvišena in sem sodila samo na podlagi videnega. No, pri nenovinarskih besedilih je treba omeniti še to, da se vse reči, ki jih omenjam, niso zgodile čisto tako, kot jih omenjam. Ali pa

Agata Tomažič

Foto: Naida Žgank

se sploh niso zgodile, kaj pa veš?! Prvoosebna pripovedovalka je včasih samo prvoosebna pripovedovalka, izmišljen lik, pač.

Razlik med novinarskim in literarnim jezikom po mojem niti ne bi smelo biti, ravno tako je članek bolj berljiv, če vanj vpleteš kak bolj izumetničen izraz ali starinsko besedo. Glavna razlika je, kar se mene tiče, v načelu resnicoljubnosti, ki se ga moraš pri novinarskih besedilih držati. Za tega pa že veš, da mi je od nekdaj šlo na živce.

Bukla: Tik pred poletjem, ko spet ne bom šla na potovanje in dolge počitnice, sem se najprej izogibala branju tvoje knjige, ker sem predvidevala, da bom zelena od zavisti. Ko sem se končno potopila, je ostala samo zavist zaradi jezikovnih bravur, sestavljanja zgodbe. Hodila sem s tabo naokoli, padla sem v film. Ostalo je samo zavistno vprašanje: Kako ti je to uspelo?!

Tomažič: Poleti se tudi sama nikoli ne odpravim na potovanje, zato ni potrebe po zavisti. Poletja so najlepša v Ljubljani, kjer se lahko igraš potovanje na domačih ulicah in trgih, če imaš srečo, kakršno imam zdaj jaz, se med turisti lahko pomešaš, še preden vstopiš v pisarno (ki je po novem zame na Novem trgu v Ljubljani). Vsako jutro jih videvam, skupine z vodniki, kako vzniheni zro v grad in zeleno gladino Ljubljance, potem pa se četita pomakne proti stavbi NUK-a.

In še zaradi nečesa zavist ni na mestu: zadnja leta me vse bolj preveva občutek, da se prostor za potovanja nepreklicno oži. Ne vem, morda je to znamenje staranja in prislovične rahle zagrenjenosti, a potovati v času terorizma, bolezni in človeških tragedij, kakršen je begunski eksodus, ni več zabavno ...

Kako mi je uspelo? Oh, iznajdevanje zgodbe je vendar obrt, zaradi novinarske izkušnje pa je to postalo profesionalna deformacija, zgodbo je mogoče najti v skoraj vsakem dogodku. Ali celo proizvodu, kot radi danes rečejo tekstopisci oglasov.

Bukla: Eksotika. Bizarnost v detajlih, pa naj gre za res eksotične ali samo domače kraje. Sporočaš nam torej, da če imaš oči odprte, je Daljni vzhod, no, njegova drugačnost, eksotičnost lahko tudi na domačih ali nam bližnjih tleh.

Tomažič: Vsekakor, trdno sem prepričana, da so lahko domorodci iz kakšne slovenske vasi prav tako, če ne še bolj zanimivi in prijetni (ali pa včasih

nevarni in nasilni) kot kakšni s podeželja v Malaviju, recimo. In to ugotovitev gre razumeti v luči neke obče človečnosti, med ljudmi s katerega koli konca sveta v grobem ni velikih razlik, če k njim pristopaš z dobrimi nameni, boš gotovo lepo sprejet. Žal pa velja tudi obratno ... Moj pristop se morebiti razlikuje v tem, da se sicer vedno skušam vesti lepo in spoštljivo, obenem pa se ne morem otrestiti neke distance, ki je po mojem značilna za antropologe.

Bukla: Kateri so tvoji naj potopisi, vodniki po deželah drugih avtorjev?

Tomažič: Ne morem mimo večnega Ryszarda Kapuścińskiego (pri čemer mu čisto nič za slabo ne štejem, da morebiti vse, kar je zapisal, ni čista resnica – to mu je v mojih očeh samo še dvignilo ugled), Elias Canetti (ne morem pozabiti njegovih fantastičnih opisov obrazov kamel z bazarja v Marakešu, ki jih je primerjal s svojimi starimi tetami), Geoff Dyer: *Joga za ljudi, ki se jim ne da početi*, Paul Theroux: *Dark Star Safari*, Nicolas Bouvier: *Uporaba sveta*, Srđan Vajlarić: *Como* (dokaz, da so pisateljske rezidence čisto tratenje časa in davkoplačevalskega denarja). V užitek je brati tudi nekatere vodnike iz zbirke *Lonely Planet* in *Rough Guide*, odvisno od destinacije in avtorja. Od Slovencev pa Ervin Hladnik Milharčič in njegova antologijska *Pot na Orient* ter Nataša Kramberger.

Še vedno na prepihu; Vəkuli riti u garžet

Milan Trobič; Nada Kerševan

ZRC SAZU, 2016, t. v., 380/346 str., 20/25 €

Etnolog in novinar Milan Trobič je za knjigo *Še vedno na prepihu* zbral med ljudmi še žive pripovedi iz dežele med Logatcem in Črnim Vrhom, Uncem in Rovtami. Besedila, ki jih spremljajo ilustracije Mitje Milavca, so po že uveljavljenih načelih te zbirka razvrščena v deset enot. Avtor je razmeroma veliko pozornosti namenil za te kraje značilnima pojavoma furmanstvu in tihotapstvu, standardnim področjem pa je dodal še posebno skupino pravljic z roparsko tematiko. Za knjigo s kar 705 pripovedmi je še značilno, da so v številnih primerih za iste besede uporabljene različne oblike zapisa, kar pa ni spregled, ampak priča o avtentičnosti avtorjevega zapisovanja folklornega gradiva. Te in druge posebnosti so na koncu knjige posebej razložene, v pomoč bralcu pa je tudi slovarček manj znanih narečnih besed, prav tako kot v prvi del vključeni avtorjev uvod ter geografski oris in pregled zgodovinskega dogajanja na območju, od koder so objavljene pripovedi.

Upokojena vzgojiteljica Nada Kerševan se z zbirko 541 folklornih in spominskih pripo-

vedni *Vəkuli riti u garžet*, zbranih v 56 vaseh na ozemlju od Kraškega roba do Brkinov, Sežane in Razdrtega, po trinajstih letih v zbirki *Glasovi* oglašja že drugič. Tokratne zapise pripovedi in pesmi – nekatere je tudi ilustrirala – je razvrstila v deset tematskih sklopov, ki segajo od pravljic prek različnih povedk do anekdot in šaljivk. Mozaično celoto je v branje ponudila tako, da jo je v uvodnem poglavju vložila v okvir iz stvarnih podatkov o naravnih, kulturnih, zgodovinskih ter drugih značilnostih in posebnostih območja med Brkini in Krasom, kjer jih je vztrajna zapisovalka rešila pred gotovo pozabo. V zadnjem delu knjige tudi tukaj ne manjkajo predstavitev narečij in govorov, slovarček manj znanih besed ter različni seznam in kazala. > **IZTOK ILICH**

RESNICA O SLOVENIJI IMA VEČ OBRAZOV

INTERVJUJI S KLJUČNIMI AKTERJI SLOVENSKE OSAMOSVOJITVE

Od osamosvojitve Slovenije mineva 25 let. Dovolj, da so lahko protagonisti osamosvojitvenega procesa ponovno premislili takratne poteze. Intelektualci mlajše generacije so jim zastavili neposredna vprašanja, ki drezajo v nezaceljene rane naše polpretekle zgodovine.

Wilhelm von Tegetthoff

in bitka pri Visu 20. julija 1866

Igor Grdina, Primož Premzl

Umetniški kabinet Primož Premzl,
2016, t. v., 152 str, 34,90 €

Leto 1866 je bilo za Slovence, ki so začeli postajati narod, eno najbolj odločilnih v zgodovini. Čeprav je bila Avstrija v vojni s Prusijo poražena in je izgubila Benečijo s tamkajšnjimi Slovenci, bi bile posledice še usodnejše, če Mariborčan Wilhelm von Tegetthoff na čelu habsburške flote ne bi pri Visu premagal Italijanov in za pol stoletja preložil njihov prodor proti vzhodu, kar se je zgodilo po prvi svetovni vojni. Podroben opis sijajne zmage nad dvakrat močnejšim nasprotnikom je jedro knjige, v kateri pa Igor Grdina z navajanjem zasebne korespondence in razmišljanj sodobnikov razkriva tudi človeško plat legendarnega častnika. Najprej oriše korenine in veje družinskega debla Tegetthoffovih ter družbene in politične razmere, v katerih se je v Mariboru leta 1827 rodil največji mornariški poveljnik habsburške monarhije. Pomudi se še pri fantovem šolanju na akademiji v Benetkah in ga nato spremlja na številnih plovbah po svetovnih morjih ter malo znanem pohodu po vzhodni Afriki in Arabiji ter obenem sledi njegovemu hitremu vzpenjanju do čina viceadmirala – vse do smrti ubožanega junaka in pogreba, ki ga je plačal sam cesar Franc Jožef. Primož Premzl, založnik in urednik, je tudi soavtor monografije. V zadnjem delu med drugim piše o zgovorni usodi spomenikov, postavljenih v čast Tegetthoffu, in navaja medijske potegavščine v zvezi z njim. Iz svoje izjemne domoznanske zbirke je prispeval tudi velik del ilustrativnega gradiva, brez katerega ta jubilejna izdaja, natisnjena tudi v nemščini, ne bi bila tako povedna in privlačna, kot je. > **IZTOK ILICH**

Na poti v Kamnik

Marija Klobčar

ZRC SAZU, 2016, t. v., 302 str., 25 €

Etnologinja in slovenistka Marija Klobčar je v tej knjigi svoji osnovni strokovni področji prepletla še z glasbo, natančneje s konteksti in nosilci pesemskega izročila. V vlogi tekstologinje si je prizadevala preučevanje ljudskih pesmi močnejše nasloniti na preučevanje življenja. Osredotočila se je na opazovanje kulturnih prepletanj med podeželjem ter mestom in na prepoznavanje identitet, pri čemer je kulturo podeželja opazovala tudi s stališča tistih meščanov, ki so v njej iskali potrditev svoje nacionalne identitete. Pri terenskih raziskavah se je kot domačinka marsikje opirala na lastne spomine iz otroštva ter občutenje družbenih nasprotij. Monografija je zasnovana kot obravnava kulture in družbenih razmerij kamniškega območja skozi čas s poudarkom na podobi ljudske kulture in odnosu meščanov do nje. > **IZTOK ILICH**

Koroška v mojem srcu

Drago Štoka

Mohorjeva Celovec, 2016, m. v., 112 str., 19,90 €

Štoka, tržaški Slovenec, odvetnik in politik, dolgoletni predsednik Sveta slovenskih organizacij in deželni poslanec, je strnil spomine na svoje bogate stike s Slovenci na avstrijskem Koroškem. Že kot dijaka so ga očarale koroške ljudske pesmi, želja, da spozna tudi kraje, kjer so doma, pa se mu je izpolnila v študentskih letih, ko se je z očetom prvič podal do Ziljske doline in Gosposvetskega polja. Spominski utrinki se nato prevesijo v opise časovno manj odmaknjenih obiskov na Koroškem ter srečevanj s koroškimi Slovenci, ki se jih je udeleževal že kot narodnjaško usmerjen politik. Pisec se iskreno navdušuje nad sodelovanjem in dosežki sorodno mislečih pripadnikov slovenske manjšine v Italiji in Avstriji, ne izogiba pa se tudi bolj kritičnim ocenam in komentarjem, kadar so se med rojake vrinile nedemokratske in druge škodljive prakse. > **IZTOK ILICH**

Naj ti rečem, da si ...

pametna
genialna
modra
bistra
odgovorna
premišljena
premodra
razborna
razumna
umna
vedodna
vsemodra
genij
genialka
glavica
luč
lumen
pametnica
pametnjakovka
pametnjakarica
bistroumna
inteligentna
bistroglava

tankoumna

ingeniozna
kunštna
lahkoumna
ostroumna
prebrisana
razborita

prebistra
z bistro glavom
z dobro glavom
urne pameti
bistro glave
bistra glavica
bistr
bistroglavka
bistroumnica
brihtnež
bučica
glava
klasa
dobre glave

bistrogleda

bistrovida
bistrovidna
brihtna

ne nerodne glave
odprte glave
...

Sinonimni slovar slovenskega jezika

Lahko povem drugače.

Slovenija v objemu

Dario Cortese

Mladinska knjiga, 2016, pt. v., 160 str., 24,94 €

Pravkar se je začelo poletje in s tem tudi počitnice, za nami pa je tudi praznovanje 25. obletnice naše osamosvojitve. Ob tej priložnosti je izšel nov izletniški vodnik, ki nas lahko popelje v skrite koticke naše domovine. Njegov avtor je priznani publicist in poznavalec narave Dario Cortese, avtor mnogih knjig in popotnih vodnikov, ki nas v tem izletniškem priručniku popelje na 36 izbranih ciljev v Sloveniji in zamejstvu, na Hrvaškem ter v Italiji in Avstriji. Gre za izlete, kjer se stikajo različni svetovi, saj nas avtor skuša na majhnem okolišču seznaniti z različnimi podobami narave, s hribi in dolinami ter tudi naravnimi in zgodovinskimi znamenitostmi. Tako rekoč vsi izleti so ravninski ali pa sredogorski, večinoma primerni za družinska potepanja, seveda pa so vsi opremljeni s potrebnimi informacijami, od zemljevida do opisa dostopov ter koristnih namigov, napotkov in naslovov. Vodnik, ki vam letošnje poletje lahko zaneti mnoge popotne prigode. > **SAMO RUGELJ**

Doživeti Škocjanski zatok

Iztok Geister

fotografije: Igor Brajnik et al.

Zavod za favnistiko in DOPS,
2016, pt. v., 332 str., 25 €

Naravni rezervat Škocjanski zatok je pomembno počivališče številnih ptic ob njihovi spomladanski in jesenski selitvi. Ta zatok je nastal pred dobrega pol stoletja z izgradnjo nasipa med Kopro in Ankaranom, v njem pa se na neponovljiv način mešata sladka in morska voda, kar v seštevku da svojevrsten naravni laboratorij, poln ptic in žuželk, vrednih ogleda. Obiskovalci Škocjanskega zatoka lahko obiščejo informacijsko središče ter deset opazovalnic na krožni poti, zdaj pa je temu fantastičnemu kraju dodan še vodnik Iztoka Geistra, vsestranskega knjižnega ustvarjalca, ki diha eno z naravo in pticami, saj nam avtor v sliki in besedi pokaže, kaj vse lahko pozoren in potrpežljiv obiskovalec vidi in doživi v Škocjanskem zatoku. > **SAMO RUGELJ**

Terasirane pokrajine

urejanje: Drago Perko, Rok Ciglič,
Matjaž Geršič

ZRC SAZU, 2016, t. v., 240 str., 29 €

Sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU

so si z izdajo te monografije ob 70-letnici delovanja svoje ustanove kar sami omislili lepo in trajno rojstnodnevno darilo. Po besedah predstojnika dr. Draga Perka Inštitut tako nadaljuje tradicijo delovnega proslavljanja jubilejev, tokrat tudi z nekaj simbolike: »Terase so nekakšne stopnice od dna proti vrhu, ki dvigajo vrednost terasirane pokrajine, po podobnih stopnicah pa se v časovnem, številčnem in kakovostnem smislu vzpenja tudi naš inštitut in bogati slovensko znanost.« Večji del knjige je posvečen terasiranim pokrajinam v Sloveniji – sredozemski, dinarski, alpski in panonski pokrajini –, vendar jih avtorji že v prvih poglavjih postavijo v razmerje do tako oblikovane kulturne pokrajine s posebno vrednostjo po svetu in v Evropi, opozarjajo pa tudi na svetovno deklaracijo o razvoju in zaščiti kmetijskih teras. V zadnjem delu izpostavijo tudi vzorčne primere terasiranih pokrajin pri nas ter po vrhu primerjajo še naravne in antropogene nekmetijske terase ter terasirane objekte. > **IZTOK ILIČ**

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

ZAKAJ

ZEMLJEVID

PZS

VODNIK

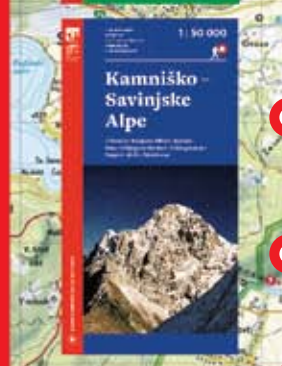
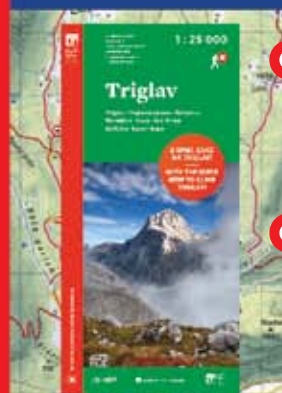
PZS

VODNIK PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

KARTA PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

- Z nakupom prispevate k zbiranju sredstev za obnovo in vzdrževanje planinskih poti.
- Nazoren prikaz gora na papirju z informacijami o poteh, kočah, turnih smukih, plezališčih, naravnih in kulturnih zanimivostih, brezpotjih ...
- Stalno preverjamo podatke na terenu in jih redno posodabljam.
- Zemljevidi in vodniki pokrivajo vsa slovenska hribovita območja.
- Izbirate lahko med klasičnimi papirnatimi in novimi plastificiranimi zemljevidi.
- Sistematični in grafično prenovljeni vodniki so prava izbira tako za začetnike kot za izkušene planince.

SREČNO
IN VAREN KORAK!

INFORMACIJE:
www.pzs.si/trgovina.php
trgovina@pzs.si
+386 (0)1 434 56 84

Hrana po moško

prevod: Kristina Kočan Šalamon

Učila International, 2016, t. v., 128 str., 9,99 €

Kuharska knjiga s provokativnim naslovom vabi moške, da vzamejo v roke nož in vilice, se po možnosti postavijo za žar in si sami pripravijo obrok, ki bo najbolj po njihovi meri. Začne se seveda s pečenim krompirjem, bogato obloženim s sirom in slanino, raznimi pomakami in velikimi mesnimi sendviči, sledijo takosi in načosi, pikantna jajca in omlete, makaroni s štirimi siri, teksaški čiliji, gigantske pice, stejki in dvonadstropni burgerji. Veliko poglavje pa je namenjeno tudi megaposladkom, kot avtor reče sladicam za moške, čeprav se ob pogledu na čokoladne in sladoleadne torte, grmade iz palačink, čokoladne pene s čilijem in velike jabolčne zavitke sline počudijo tudi ženskam. > **RENATE RUGELJ**

Burgerji

Hot dogi in bageli v dobri družbi

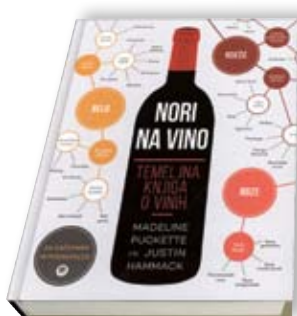
Valéry Drouet

fotografije: Pierre-Louis Viel

prevod: Marjeta Novak Kajzer

Mladinska knjiga, 2016, t. v., 135 str., 22,95 €

Po mnenju trendovskih sladokuscev veljajo burgerji v zadnjem času tudi pri nas za najbolj »hip hrano«, pa naj jih pojemo stoje za malico nekje na prostem ali kot samostojno kosilo na krožniku v restavraciji. Pojavljajo se v nepreglednem številu različic, ki vse bolj ali manj sledijo osnovni sestavi: zgoraj in spodaj kruhek (običajno prerezana bombica), vmes pa vse mogoče stvari, različno meso, dišeči siri, jajca, zelenjava in zraven obvezno še priloga z omako. Poleg klasičnega ameriškega burgerja iz govedine, čedarja, solate ledenke, čebule, kumaric in kečapa je v knjigi predstavljen vsaj še tri ducate drugačnih različic, s pripravo katerih boste lahko naredili vtis na svoje prijatelje in nahranili tudi kakšnega vegetarijanca. > **RENATE RUGELJ**

Nori na vino

Temeljna knjiga o vinih

Madeline Puckette,

Justin Hammack

prevod: Luka Novak

Totaliteta, 2016, t. v., 230 str., 25 €

Knjig o vinu je seveda izšlo že izjemno veliko, a take, kot je *Nori na vino*, v slovenščini gotovo še ni bilo, saj

je že izvorna angleška izdaja pri naših ljubiteljih vina požela veliko zanimanje. Strukturirana v obliki sodobnega infografičnega podajanja informacij, pri katerem se na različne načine med seboj dobesedno pretakajo številni podatki o vinih, je razdeljena v tri dele. V prvem postreže z vinskimi osnovami, torej kako poskušati in ravnati z vinom ter ga kombinirati z različnimi vrstami hrane, v drugem nas seznanja z različnimi stili vina, od penečih prek lahkih in polnih do desertnih vin, v tretjem pa nas popelje do najbolj znanih vinskih regij na svetu, od Argentine in Avstralije prek Francije in Italije pa vse do Južne Afrike in Amerike. Privlačen in sistematičen vodnik po svetu vin. > **SAMO RUGELJ**

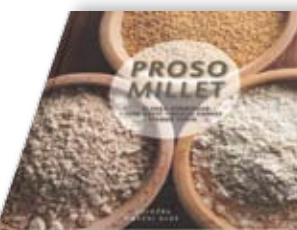
Velika vegi kuharica

prevod: Katja Berden, Peter Berden

Učila International,

2016, t. v., 128 str., 9,99 €

V poletnih dneh, ko je na voljo največja izbira domače zelenjave in drugih pridelkov iz narave, je morda prava priložnost, da tudi vi malo poeksperimentirate in na mizo postavite kakšno neobičajno in zdravo zelenjavno jed. Ste že kdaj z zeliščnim rižem napolnili bučkine cvetove ali spekli sirovo pito z rdečim zeljem? Vam morda dišijo kvašene rulade z gobami, pita z blitvo po ligursko, zelenjavni zavitki s skuto ali žepki z redkvijo in mlado čebulo? Če ste pristaš bolj enostavnih jedi, predlagamo zelenjavno ponev z ovčjim sirom, sladko-kisli kuskus ali hladne testenine s tahinijem. Prepričani smo, da se bo našlo nekaj za vsak okus. > **RENATE RUGELJ**

Proso/Millet

Blanka Vombergar et al.

fotografije: Tomo Jeseničnik et al.

prevod: Ana Inkret

Kmečki glas, 2016, t. v., 134 str., 16 €

Izvor prosa ni povsem jasen, predvideva pa se, da izhaja iz osrednje Azije. Je eno izmed prvih žit, ki so jih uporabljali v prehranske namene, še pred 250 leti je bilo poleg pšenice, ječmena in ajde eden od osnovnih virov naše prehrane. Potem se je proso malo potuhnilo, veljalo je bolj za hrano revežev, v zadnjih letih pa se spet vrača v kuhinje in na njive, saj je zelo primerno za ekološko pridelovanje, dobro prenaša sušo, zatira plevela in dozori v manj kot sto dneh, poleg tega pa ne vsebuje glutena. V knjigi nam avtorji v angleščini in slovenščini poleg osnovnih informacij na več kot sto straneh predstavijo s fotografijami obogatene recepte. Ti obsegajo vse od navadne prosene kaše do različic s sadjem, kremami in podobnim, nekaj prilog iz prosa, recepte za klobase, več vrst kruha in pekovskih izdelkov, kekse, piškote in biskvite, pite, celo torte, potice in kokice. Zagotovo boste našli kakšno idejo za zajtrk, malico ali nedeljsko sladico, ki bo navdušila družinske člane in dodala pridih tradicionalnega. > **KLARA JARC**

Alternativna kuhinja 2

Polona Kovič

Mladinska knjiga, 2016, pt. v., 324 str., 29,95 €

Kuharica je nadaljevanje *Alternativne kuhinje* iz leta 2004, ene prvih pri nas, ki je spodbujala k uživanju zdrave, biološko polnovredne hrane, vzgojene brez kemičnih strupov in umetnih gnojil (avtorica se s preučevanjem vpliva prehrane na telo ukvarja že več kot tri desetletja). V skladu s sodobnimi spoznanji nas seznanja s pomembnostjo izbire kakovostne, hkrati pa posameznemu življenjskemu okolju prilagojene hrane. Opremljena z vrhunskimi avtorski fotografijami, ki so lepa dodana vrednost za domačo knjigo, poleg predstavitve izbranih kulinarčnih specialitet sega tudi v širši družbeni prostor, saj ob nasvetih za pripravo hrane bralce ozavešča o pomembnosti ponovne vzpostavitve slovenske samooskrbnosti s hrano. Samo slednja namreč omogoča in določa prehranjevanje ter zdravo okolje tudi prihodnjim generacijam. Kuharska knjiga, ki jasno kaže, da zdravje posameznega naroda v precejšnji meri vodi tudi skozi želodec. > **BETI HLEBEC**

Rdeča laterna

Zadnji kolesar na
Dirki po Franciji

Max Leonard

prevod Dejan Vrhovec

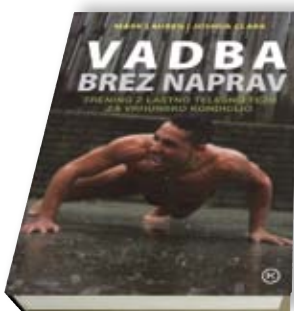
Aktivni mediji, 2016, m. v., 295 str., 25 €

Kolesarji, ki v skupni razvrstitvi končajo na zadnjem mestu Toura, niso poraženci. Ime za kolesarja, ki po treh tednih uradno zasede zadnje mesto, je *rdeča laterna* ali po francosko *lanterne rouge*. Izvira iz rdeče svetilke, ki je bila včasih obešena na zadnjem vagonu vlaka in je strojevodje opozarjala na nevarnost v daljavi.

Gre za eno najbolj zamotanih in skrivnostnih priznanj v kolesarskem svetu. Simbolična rdeča svetilka je (bila) interna pohvala pelotona, poklon kolesarskih sotrpinov tistemu, ki je vztrajal do konca, pa čeprav je bil zadnji. Z njo so izkazovali tudi posebno čast pomočniku, ki je morda toliko žrtvoval za ekipo, da je zdrnil povsem na konec razvrstitve. V knjigi *Rdeča laterna* avtor Max Leonard skozi zanimive zgodbe različnih kolesarjev popisuje neverjetno, tu pa tam razburljivo in šokantno drobovje francoske pentlje od njenih začetkov. Z njimi v besedilu prekolesari znamenite vzpone, legendarne etape in razkriva, kako so rdeče laterne pisale tudi poglavja zgodb o imenih, kot so Coppi, Hinault, Froome, Wiggins, Merckx, pa tudi Armstrong.

V svetu, kjer znamo ceniti in videti samo še zmagovalce, se je Max Leonard zakopal v francoske arhive, se pogovarjal s še živečimi rdečimi laternami in preverjal vire ter različice zgodb pri zgodovinarjih in popisovalcih kolesarske zgodovine.

Odkril je izjemne zgodbe posameznikov, ki so velikokrat dobesedno dirkali za zadnje mesto, ubirali vse mogoče taktike, da so na cilj prišli v časovni omejitvi, a še vedno preslepili tekmece za dno uvrstitve. Vodje ekip proti koncu Toura svojih kolesarjev ne pošiljajo v boj samo v ospredje, temveč tudi v ozadje – daleč stran od kamer in pozornosti javnosti. Tako kot dan ne obstaja brez noči, *rumena majica* ne sije v vsem svojem sijaju brez *rdeče laterne*. Zgodba o dirki za zadnje mesto je zgodba o tem, zakaj je Dirka po Franciji postala institucija kolesarskega sveta. > **BLAŽ MAZI**

Vadba brez naprav

Trening z lastno telesno težo
za vrhunsko kondicijo

Mark Lauren, Joshua Clark

prevod: Maja Šukarov

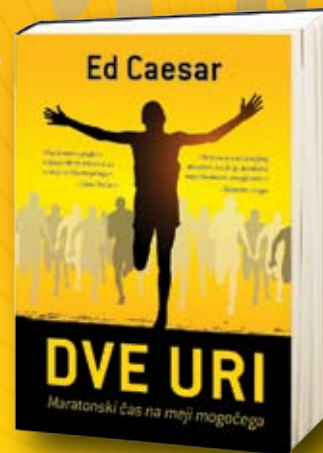
Mladinska knjiga,
2016, pt. v., 207 str., 24,94 €

Poletje je obdobje, ko prosti čas preživljamo zunaj, in v ta kontekst lepo sede knjiga *Vadba brez naprav*, ki namesto fitnes priprav uporablja najbolj ultimativni vadbeni pripomoček, ki ga ima na razpolago vsak človek – lastno telo. Mark Lauren je trener elitnih vojakov. Z jasno zastavljenim konceptom telesnih vaj – katerim dodaja tudi ustrezne nasvete v zvezi s prehrano, motivacijo in regeneracijo – vas pelje proti temu, kako lahko z njimi preoblikujete in okrepite telo. Seveda pod pogojem, da je ob tem prisotne tudi kar nekaj discipline, da dovolj natančno spremljate vnos hrane (zvišanje ali znižanje vnosa, odvisno od namena) in da dovolj redno izvajate nekatere od 125 vaj, ki jih priporoča. Ne pozabite namreč, da ima Lauren telesno vadbo enkrat do trikrat tedensko dejansko za šibko aktivnost, pri kateri resnejših učinkov na telo niti ne moremo zaznati. Veliko vaj je – v primeru slabega vremena – primernih tudi za izvajanje doma, v hotelski sobi ali kjer koli drugod. Priporočam! > **SAMO RUGELJ**

Maraton potisne vsakega tekača v njegovo lastno zgodbo. Zastavi ti vprašanje, kako se razvijaš. Samo tvoje telo te lahko nese. Vse, kar si naredil v življenju do trenutka, ko prečkaš cilj, je povezano s tem prizadevanjem.

Maraton pod dvema urama bo zahteval izjemno kombinacijo hitrosti, mentalne trdnosti in vzdržljivosti. Kdor bo prvi, bo moral prenesti več, živeti drznejše, načrtovati bolje in imeti več sreče od predhodnikov. Kdo je ta človek?

Ed Caesar DVE URI Maratonski čas na meji mogočega

cena v prednaročilu:

18 €

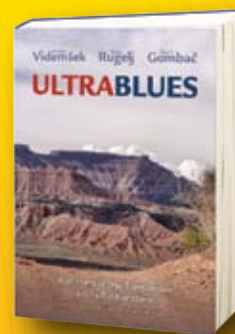
260 strani • redna cena 21,90 €

izide poleti!

»Caesarjeva obravnava skoraj mitološkega dveurnega maratona ima znanstveno podlago in je obenem čudovito spoštljiva. Kot nekdanji maratonec to dvojje globoko cenim. Zgodba je tekoča, njena tematika pa takšna, da je od nje le malo zanimivejših: Ali imajo človekove zmogljivosti absolutne meje? Knjige, ki združujejo to dvojje, dajejo največje zadovoljstvo v življenju.«

– Sebastian Junger, avtor knjig *The Perfect Storm* in *War*

V BRANJE PRIPOROČAMO TUDI:

Sedem kratkih lekcij iz fizike

Carlo Rovelli; prevod: Alojz Kodre
DMFA, 2016, m. v., 76 str., 9,5 €

Kar so pred skoraj štirimi desetletji ponemile Weinbergove *Prve tri minute* in potem pred nekaj manj kot tremi desetletji Hawkingova *Kratka zgodovina časa*, se morda zdaj obeta *Sedem kratkim lekcijam* iz fizike italijanskega teoretičnega fizika Carla Rovellija. Ko sem se ob koncu leta 2015 sprehajal po londonskih knjigarnah, sem opazil lično oblikovano knjižico z galaksijo na naslovnici in naravoslovnim naslovom, ki me je pritegnila, vendar ne toliko, da bi jo takoj kupil. Nekaj mesecev kasneje sem ugotovil, da je knjiga *Sedem kratkih lekcij iz fizike* že postala velika prodajna uspešnica, hitro pa smo dobili tudi njen prevod v slovenščino. V njem nas Rovelli z razumljivim jezikom pelje skozi zakonitosti sodobne fizike, nam kaže, kako so se prepletale in dopolnjevale posamezne teorije, ki veljajo danes, ter nam ob tem razkrije tudi miselni razvoj posameznih znanstvenikov in ovinkasto pot, ki včasih pelje do končnega premisleka. Vse skupaj pa se začne že daleč nazaj, z enim od fantovskih let, ki jih je mladi Albert Einstein prebil v brezciljnem pohajkovanju – samo nekaj let zatem pa nato objavil tri članke, od katerih bi si vsak zaslužil Nobelovo nagrado. Knjigo je prevedel fizik Alojz Kodre – prevajalec *Štoparskega vodnika po galaksiji*. > SAMO RUGELJ

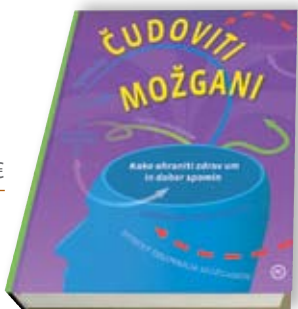

Čudoviti možgani

Kako ohraniti zdrav um
in dober spomin

prevod: Lydia Frece
Mladinska knjiga, 2016, t. v., 320 str., 39,90 €

Verjetno med nakupovanjem v trgovini ne razmišljate o tem, katera hrana bi bila dobra za vaše možgane, pa vendar so številne raziskave dokazale neposredno povezavo med prehrano in bistrim umom. Zato je v tem moderno zasnovanem priručniku hrana na prvem mestu. Z različnimi vprašalniki, vajami in nasveti boste lahko ocenili svojo prehrano in z manjšimi popravki jedilnika hitro povečali svojo umsko moč. Drugi dejavnik, ki dobrodejno vpliva na delovanje vaših možganov, je telesna vadba, najboljša je kombinacija kardiovadbe (hoja, tek, kolo) in dvigovanja uteži. Tretji koristen dejavnik so socialni stiki, četrti učenje in peti krepčilni spanec. Seveda pa imajo naši možgani tudi sovražnike, to so stres, tesnoba, depresija, trebušna maščoba in razne bolezni. V priručniku je zato lepo število vaj in nasvetov, kako se izogniti škodljivim vplivom in z urjenjem uma izboljšati kondicijo možganov. > RENATE RUGELJ

Pradavnina

prevod: Milan Lovka, Aleksander Horvat
Mladinska knjiga,
zbirka Velika ilustrirana enciklopedija,
2016, 512 str., 129,90 €

Ko sem izvedel, da bo pri nas izšel prevod velike enciklopedije *Pradavnina*, si nisem mogel čisto dobro zamisliti, kaj vse bo knjiga vsebovala. »Kaj pa je pradavnina? Geologija, okostja in fosili. Je tega res toliko?« sem si mislil. Seveda že hiter pogled na vsebino te izjemno bogate knjige – prav primerne za darilo ob koncu šolskega leta – pokaže, da obstaja več kot dovolj vsebinskega gradiva. *Pradavnina* je razdeljena na tri osnovne

dele: Zemlja, Življenje na Zemlji in Vzpon človeka. Prvi del nas popelje skozi sedanjo geološko podobo našega planeta z nenehnim navezovanjem na (pra)preteklost, saj skuša pokazati, kateri procesi, od nastanka Zemlje naprej, so prispevali in vplivali na to, da imajo posamezni deli Zemlje današnjo podobo. Vsebinsko se ta del torej pomika od makropojavov, kot so tektonika plošč in spremembe podnebja, do splošnega vpliva tega okolja na živi svet ter evolucijo, občasna izumrtja in ohranjanja fosilov. Drugi del knjige, Življenje na Zemlji, živi svet razporedi po poglavjih, ki ustrezajo geološkim dobam, od arhaika do kvartarja, ter raziskuje življenjske pojavne oblike, pri čemer med seboj ves čas deli rastline ter vretenčarje in nevretenčarje (od kambrija naprej). Tretji del knjige pa obravnava človeka od njegovih prednikov prek izvora sodobnega človeka do njegove kasnejše selitve iz Afrike in prilagoditve na različna podnebja, tudi evropsko, pa vse do kameno-dobne jamske umetnosti ter življenja po ledeni dobi, ki se je že precej približalo tistemu, ki ga je živel *Homo sapiens*. Tako bogato ilustrirana knjiga, da ne veš, ali bi jo gledal ali bral! > SAMO RUGELJ

Naše knjige
obožujejo
poletje,
potovanja in
dobro družbo.

Vzemite jih s seboj!

ZTT EST

Založništvo tržaškega tiska
Ul. Montecchi 6
34137 Trst, Italija
+39 040 76 00 954
info@ztt-est.it
www.ztt-est.it

distributer za Slovenijo
www.buca.si

bčea
knjižništvo

A te lahko nekaj vprašam?

Katharina von der Gathen; ilustr.: Anke Kuhl; prevod: Alenka Veler
Mladinska knjiga, 2016, m. v., 219 str., 19,95 €

Saj veste, tista vprašanja o spolnosti, ko starši obmolčimo, se med seboj spogledamo, potem pa z očmi uskladimo, kdo bo odgovoril radovednemu otroku. Ilustrirana knjiga *A te lahko nekaj vprašam?* pa se ne ustavi pri osnovnih vprašanjih, denimo, od kod prihajajo otroci ipd., temveč s svojimi jasnimi in zgoščenimi odgovori posega tudi na bolj humorna (kaj se dela v seksšopu) in tudi zelo kočljiva vprašanja (kaj je posilstvo), na seks in spolnost pa gleda tudi v širšem osebnem (kaj se zgodi, če ti ni do seksa) in družbenem kontekstu (koliko ljudi je že seksalo). Dobrodošla knjiga, ki jo mor-da velja »po naključju« sem pa tja pustiti kje v bližini otrok, da polistajo po njej. > **SAMO RUGELJ**

Otroške bolezni

Ursula Keicher; prevod: Jurij Kurilko
Narava, 2016, t. v., 192 str., 19,90 €

Prva leta življenja so z vidika zdravja najbolj občutljiva. Naše telo se prilagaja okolju, hrani, vodi, zraku in bakterijam. Da se dokoplje do prave odpornosti, je potrebnih kar nekaj korakov. Bolezni in simptomi, ki prežijo na otroke, so številni in včasih traja nekaj časa, da jih dovolj jasno opredelimo, zato si starši po navadi hitro priskrbijo zdravniški priročnik ali dva. Najbolj koristne so seveda knjige, ki so pregledne, natančne in tudi dovolj preproste za branje in iskanje podatkov. Med takšne sodi tudi priročnik *Otroške bolezni*, knjiga, ki jo je napisala nemška zdravnica Ursula Keicher. Začne pri dojenčkih, nadaljuje pri otrocih: nalezljive bolezni, glava, dihala, trebuh, koža, telesna drža, na koncu pa še napotki za prvo pomoč v nujnih primerih. Napotki so usklajeni s smernicami slovenske pediatrije, hkrati pa ne pozabljajo na vse tiste stvari, ki jih lahko naredimo sami. > **ŽIGA VALETIČ**

Delfinja vzgoja

Shimi K. Kang
prevod: Slavica Jesenovec Petrovič, Borut Petrovič Jesenovec
Didakta, 2016, m. v., 356 str., 24,99 €

»Naši otroci niso naša lastnina, pripadajo vesolju in na svoji poti v naših domovih samo gostujejo, ker potrebujejo vodstvo,« so začetne misli avtorice, priznane zdravnice, ki si prizadeva, da bi otroci razvili notranje ambicije in vseživljenjsko ljubezen do učenja ter tako lažje delovali v svetu odraslih. Če so »tigrovske starši« v svojem prizadevanju po nadzoru preveč nasilni in so »starši meduze« preveč permissivni, potem so delfinji vzgojni prijemi tisti, ki povečujejo otrokov notranji nadzor in motivacijo ter vodijo k neodvisnosti. Za razliko od drugih priročnikov za vzgojo ta ničesar ne dodaja na seznam nalog, ki bi jih morali starši narediti za blagor svojih otrok, ampak po trditvah avtorice celo zmanjšuje naloge in dela vzgojo otrok preprostejšo. > **RENATE RUGELJ**

Downov sindrom

Cliff Cunningham; prevod: Jasmina Germadnik Kos
Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2016, m. v., 456 str., 37,50 €

Obširen in strokovno zasnovani priročnik se dotika občutljive teme, ki je vse pre malo predstavljena širši javnosti. Avtor v predgovoru opozarja, da so ob nastajanju priročnika pred leti strokovnjaki poznali le eno ali dve podobni knjigi za starše. Danes pa lahko o bolezni, ki ni tako redka, kot si predstavljamo – v Sloveniji se v povprečju letno rodi od 15 do 18 otrok s to motnjo –, najdemo več strokovnih in poljudnih knjig, le malo pa jih je tako dobro zasnovanih, kot je pričujoče delo Cliffa Cunninghama. Prvi del predstavi začetek, ko družina izve diagnozo in kako to vpliva nanjo in njeno nadaljnje življenje ... V nadaljevanju avtor raziskuje čustveni, motorični in socialni razvoj otrok z Downovim sindromom, od otroštva do dobe odraslosti. Priročnik prinaša koristne informacije ne le staršem, ampak tudi učiteljem in vzgojiteljem, ki se pri svojem vsakdanjem delu srečujejo z otroki z Downovim sindromom. > **VANJA JAZBEC**

zbirka PREOBRAZBA

»Te izredno ganljive in poučne zgodbe o srečanjih med psihiatrom in klienti popeljejo bralca na nova področja uma – in ta pokrajina je resnično nepozabna.«
– Maggie Scarf

»Knjiga obravnava vprašanja sprememb in obstojnosti v človeških odnosih. Ukvarja se s tem, kako nastanejo problemi, in zakaj se ti včasih ohranijo, drugič pa razrešijo.«

Irvin D. Yalom
RABEL LJUBEZNI
in druge psihoterapevtske zgodbe

370 strani, **24,90 €**

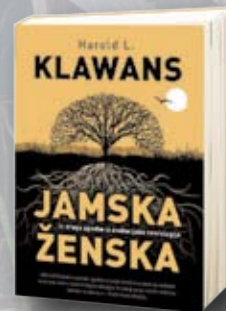
Paul Watzlawick, John Weakland, Richard Fisch
NA DRUGAČEN NAČIN
Načela definiranja in razreševanja problemov

228 strani, **21,90 €**

Benedict Carey
KAKO SE UČIMO
Presenetljiva resnica o tem, kdaj, kje in zakaj se to zgodi

323 strani, **24,90 €**

Harold L. Klawans
JAMSKA ŽENSKA
in druge zgodbe iz evlucijske nevrologije

310 strani, **24,90 €**

Maitreya

Duhovna pustolovščina

Adrian Predrag Kezele

prevod: Marko Klasinc

Chiara, 2016, m. v., 288 str., 19,90 €

Priljubljeni hrvaški avtor, ki smo ga pred kratkim lahko brali v knjigi *Izničenje faktorja karme*, je svoj pustolovski duhovni roman napisal že davnega leta 1997, pred nami pa je njegova druga izdaja v slovenskem jeziku. Pripoved, ki je neke vrste preddel *Čarobnice*, je prva v nizu vznemirljivih zgodb, ki sodobnemu človeku približujejo znanje in prakso usklajevanja z naravnimi ritmi s pomočjo starodavne modrosti *džjotiša*. Napeta zgodba se odvija ob obali legendarne reke Sarasvati, kjer je pred več tisočletji živel veliki mojster in učitelj Parašara, ki je vse svoje življenje posvetil preučevanju džjotiša. Ob pomoči Ganeše, debelušnega božanstva, ki ima na človeškem telesu štiri roke in slonjo glavo, je Parašara odkrival zakonitosti časa in napovedal usodo človeštva. Predvidel je tragedijo človeške civilizacije in zaslutil mnoge nevarnosti, v katerih se bodo v prihodnosti, tekom tisočletij, znašli ljudje. V želji, da bi pomagala človeštvu, sta tako Ganeša in Parašara sprožila vznemirljivo mrežo dogodkov in svojega najboljšega učenca, Maitreja, poslala na duhovno potovanje prek meja časa. Avtor je knjigo posvetil vsem tistim učiteljem in njihovim učencem, ki so skozi viharje tisočletij ohranjali znanje o notranji svetlobi in džjotišu. > **BETI HLEBEC**

... približujejo znanje in prakso usklajevanja človeka z naravnimi ritmi ...

Tolteška umetnost življenja in smrti

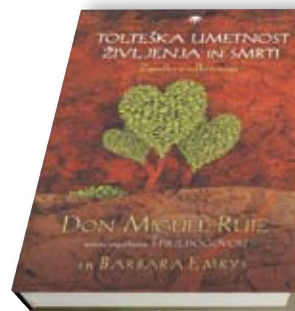
Zgodba o odkrivanju

Don Miguel Ruiz, Barbara Emrys

prevod: Jedrt Maležič

Primus, zbirka Romani, 2016, m. v., 365 str., 27 €

Si drznete spremeniti svoj svet, sestavljen iz že utečenih misli, navad in dejanj, ter na glavo postaviti vse, za kar ste bili še do nedavna prepričani, da je vaša edina resnica? V tem smislu vas Don Miguel Ruiz, sicer avtor mednarodnih uspešnic *Štirje dogovori*, *Mojstrstvo ljubezni* in *Glas spoznanja*, ob pomoči prijateljice, duhovne učiteljice Barbare Emrys nagovarja skozi svojo najnovejšo zgodbo, ki jo številni ocenjujejo kot nadgradnjo vsega njegovega prejšnjega pisanja. Avtor je v njej namreč izjemno pretanjeno opisal svoje osebno doživetje – devet dolgih tednov ležanja v komi po hudem srčnem infarktu. Celotno izkušnjo je doživel kot posebno mistično potovanje v globino svoje biti, kjer je ob pomoči starodavne tolteške kulture prišel do najglobljih uvidov o smislu življenja in o vsem, kar ga v resnici bogati in dela lepega. Navdihujoče branje! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Ko dih postane zrak

Paul Kalanithi

prevod: Niki Neubauer

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2016, m. v., 209 str., 10,90 €

Paul Kalanithi, avtor te knjige, je bil ugledni ameriški nevrokirurg, ki je lani, pri svojih šestintridesetih letih, izgubil boj z neizprosnim pljučnim rakom. Že od nekdaj je bil strastni

ljubitelj književnosti, saj je, preden je dokončno zaplul v svet medicine, ob študiju biologije uspešno zaključil tudi študij književnosti. Njegovo strast do prebiranja knjig pa tudi do pisanja je moč začutiti tudi v tej pretresljivi izpovedni zgodbi. Ta nas najprej popelje na Kalanithijevo pot od študenta medicine do uspešnega specialista nevrokirurgije, kasneje pa se prelevi v že prav poglobljeno razmišljanje o soočenju s smrtjo, iskanju in doseganju najpomembnejših življenjskih ciljev ter o podobnih bivanjskih temah. Knjiga, vredna branja, nas uči slaviti življenje in ga sprejemati z vsem, kar nam prinaša. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Izbira

Pema Chödrön

prevod: Vera Čertalič

Eno, 2016, m. v., 129 str., 16 €

Pema Chödrön (1936) je tibetanska budistka ameriškega rodu in avtorica mnogih knjig, v katerih skuša starodavne budistične modrosti preplesti in nanesti na sodoben način življenja. *Izbira* je njena knjiga iz leta 2010, ki je izvirno izšla pod naslovom *Taking a Leap* (*Vzeti premor*), v njej pa se Chödrönova osredinja na proces spreminjanja obstoječih (neustreznih) navad. Pri tem izhaja iz prepričanja, da je premor, četudi kratek, morda dolg samo nekaj sekund, ko obstanemo sami s seboj in se svojemu bistvu ter bivanju posvetimo v celoti, eno od možnih orodij, ki nam omogoča spoznavanje in kasnejše osvobajanje od nezaželenih navad. Meditativna knjižica, ki je kot nalašč za počitniški čas. > **SAMO RUGELJ**

Adrian P. Kezele

poletno branje ki ga ne gre spregledati

Kako je ljubezen nenavadna, je razmišljal Maitreya, ko je hodil ob reki.

Knjiga govori o zadnjem koraku duhovnega potovanja – o pobegu iz ječe vzorčnih zank in življenju izven iluzorne stvarnosti.

Založba Chiara

Naročila: www.zalozba-chiara.si

T: 01/ 534 12 52 - E: prodaja@zalozba-chiara.si

Ozdravimo strah

Negovanje poguma kot zdravila za telo, um in dušo

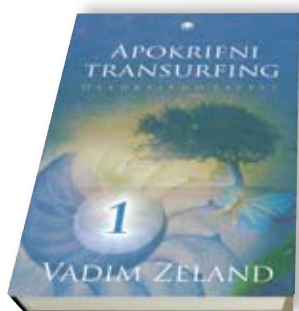
Lissa Rankin

prevod: Mojca Seliškar

Gnostica, 2016, m. v., 289 str., 28,70 €

Strah je naraven odziv na resnično nevarno situacijo. Vendar pa strah v sodobni družbi včasih postane splošen odziv na položaj, ki ljudem ni resnično nevaren. Lissa Rankin, ki jo v slovenščini že poznamo po njeni odmevni knjigi *Z umom nad medicino*, knjigo *Ozdravimo strah* intonira z osebno zgodbo, ko se je s prijateljico na njenem avtomobilskem potovanju v nekem predoru znašla v resnični življenjski nevarnosti, saj sta ju napadla in potem okradla dva oborožena moška. Takrat je doživela strah ob resnični nevarnosti, vendar pa so se enaki občutki kasneje vračali tudi ob povsem nenevarnih dogodkih. Kako prepoznati razliko med čistim in zamazanim strahom, kako racionalno pristopiti k izvijanju iz občutkov strahu, ki nimajo realne podlage, kako krepiti pogum in kako nasproti strahu postaviti veselje, je rdeča nit te prepričljivo napisane knjige. > **SAMO RUGELJ**

Apokrifni transurfing 1

Osvobajamo zavest

Vadim Zeland

prevod: Miroslava Jakopec

Primus, zbirka Nezavedno, 2016, m. v., 237 str., 24 €

Kako uresničiti svoje sanje? Imamo v življenju lahko več ciljev ali pa je bolje, da se osredotočimo le na enega od njih? Si je sploh mogoče pričarati življenje kot iz pravljice, če pa nas pesti pomanjkanje denarja, povrh vsega pa smo še utrjeni, brezvoljni in brez energije za premik iz tako imenovane cone udobja? To je le nekaj od vprašanj, ki jih priznani ruski znanstvenik, avtor te knjige, nenehno prejema od številnih občudovalcev njegovih del z vsega sveta in na katera prav v tej knjigi ponuja tudi zelo konkretne odgovore. Ne, s pritoževanjem in lenobo, je neposreden že takoj na začetku, ne bomo prišli prav nikamor, zato je treba stopiti v akcijo, se osvoboditi miselnega, čustvenega in drugega balasta ter se podati na pot do svojih ciljev. Sliši se preprosto, da je kaj, in tako tudi je, bralca spodbuja avtor in mu v pomoč pri doseganju želja nasuje cel kup koristnih nasvetov za dušo in telo. Prihodnost je namreč v rokah (in glavi) ozaveščenih ljudi! > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Depresija ni greh

Aaron Kheriaty, John Cihak

prevod: Klementina Logar

Družina, 2016, m. v., 287 str., 26,90 €

Resda živimo v času neverjetnih tehnoloških in drugih dosežkov, ki nam lajšajo vsakdanjik, a po drugi strani, kot ugotavljajo najrazličnejši strokovnjaki, med ljudmi vse bolj naraščajo tesnoba, zmedenost, odtujenost in tudi depresija. O bolezni, ki človeku sprva jemlje voljo do najbolj drobnih oblik veselja, kasneje, v svojih najbolj groznih stadijih, pa ga lahko oropa tudi vsega dostojanstva, se v zadnjih časih zato piše vedno več. Z enim samim razlogom, ki ga prinaša tudi ta dragocena knjiga: da bralec spozna, da na poti skozi trenutke temačnosti še zdaleč ni sam in brez »orožja«. Avtor knjige, priznani katoliški psihiater, mu namreč na pomoč priskoči z najrazličnejšimi znanstvenimi razlagami na temo depresije, ki so podane zelo poljudno in razumljivo, kasneje pa mu bodrilno pokaže, kako naj izgubljeno upanje in nov smisel poišče v filozofiji, različnih vrstah terapij in predvsem v veri. Knjiga na koncu prinaša tudi napotke za nadaljnje branje na temo depresije, različne molitve in sočutni nagovor papeža Janeza Pavla II. o tej tegobi sodobnega časa. > **VESNA SIVEC POLJANŠEK**

Rešila me je solza

Resnična zgodba o ujetosti v negibno telo in boju za preživetje

Angèle Lieby

prevod: Sonja Benčina

Družina, 2016, m. v., 160 str., 18,50 €

Kako je biti ujet v lastnem telesu, ko lahko samo čutiš, kaj vse se dogaja okoli tebe, vendar ne moreš premakniti niti prsta, da bi okolico opozoril na to, da si še pri sebi? Strahotno. Prav to se je zgodilo avtorici te knjižne izpovedi, preprosti ženski z običajnim življenjem, ki pa je zbolela za malo znanim Bickerstaffovim sindromom, hudo avtoimuno boleznijo, ki je zelo hitro napredovala in jo v samo enem dnevu tako paralizirala, da se ni mogla več odzivati. V tem stanju nekakšne umetne kome so jo potem zdravniki obdržali dneve in dneve. Ker v nadaljevanju pri njej niso opazili nobenih sprememb ali znamenj izboljšanja, so nad njo že skoraj dvignili roke, potem pa ... potem pa je njena hčerka nekega dne opazila solzo na njenem obrazu in nekaj zatem še trzaj mezinca njene roke. Knjiga, ki bi s svojo enkratno resnično vsebino zaslužila tudi filmsko priredbo, podobno kot že ekranizirani *Skafander in metulj*. > **SAMO RUGELJ**

PRIMUS

izbrane knjige

Spletna knjigarna
in distribucija knjig

Tel: 07 49 65 505 • e-mail: info@primus.si • www.primus.si

Biti navzoč
in zavedati se
navzočnosti
drugega.

RESNIČNA
LJUBEZEN

FRANJA ZA PREŽIVENJE 2014

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

Zimske zgodbe sredi (vročega?) poletja

»Snežilo je. Čisto zares je snežilo. Sredi poletja.«

V bibliopedagogiki velja nepisano pravilo, da je sredi poletja otrokom manj učinkovito pripovedovati zgodbe o dedku Mrazu, božičku, snegu in mrazu, prav tako kot je odraslim sredi neusmiljeno dolgega februarja neprimerno govoriti o poletnih počitnicah. Tega sem se vsa leta trdno držala, čeprav me je kdaj zamikalo tudi drugače. Ko pa se mi je pred kratkim oglasil spomin na vročinski val s temperaturami nad 30°C, me je prešinilo, da bi v takšnih razmerah morda pomagalo sedeti v senci, piti kaj osvežilnega in brati kaj hladnega, npr. zgodbe, ki znižajo vročino brez ventilatorjev ali klimatskih naprav, samo s čarobno močjo imaginacije. Zato sem se kljub že ponotranjenim priporočilom stroke in zimskim zgodbam, ki so v knjižnici že romale v skladišče, vendarle odločila za izbor »hladilnega« branja (dodajam termometer) kot prvo pomoč za čas, ko bo in če bo usekala prava poletna vročina. Ali kot bi rekel profesor Petja Hribar:

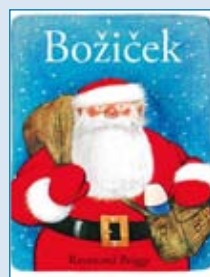
»Čeprav sem se zmotil, izračun ni bil napačen ...«

Peter Svetina: Sredi sreče in v četrtek zjutraj

ilustrirala Kristina Krhin

KUD Sodobnost International, 2015

Čudaki, kakršen je profesor Petja Hribar, in sreča imajo v tej »utrgani« zgodbi veliko skupnega, ves čas se namreč držijo skupaj. Zgodba o vremenoslovcu, ki napove, da bo sredi poletja vsul snežni metež, a se zmoti v izračunih, je simbolična in polna nesmiselnih zapletov. V sredo, na polno luno, ko čudaki plešejo po zraku, a jih nihče od odraslih ne vidi, v profesorjevo pisarno kakor strela z jasnega treščita dve neobičajni (starejši) gospodični. Glasbeni skupini želita vrniti pozabljeno kitaro in si pri profesorju sposoditi nekaj denarja za prenočišče. Po koncertu ju posrka vase zvezdno nebo in plešeta vse do zore, v četrtek zjutraj pa v parku že prešteta poletne snežinke. Profesorjeva napoved se tako izkaže kot pravilna, ostane samo še vprašanje, kaj je lahko še bolj čudaško in prismuknjeno kakor resničnost sama. Besedilo dopolnjujejo ilustracije Kristine Krhin, ki se na najbolj »odbitih« delih pripovedi napajajo v brezčasju. *

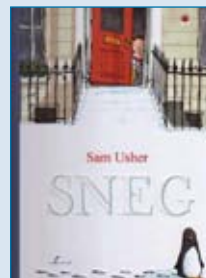

Raymond Briggs: Božiček

prevod: Gaja Kos

Miš, 2015

Govoriti sredi poletja o božičnem večeru, praznikih, zimi in božičku se zdi na prvi pogled nekoliko prismuknjeno, a tudi božiček iz stripovske slikanice avtorja, ki ga sicer poznamo po zgodbah *Sneženi mož* (2001, 2014) in *Sneženi mož in snežni kuža* (2014), sredi mrzle zime sanja o počitnicah na morju. Žal se božiček na hitro prebudi v resničnost: v mraz, sneg in različne nevšečnosti, ki jih mora premagati na najbolj naporen delovni dan v letu. Na prevod smo čakali kar nekaj desetletij (od leta 1973), v izvorniku pa obstaja tudi različica *Božiček gre na počitnice* (1975), ki jo bomo, če bo kdaj izšla, z veseljem prebirali sredi ledeno mrzle zime. Pristržno godrnjavi božiček je predstavljen kot običajen človek in ne kot brezčasen pravljичni dobitnik. Doma ima psa in mačko ter dva jelena, rad dobro je in pije ter si, če se le da, privoščiti pošten počitek in požirek česa močnejšega. Svet okrog sebe komentira s kratkimi, sočnimi in pikirimi opazkami, ki poskrbijo za humorno perspektivo, ki je enako prepričljiva tudi v risbi. *****

Sam Usher: Sneg

prevod: Mateja Črv Sužnik in Miha Sužnik
Zala, 2015

Avtorska slikanica prinaša kratko besedilo s čisto in domišljeno ilustracijo, ki se v sklepnem delu osamosvoji v domiselno poanto. Gre za pravo zimsko zgodbo, v kateri se na snegu zabavata dedek in vnuk. Kratki dialogi razkrivajo njun vsakdan, dedkovo obiranje in mečkanje pred odhodom ob nepotrebnih banalnostih, kot je skrb za šal in kapo ..., in vnučkov priganjanje, češ da ga njegovi prijatelji že ne strpno čakajo v parku. Ob dedkovi opazki, da je »verjetno zunaj že ves živalski vrta«, se vnučkova ustvarjalna domišljija osvobodi in v njegovo sicer predvidljivo sobivanje z dedkom vstopi živopisna razsežnost izmišljive. Slednja likovno zaživi kot divja »zabavikacija« na snegu z živalmi iz živalskega vrta, pa tudi z dedkom, ki zna biti proti vsem pričakovanjem prav zabaven in spreten v bejzbolu s sneženimi kepami. **

George R. R. Martin: Ledeni zmaj

ilustriral Luis Royo;

prevod: Urša Vogrinc Javoršek

Mladinska knjiga, 2016

Lirična in fantastična pripoved je namenjena tako mladim kot odraslim, leta 1980 jo je napisal avtor sage *Pesem ledu in ognja*, pospremljena pa je z ilustracijami španskega umetnika Luisa Roya. Gre za krajšo pripoved (pravzaprav novelo), v kateri srečamo Adaro, deklico, ki se rodi sredi ledene zime. Mama ji umre pri porodu, kar pusti v njeni duši težke posledice: je hladna, neodzivna in odmaknjena, v njej ni niti senčice toplote, ki bi jo bila pripravljena deliti z očetom, bratom Geoffom in sestro Teri, pa tudi stricem Halom, jezdecem zmajev v kraljevi vojski. Neke zime Adara spozna ledenega zmaja, bitje, ki diha tišino, smrt in hlad, in začne se njuno nenavadno prijateljstvo, ki pa v deželo prinaša vse daljše in hladnejše zime in vedno manj ljubezni in življenja. S severa napade sovražnik in kraljeva vojska ter Adarina družina je pred težko preizkušnjo. Ledeni zmaj pride Adari na pomoč v zadnjem trenutku, v odločilnem spopadu z ognjenimi zmaji pogine in se spremeni v ledeno jezerce, a Adari njegova smrt povrne toplino, družino in zaupanje v življenje. Simbolična pripoved je večplastna, ponuja dobro zgodbo, prepričljive značaje, močne literarne podobe, izbrušen jezik in tudi več možnih razlag in različic branja. *****

Anna Onichimowska: Pečka, kapica in puding

ilustrirala Agata Dudek; prevod: Jana Unuk

KUD Sodobnost International, 2015

Zgodba o osamljenosti, iskanju bližine in razumevanja med bitji, ki so si tuja, saj govorijo drugačen jezik in imajo drugačne življenjske navade, je zelo neobičajna, poetična in simbolična. Veliki Trol je tujec, živi na vrhu ledene gore, v mogočnem gradu z visokimi stolpi, premore največjo zbirko snežink, a si želi spoznati prijatelja, Cofka, ki z mamo stanuje spodaj, pod goro. Da bi se jima približal, se začne učiti njunega jezika. A sporazumevanje med dvema različnima svetovoma je zahtevno in za bližino se morajo potruditi vsi. Trol si želi Cofka in njegovo mamo povabiti na čaj, vendar za poglobljanje odnosov ne izbere ravno primernega načina, kar soseda prestraši in razjezi. A led med njimi se postopoma tali, ko se pobježe spoznajo. Odprejo Muzej snežink in stopijo na skupno pot sodelovanja in zaupanja, ki preraste v odprtost do vseh drugih in drugačnih bitij. Izvirna in simbolična je tudi ilustracija. ***

TERMOMETER

***	Hladi, a se ti ne zanohta.
*	Majhna osvežitev.
**	Hladi, vendar ne grize v prste.
****	Zebe, da poskakuješ z noge na nogo.
*****	Mraz, da te spreleti.

ZGODBA O KNJIGI – ŽIVLJENJSKA ZGODBA

Spoštovani!

... Knjiga Nežno srce bi res MORALA biti obvezno branje vsem. Vemo, da v realnosti ni mogoče živeti točno po načelih Neže, vendar če se vsaj malo potrudimo, lahko že veliko prispevamo ...

Mojca Ruter, Slovenj Gradec

Spoštovani gospod Anej Sam,
... Pred desetimi leti, ko sem vašo knjigo prvič prebrala, se me je dotaknila v vsak kotiček mojega »biti«. Najbrž zato, ker z mačkom Mačkom podobno vrednotiva življenje. Krasna zgodba, s katero si pri vzgoji hčere mnogokrat pomagam ...

Ksenija Mrgole, Ptuj

Tudi s knjigo Prav je - ni prav je avtor potrdil, da je najresnejše življenjske dileme možno izbistriti na otrokom razumljiv način in najmlajšim zagotoviti še eno zanesljivo kašipot na pravo stran življenja.

Marija Fištravec-Strnad,
vzgojiteljica

... Branje te knjige je potrdilo moje razmišljanje, kako malo je potrebno, da je človek srečen in še ta sreča je odvisna samo od njega samega ...

Mira Hamler, Gornja Radgona

Spoštovani,
... Preteklo je kar štiri mesece, da sem uspel odgovoriti na vaše prijetno vabilo in tudi ponovno pregledati vaš čudovit izdelek Zemlja ima srce, ki je resnično pripravljen iz srca avtorjev. Ko sem pregledal izbrane slike otrok v uvodu in na koncu izbrane

pesmi, sem dobil občutek, da so urednik in avtorji resnično dosegli nekaj, kar mnogim s številnimi članki in predavanji nikoli ne bo uspelo: napravili ste knjigo, ki je prijetna za oko, oči, dušo in srce ...

prof., dr. Peter Novak

Spoštovani vsi pri Jasi!
Hvala vam za Vaš čist in žuboreč odnos do Narave, za vse Lepote v podobi Besed, katerih rojstvo ste vzpodbudili ...

Franc Černigoj, Ajdovščina

Anej, dobro jutro, najlepša hvala za čudovito darilo! Zgodba o knjigi je navdušila tudi mojo hčerko, ki je ob branju rekla, da bo to knjigo brala svojim otrokom ...

Lep pozdrav, Vida Ogorelec

Knjiga Človek o psu - pes o človeku je namreč preprosto odlična. In zelo literarna. Vsaj uvodni del je osupljiv...Visoko strokoven je esej Pes skozi zgodovino. Angažirani in presunljivi protestni so spisi Aneja Sama...

Tone Partljič

Spoštovani!
... Izid vsake knjige iz zbirke Onežimo svet je lep dogodek in upam, upam, da ima na ljudi, vsaj na mlado generacijo, dovolj vpliva, da bodo nekoč sposobni spremeniti svet, da bo res nežnejši. Občudujem zbir in izbiro številnih avtorjev in ilustratorjev, saj so na ta način ideje, ki jih zastopa Jasa, še bolj prepričljive, ker za njimi stoji toliko ljudi, ne le en samotni borec ...

Alenka Klemenc, Ljubljana

Če bi imeli malo knjig toda izvrstnih – kakšna neprecenljiva korist za človeštvo!

Arthur Schopenhauer

Odločitev

Isabelle Pandazopoulos; prevod: Iztok Ilc
Mladinska knjiga, 2016, t. v., 231 str., 27,96 €

Louise je mlada, lepa, uspešna gimnazijka, violinistka, posebno deklet – zdi se, da ve, kaj si želi v življenju. Dokler je nekega jutra ne najdemo na šolskem stranišču, kjer rodi otroka. Kako, če Louise dejansko zares še nikoli ni imela spolnega odnosa? Počasi se približujemo skrivnosti, ki za vedno spremeni njeno življenje in življenje malega Naja. Kar naenkrat ni ob njej nikogar več – ne primarne družine, ta se raje naprej skriva za fasado videza, ne prijatelj in sošolcev, da bi ji pomagali v izjemno težkem položaju, ki mu mlado dekletko ni kos. Louise se, kljub temu da v prvi vrsti sama potrebuje pomoč, odloči za solo pot. Pogumna odločitev, zares pogumna. Svojemu življenju pogleda v oči, sprejme ga in v danih razmerah naredi največ, kar je v njeni moči. Knjiga, ki bi jo morala prebrati mlada dekletka in njihovi starši – slednji predvsem zato, da jih ne bi pustili samih in da bi znali presoditi, da se jih nekatere odločitve njihovih otrok popolnoma nič ne tičejo. Drugi bralci pa zato, da ne bi sodili in da bi znali ostati v bližini tudi takrat, ko je hudo. > SABINA BURKELJCA

Kar ni pekel

Alessandro D'Avenia; prevod: Ana Vogrinčič
Družina, 2016, m. v., 327 str., 23,90 €

Roman *Kar ni pekel* je tretji roman italijanskega pisatelja Alessandra D'Avenie, ki je preveden v slovensčino. Kakovost mladinskega oziroma crossover romana zagotovo lahko poiščemo tudi v biografskih podatkih o pisatelju – doktoriral je iz klasične književnosti in je učitelj književnosti na srednji šoli. Tudi v samem romanu je veliko ljubezni do besed in literature – navsezadnje je eden glavnih protagonistov romana Federico – pesnik, zaljubljen v poezijo (»z besedami najdem sidro za vse stvari, ki jih premetava morje v notranjosti mojega srca, in jih privežem v pristanišče glave«). Tu je tudi don Pino, duhovnik, ki v mestu mafije deluje v prid najranjlivejših, ki živijo v peklu bolečine. Pekel, kaj je to pekel? Če slučajno razmišljate, da romana ne bi prebrali v celoti, o čemer sicer dvomim, če vam le prekrži pot, si obvezno preberite vsaj strani 61 in 62, ki skozi besede pisatelja čudovito (kar je za oznako pekla resda čudna beseda, a vendarle) opišeta sodobni pekel. »Pekel je ljubezen, ki je možna, vendar nihče ne da pobude zanj.« > SABINA BURKELJCA

Samorastniki

Prežihov Voranc
pripredba: Iztok Ilc
ilustracije: Damijan Stepančič
Miš, 2016, m. v., 63 str., 16,95 €

Samorastniki so bili nezakonski otroci, ki so jim rekli tudi pankrti, to je bila nekoč velika sramota. Kljub skrajšani priredbi klasičnega izvirnega dela izdaja ohranja osnovno idejno, čustveno in literarnozgodovinsko vrednost. Prav s *Samorastniki* je Prežih dosegel vrh socialnega realizma. Pripoved o moči prepovedane ljubezni med lepo, mlado in uporno kajzarsko Meto ter Karničnikovim veleposestniškim, značajsko šibkim sinom Ožbejem in njunih devetih nezakonskih otrocih je tudi zgodba o tem, da ima prav vsak otrok pravico do družine, občutkov varnosti, ljubezni in sprejetosti. Prirejena in likovno lepo opremljena izdaja *Samorastnikov* bo zagotovo k branju privabila tako mlajše kot odrasle bralce. > SONJA JUVAN

Juan Kruz Igerabide Jona v stiski Jona ima veliko težavo

Jona se z mamo odpravi v slaščičarno. Zelo si želi, da bi mu mama kupila čokoladno jajce, a ne reče nič. Še dobro, da njegova roka ni tako strmežljiva in si ga vzame sama. Ji bo druga roka to dovolila?

36 str., 15,99€

Prevod Barbara Pregelj
Ilustracije Mikel Valverde

Odkar se je rodila sestra, približno od takrat ima Jona veliko težavo. Včasih težava izgine. Jona je zaskrbljen in njegovi starši tudi. Jim bo težavo kljub premeteni čarovnici uspelo rešiti?

48 str., 15,99€

Jona ima veliko težavo in Jona v stiski sta naslednji knjigi v seriji o Joni, ki s pridihom humorja govori o različnih čustvih (strahu, žalosti, ljubosumnju, jezi, sramu, zavisti, nemoči, veselju ...).

Malinc www.malinc.si © info@malinc.si © telefon: 01 361 66 99

Za vroče poletne dni ...

www.zalozbabbp.si
narocila@zalozbabbp.si

Poslikave obraza

Karen Harvey

fotografije: M. Wicks; prevod: Jakob Rotar
Mladinska knjiga, 2016, t. v., 64 str., 16,95 €

Poslikave obraza so med otroki zelo priljubljene. Ne samo ob pustu ali za noč čarovnic, vse bolj se za njih odločajo tudi ob drugih priložnostih, kot so rojstni dnevi ali novoletne zabave, pa tudi v vsakdanjih trenutkih igre in navdiha. Da pa bi takšne poslikave ne ostale na ravni naključnih zmazkov, nas knjige, kot je tale, usmerjajo k bolj privlačnim in likovno inovativnejšim izdelkom. Najprej si je treba pripraviti barve, čopiče, gobice in preostalo orodje, potem se lotimo dela. Prevladujejo predlogi za risanje barvnih metuljčkov čez lica, svoj obraz pa lahko spremenimo tudi v živalskega ali ga okrasimo s cvetličnimi podobami. Posebej divji so nasveti za prelevitev v gusarja, vampirja, zombija, robota ali čarovnico! Za lepo poslikavo je potrebne tudi nekaj potrpežljivosti, z njo bomo pustili še bolj zabaven vtis. > ŽIGA VALETIČ

Super jedi za otroke

prevod: Petra Cerar

Učila International, 2016, t. v., 128 str., 9,99 €

Kadar želimo, da bi naši malčki poskusili kakšno novo jed in pojedli kaj izjemno zdravega ali nasitnega, je pametno pripraviti tudi očem čim bolj privlačen obrok. Zakaj jim ne bi enkrat za spremembo pripravili zabavnih korenčkovih krocketov z zeliščno skuto ali pisanih mafinov s tuno in bučkami. Si predstavljate rojstnodnevno zabavo s pico v obliki polžkov ali kače velikanke in pajke iz krekerjev? Morda boste h kuhanju lahko privabili tudi otroke in jedi bodo zagotovo še slajše. > RENATE RUGELJ

Drži ali ne drži?;

Saj ne more biti res!

prevod: Damir Milinovič

Mladinska knjiga,
2016, t. v., 192 str., 24,94 €/knjigo

Svet okoli nas je poln neverjetnih in osupljivih dejstev, ki jih včasih lahko razumemo ali jih v celoti dojamemo, šele ko imamo pred sabo sliko. Zato je v obeh poučnih priročnikih zbranih na stotine slik, grafov, preglednic, modelov in primerjav. Ste vedeli, denimo, da so nekatere peščne sipine v Afriki tako visoke, da bi vanje zlahka lahko zakopali Eifflov stolp, ali da je ožilje odraslega človeka dolgo 160.000 km in lahko štirikrat obkroži ekvator? Da kamelja grba ni napolnjena z vodo, ampak z maščobo, tako ali tako veste, a ne? In da zlate olimpijske kolajne že dolgo niso več iz čistega zlata, pa tudi, da strele pogosto udarijo dvakrat na isto mesto, čeprav včasih pravijo drugače. > RENATE RUGELJ

Mojih prvih 1000 besed

Meine ersten 1000 Wörter;

My first 1000 words

ilustracije: Jan Lewis

prevod: Maruša Murgerki Lavrenčič

Učila International,
2016, t. v., 61 str., 9,99 €/knjigo

Nova jezikovna slikanica prihaja kot slovensko-angleška ter kot slovensko-nemška različica, prinaša pa nam osnove besedišča za prvo spoznavanje s tema jezikoma. Prvih tisoč besed se v glavnem nanaša na predmete, števila, barve in letne čase. Začnemo pri človeškem telesu, družini, domu, oblačilih in hrani, nato se preselimo na vrt, ulico, v trgovino, šolo, športni park in bolnišnico, končamo pa na potovanju, pri zabavi, na deželi in na plaži. Spoznamo tudi najosnovnejša dejanja (glagoli) ter nasprotja (pridevniki). Abecedno kazalo nam je v hitro pomoč pri iskanju predmetov, ki nas v nekem trenutku zanimajo. Risbice so igrive in zabavne, v slogu slikanic, pri katerih otroci iščejo predmete v večji risbi, zato je slikovni slovar uporaben že pri najzgodnejšem učenju jezika. > ŽIGA VALETIČ

KUD Sodobnost International

Več o knjigah najdete na
www.sodobnost.com.

Ustvarjalna
Evropa
Kultura

Naročila sprejemamo na e-naslov:
sodobnost@guest.arnes.si.

Čudežna bolha Megi in hrček Marjan

Desa Muck

ilustracije: Maša Kozjek

Mladinska knjiga, 2016, t. v., 64 str., 17,95 €

»Ljudje se motimo, če mislimo, da si sami izberemo domačo žival. V resnici si one izberejo nas, pri tem pa jim pomagajo čudežne bolhe, take, ki slišijo tudi na ime Megi«, je v uvodu v osmo knjigo te zbirke zapisala priljubljena Desa Muck. Hrček Marjan se je kot božično darilo znašel pri

Leni in Pavletu, ki pa sta se zaradi njega sprla že prvi dan in drobna živalca je pobegnila na cesto. Med svojim begom je Marjan srečal prijazne krte, poljskega zajca in se spoprijateljil s ljubkim mačkonkom, ki mu je rešil življenje, vse dokler se ni odločil za novega in bolj prijaznega lastnika. > RENATE RUGELJ

Desa Muck

Velika ločitev; Moj fant?

zbirka Dajmo dekleta

Rowan McAuley; Meredith Badger

ilustracije: Aki Fukuoka

prevod: Tamara Kranjec

Skrivnost, 2016, t. v., 102 str., 16,90 €/knjigo

V priljubljeni zbirki za odraščajoče deklice se avtorji lotevajo različnih tem, tudi takih, o katerih se je odraslim neprijetno pogovarjati. Ko Hana in Maša nekega dne izvesta, da se bosta njuna starša ločila, se jima svet postavi na

glavo. Kaj to pomeni zanju, ali imata še vedno družino, ali bodo prodali hišo in bosta morali zamenjati šolo? Mija ima pa druge vrste težave, sošolke mislijo, da je njen najboljši prijatelj Jaka tudi njen fant, ampak saj prijatelj ne more biti tvoj fant, ali pač? > RENATE RUGELJ

Stric Fjodor, pes in maček

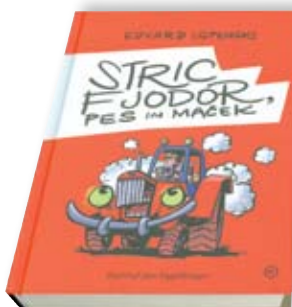
Edvard Uspenski

ilustracije: Jure Engelsberger

prevod: Daša Cerar

Mladinska knjiga, zbirka Pisanice,

2016, t. v., 160 str., 22,95 €

Klasika ruske mladinske književnosti je nastala pred več kot štirimi desetletji in je bila prva v seriji zgodb o čudežnih govorečih živalih. Bister deček, ki so ga zaradi resnosti in samostojnosti vsi klicali Stric Fjodor, se je sam odpravil živeti na vas v Mlečni Dol, saj mu mama v mestu ni dovolila obdržati potepuškega govorečega mačka. Na kmetiji se mu je pridružil še govoreči pes Cof, naročil si je tudi prav poseben traktor in spoznal poštarja Zapečkarja in profesorja Sjomina, ki je preučeval živalske govornice. Staršema je pridno pisal pisma, potem pa nekega dne dobil vročino in potepa je bilo konec. Priserčna zgodbica zažari v sodobnih ilustracijah vsestranskega domačega umetnika, Jureta Engelsbergerja. > RENATE RUGELJ

Jona ima veliko težavo; Jona v stiski

Juan Kruz Igerabide

ilustracije: Mikel Valverde

prevod: Barbara Pregelj

Malinc, zbirka Še,

2016, t. v., 46/35 str., 15,99 €/knjigo

Zbirka dvojezičnih, slovensko-španskih slikanic je bogatejša še za dva naslova. Oba skozi oči triletnega Jone naslikata otroštvo, igrivo in hkrati zapleteno v vsem svojem sijaju. V četrtni knjigi se Jona z mamo odpravi v slaščičarno, kjer si močno zaželi čokoladnega jajca, ki se mu kar samo ponuja s pulta, a mame zanj ne prosi. Njegova roka pa je bolj pogumna in v pravem trenutku seže po jajcu. Sicer kraje ni nihče opazil, a Jono vseeno močno peče vest. Kako bo rešil nastali položaj? V peti knjigi pa se Jona sooča s prav posebno težavo: odkar se je rodila sestra, Jono v sanjah preganja zlobna čarovnica in ga neusmiljeno žgečka po trebuhu, dokler Jona ne zmóči postelje. S starši iščejo rešitev, a nič ne pomaga. Nato se Jona odloči, da na pomoč pokličejo teto Pauli, ki ima nos vedno v kakšni knjigi; ona bo že vedela, kaj storiti. Vse knjige v zbirki sicer s ščepcem humorja, a vseeno realistično predstavijo pogoste otroške težave. Zbirke pa ne odlikujejo samo hudomušne in poučne zgodbe ter zabavne ilustracije, pač pa so vsa besedila v njej oblikovana v skladu s priporočili za oblikovanje gradiv, namenjenih dislektikom. > VANJA JAZBEC

Čudežna stopala

The Miraculous Feet

Ivana Pajenk

samozaložba,

2015, t. v., 38 str., 23,40 €/knjigo

Čudovito nežna zgodba o deklici Oli in njeni ljubeči babici, ki vnučki podari Knjigo ozdravitve. Babica in knjiga razkrivata skrivnostni zemljevid notranjih organov, ki je upodobljen na naših stopalih. Ko se dotikamo posebnih točk na njih, smo v stiku z no-

tranjostjo svojega telesa, energijo in počutjem. Ljubke ilustracije so izvirni kolaži risb in tehnike krpank, nekakšen vitraž iz blaga in kvacanja. Avtorica skozi zgodbo nevsiljivo predstavlja zdravilne metode in filozofijo Daljnega vzhoda. > SONJA JUVAN

Miška želi prijatelja

Nina Mav Hrovat

ilustracije: Kristina Krhin

Miš, 2016, t. v., 40 str., 22,95 €

Slikanica, izdana ob mladinskem literarnem festivalu Bralnica pod slamnikom 2016, nežno in toplo prek miške spregovori o pomenu pravega prijateljstva. Kakšni so pravi prijatelji? Kje jih najdemo? Jih prepoznamo? Znamo dajati in prejemati hkrati? Avtorici besedila in ilustracij nas vabita med vrednote prijateljstva v želji, da bi jih vsakodnevno živeli. Slikanica ima še dodano vrednost v prevodu v albanščino, angleščino, bosanščino in madeonščino – vsekakor zelo dobrodošlo za učence, ki k nam prihajajo iz drugih jezikovnih okolij, in tudi za slovenske učence, da spoznajo raznolikost in pestrost drugih jezikov. > SABINA BURKELJCA

Ste kje videli slona?

David Barrow
prevod: Mateja Črv Sužnik,
Miha Sužnik
Zala, 2016, t. v., 32 str., 20,95 €

Ste kje videli slona? je zagotovo ena najbolj prikupnih in duhovitih slikanic, kar jih boste kdaj brali. Si namreč predstavljate, da bi se igrali skrivalnice s slonom? In bi se on vsakič tako dobro skrival, da ga nikakor ne bi mogli najti? Slon je seveda prisposoda za najmlajše otročiče, ki se včasih pokrijejo s krpo čez glavo in so že prepričani, da jih ne bomo našli. Takšne zabavne skrivalnice se gresta tudi deček in slon, toda deček je zdaj tisti, ki neumorno išče, slon pa ta, ki se skriva po raznovrstnih koticčkih hiše: na zakonski postelji, na mestu omare, pod svetilko, za drevesom ... Slikanico večkrat nagrajenega britanskega avtorja bodo malčki listali znova in znova in znova. In se smejali. > ŽIGA VALETIČ

Moč Erikove domišljije

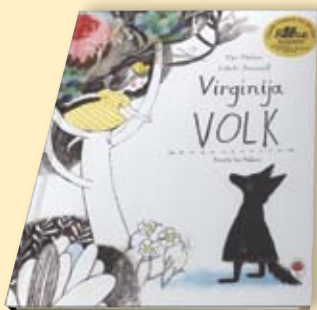
Skye Byrne
ilustracije: Nic George
prevod: Jelena Isak Kres
Mladinska knjiga,
2016, t. v., 40 str., 17,95 €

Iz serije duhovnih knjig pod znamko *Skrivnost* prihaja otroška slikanica, ki govori o povezanosti petletnega Erika s svojo priljubljeno igračo, zajčkom Robijem. Ta ima mahedrava srebrnkasta ušesa in prikupen rdeč nos. Nekega dne Erik izgubi Robija in začne se veliko iskanje. Iščejo ga vsi, tudi očka in mamica. Le dedek skrivnostno sedi v naslanjaču, bere svojo priljubljeno knjigo in predlaga fantu, naj se začne igrati, kakor da ga Robi spremlja in vsakem koraku. Če hoče Erik upoštevati dedkov nasvet, mora torej uporabiti vso svojo domišljijo in si predstavljati, kako vsako stvar počne z Robijem ... Zgodbo o navezanosti na priljubljeno igračo ter o moči domišljije je napisala avstralska pisateljica Skye Byrne. Inovativno jo je z risbami in fotografijami opremil njen prijatelj, ilustrator Nic George. > ŽIGA VALETIČ

Virginija Volk

Kyo Maclear
ilustracije: Isabelle Arsenault
prevod: Tina Mahkota
Zala, 2016, t. v., 33 str., 21,99 €

Otroška slikanica *Virginija Volk* je delno avtobiografska, delno pa se naslanja na odnos med znamenito pisateljico Virginio Woolf in njeno starejšo sestro, slikarko Vanesso Bell. Virginija je depresivna deklica, ki ljubi črnino in ji ni niti do tega, da bi vstala iz postelje. Na živce ji gredo svetle, rumene obleke in celo ptičje petje. Njeno življenje je mrakobno in temačno, odtujeno in »volčje«. Toda sestri Vanessi ni vseeno, Virginijo želi razvedriti. Na koncu ji večno žalostna sestra prizna, da si želi nekam poleteti. Kam? V rožni park! Ko nadarjena Vanessa naslika barviti kraj sestričnega hrepenenja, Virginija skritizira detajle, nato pa prizna, da ji je vendarle všeč. Rožni park nenadoma oživi in tudi Virginija se naleze njegovih barv ... Zgodba upanja brez ovinkarjenja tematizira akutne duševne težave. > ŽIGA VALETIČ

Osamljeni duhec

in druge zgodbe v sličicah
Urša Krempf
ilustracije: Urška Stropnik Šonc
Studio Hieroglif, 2016, t. v., 28 str., 13,50 €

Zbirka 11 slikopisov, zgodbic s krajšim besedilom, v katerih so nekatere besede nadomeščene s sličico, najmlajše na zabaven način motivira za branje. V zgodbah nastopajo duhoviti junaki, od naslovnega osamljenega duhca, škrate Poldija, ki se odpravlja na izlet, do medveda Jake in njegove najljubše sladice, prav vsak izmed njih pa ima za male bralce posebno sporočilo. > VANJA JAZBEC

Moj prvi herbarij s krtkom

Markéta Glozarová
ilustracije: Zdeněk Miler
prevod: Matic Lombar
Narava, 2016, t. v., 10 str., 9,90 €

Pustolovski Krtke svetovno znanega češkega animatorja se je javnosti prvič predstavil na beneškem filmskem festivalu leta 1957. Danes je že klasika, priljubljena med najmlajšimi in starejšimi, po Evropi in po svetu. O popularnem Krtku so nastale tudi številne slikanice, med katerimi je ta kartonka še posebno ljubka. Predstavlja pet travniških rastlin, kako so videti, kdaj rastejo in seveda, kaj pozdravijo. Poleg je tudi prostor za posušeno rožo, ki malčke vodi k oblikovanju prvega herbarija. > VANJA JAZBEC

Malinc
več kot založba

da branje ne postane
ŠPANSKA VAS
mentorice in mentorje branja
24. septembra 2016 med 9. in 18. uro
vabimo na celodnevno

DELAVNICO
MOTIVIRANJA ZA BRANJE,

na kateri bomo spoznali v svetu uveljavljene,
v slovenskem prostoru pa nove **strategije**
motiviranja za branje

Kotizacija 35€ vključuje:
praktično delo v majhnih skupinah ♦ gradiva
in potrdila o udeležbi ♦ pijačo in prigrizek

Program, več informacij in prijava na www.malinc.si,
info@malinc.si,
telefonu 01 361 6699 ter 040 170 492.

Morris Gleitzman, eden najbolj priljubljenih avstralskih avtorjev za otroke in mladino – pri nas ga poznamo po njegovi knjižni zbirki Nekoč, ki je izšla pri založbi Miš, kjer so izdali štiri knjige iz omenjene zbirke (Nekoč, Potem, Zdaj in Tedaj), v prihodnje pa menda lahko pričakujemo še druge –, je na povabilo organizatorjev mladinskega literarnega festivala Bralnice pod slamnikom pred kratkim prvič obiskal Slovenijo. Avtor, ki med drugim slovi tudi po svojem humorju, je po rodu Anglež, toda že od šestnajstega leta živi v Avstraliji, kjer se preživlja izključno s pisanjem. Za svoja dela, prevedena v številne tuje jezike, je prejel pomembne nagrade tako v Avstraliji kot tudi drugod po svetu. Med pestrimi festivalskimi dogajanja, ko se je z mladimi bralci srečeval na najrazličnejših koncih Slovenije, si je vzela čas za pogovor za našo revijo.

Domišljija je njegova strast!

Bukla: V knjižni zbirki *Nekoč* ste v ospredje postavili holokavst. Ste se morda te teme lotili (tudi) zato, ker je bil vaš ded poljski Jud iz Krakova, ki je sicer svojo rodno deželo zapustil že precej pred začetkom vojne, njegova razširjena družina pa tega ni storila in je ogromno družinskih članov izgini in pomrlo prav med vojno? Ali pa ste, nasprotno, želeli o zgodovinskih dejstvih pisati preprosto zato, da (še posebno) med mladimi bralci ta ne bi utonila v pozabo?

Gleitzman: Zaradi obojega. Sprva sem začel pisati zgodbo o prijateljstvu, potem pa sem vmes ugotovil, da bo ta mnogo boljša, če jo postavim sredi nečesa močno neprijaznega in neprijetnega. V tem primeru je to vojna. Ne kar katera koli, ampak druga svetovna vojna, ker je močno oplazila tudi družino mojega deda. Tako je holokavst nenadoma postal tista rdeča nit, ki se pleče skozi vso zgodbo. Ob tem pa imata prijateljstvo in njegova moč vendarle glavno vlogo v vseh knjigah iz zbirke *Nekoč*, kjer kot vodilni protagonist nastopa deček Feliks.

Bukla: Se vam zdi, da ste se s pisanjem o holokavstu lotili teme, ki za nekatere še danes velja za neke vrste tabu?

Gleitzman: Bolj kot tabu bi rekel, da gre za izziv; pisanje o tej temi mi je namreč predstavljalo izziv, kako jo bodo sprejeli bralci. Pa ne le mladi, ampak tudi odrasli. Vojna vedno vključuje tudi otroke, zato se mi zdi prav, da se bralec prek svojega domišljijskega in čustvenega sveta poveže tudi s temami, ki še zdaleč niso prijazne ali prijetne, a so bile vendarle močno prisotne v človeški zgodovini. Na milijone mladih je preživljalo zgodbe, kakršne opisujem v svoji zbirki, zato se mi zdi preprosto nujno, da knjige predstavijo vse tisto najboljšje pa tudi najslabše, kar se v tako izrednih razmerah dogaja v ljudeh.

Bukla: Resnost ter tudi vse tisto najslabše, kar prinašajo izredne življenjske razmere, pa ste vendarle razrahljali s humorjem, po katerem sloвите tudi v svojih drugih delih.

Gleitzman: Res je. V svojem pisanju na splošno rad kombiniram resnost s humorjem. Četudi je jedro zgodbe na moč resno, se potrudim, da se pod njim čuti zdrav humor. Tako se mi je tudi v Feliksovih zgodbah zdelo nujno, da jih zmehčam s humorjem pa tudi z optimizmom; oboje nam lahko v trenutkih, ko srce grozljivo krvavi, kljub vsemu nariše nasmeh na obraz.

Bukla: Ali menite, da je o tovrstnih zgodovinskih temah, o kakršnih se pogovarjava, lažje pisati s perspektive otroškega protagonista?

Gleitzman: Da, vsekakor. Sam sem namreč vedno lažje pisal s perspektive otroka. Še posebej o težkih temah, ki jih doživlja moj glavni junak, desetletni Feliks. Zdi se mi, da lažje naslikam tudi največjo grozo, če jo filtriram skozi otroške oči, ki na svet vendarle zrejo drugače kot oči odraslega. Predvsem je pri vsem skupaj prisotnega več upanja, več pozitivizma. To se še posebej vidi v prvi Feliksovi zgodbi, kjer deček počasi in postopoma odkriva, kaj se v resnici dogaja okrog njega. Če bi se zgodbe že takoj na začetku lotil na moč neposredno, bi bilo za mlade bralce vse skupaj preprosto preveč šokantno.

Bukla: Ali to torej pomeni, da ste že pred pisanjem vedeli, da boste zgodbo razdelili v več posameznih knjig, ki se lahko berejo samostojno, pa vendar so med seboj povezane?

Gleitzman: Sprva sem se pisanja res lotil z idejo, da bo iz vsega skupaj nastala ena sama knjiga. Potem pa sem sredi dela spoznal, da je tematika tako obsežna, da to preprosto ne bo mogoče. In tako sem začel ustvarjati še drugi in tretji del ... (nasmeh). No, zdaj sem se odločil, da bom Feliksovo zgodbo v celoti povedal v sedmih knjigah.

Bukla: Pa ob tem še vedno velja, da sta knjigi *Nekoč* in *Potem* vaši najljubši?

Gleitzman: To sem izjavil v času, ko sem napisal že več kot trideset tematsko različnih knjig in sta se me omenjeni, se mi zdi, med vsemi najbolj dotaknili. Potem pa sem Feliksovo zgodbo razširil in zdaj preprosto ne morem več do-

ločiti, katera od vseh mi je najljubša. Dejstvo je, da sem s pisanjem precej odlašal, dolgo sem se spraševal, ali je sploh nujno oziroma potrebno, da se ga lotim, a zdaj, ko je končno tu, sem vesel, da sem se tako odločil. Feliks in drugi junaki so postali moja razširjena družina.

Bukla: Glede na povedano je čutiti, da se vas je to pisanje čustveno zelo dotaknilo.

Gleitzman: Res se me je. Verjetno tudi zato, ker med ustvarjanjem vedno intenzivno čutim vse tisto, kar tudi moji junaki doživljajo v svojem notranjem in zunanjem svetu. Ob pomoči Feliksa sem namreč tudi sam začutil vse tisto, kar odrasli doživljamo, kadar smo priča grozotam, ki jih počnemo otrokom tega sveta. A Feliksa na drugi strani odlikujejo tudi takšne značajske lastnosti, ki me kot odraslega navdajajo z upanjem in veseljem. Deček je namreč izjemno bister, kljub grozljivim razmeram, v katerih se znajde, ne zapade v pasivnost, povrh vsega pa ima neizmerno dobro srce. O vsem tem, denimo, sem navdušeno razpravljal tudi s prevajalcem svojih knjig v slovenščino, z izvrstnim Dušanom Ogrizkom. Najin pogovor je bil ena od tistih stvari, ki so moj obisk v Sloveniji napravile nepozabnega.

Bukla: Ko ravno omenjate vaše gostovanje v Sloveniji, me zanima, kako ste doživeli našo deželo glede na to, da ste jo obiskali prvič v življenju.

Gleitzman: Zahvaljujoč mojim odličnim gostiteljem z založbe Miš, Ireni Janezu in Anžetu Mišu, mi bo ta obisk za vedno ostal v najlepšem spominu. Žal sem prišel za prekratek čas, da bi se lahko podal v gore, ampak že samo pogled nanje, kjer koli sem se že vozil po Sloveniji, me je preprosto očaral. Prav zaradi njih se bom zagotovo še vrnil v vašo deželo. Poleg tega sem med srečanja z mladimi bralci gostoval v eni zame najlepših knjižnic, v Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici. V Slovenijo se bom zagotovo vrnil tudi zaradi domišljije, strasti in ustvarjalnosti, ki jo slovenski vinarji vlagajo v svoje delo; delček njihovega truda sem namreč lahko preizkusil med izletom v Goriška brda. Očarala sta me tudi predanost in veliko srce vseh, ki se v vaši deželi ukvarjajo z otroškimi in mladinskimi knjigami. In čeprav nisem nikjer v trgovinah našel dišav *Comme des Garçons*, ki jih obožujem, je bil dober nadomestek zanje vonj odlično pripravljene kranjske klobase (*prešeren smeh*).

Bukla: Poleg dišav, ki jih omenjate, imate radi še druge imenitne reči, ki nakazujejo, da ste ljubitelj dobrega in znate uživati: obožujete vina, o katerih za avstralske revije pišete tudi strokovne kolumne, menda radi kuhate ...

Gleitzman: Ja, in strastno sem navdušen nad kitajskim zelenim čajem. Pa nad gorami in knjižnicami. Predvsem pa neizmerno obožujem domišljijo!

Bukla: Za konec mi, prosim, zaupajte še kaj o svojih ustvarjalskih pa tudi drugih življenjskih načrtih.

Gleitzman: Pred obiskom v Sloveniji sem ravno končal novo zgodbo iz priljubljene otroške serije, kjer kot glavni junaki nastopajo krastače. Poleg tega se v tem času intenzivno ukvarjam z novimi kratkimi zgodbami, podobnimi tistim v zbirkah *Give Peas a Chance* in *Pizza Cake*. Letos nameravam tudi napisati šesto knjigo o Feliksovi zgodbi; peta je namreč že nared. Poleg pisanja pa moja strast ostajajo nedvomno potovanja. In prav zato sem na svoj seznam destinacij, ki jih je vredno večkrat obiskati, zdaj uvrstil tudi Slovenijo.

Morris Gleitzman

Poletno branje

Andrea Torielli, papež Frančišek
BOŽJE IME JE USMILJENJE

Papež Frančišek v zaupnem pogovoru z vaticanistom Andreo Toriellijem preprosto in neposredno nagovarja današnjega človeka. Glavna tema pogovora je usmiljenje, ki mu je že od nekdaj najbolj pri srcu in je osrednje sporočilo njegovega papeževanja. Vsako stran papeževe knjige preveva želja, da bi dosegel vse duše, ki iščejo smisel življenja.

IVAN OMAN
ZA NAŠ DRAGI DOM IN ROD

Intervju

Ur. Erika Jazbar in Dejan Valentinčič

V pogovoru z Ivanom Omanom v knjižni obliki je opisana življenjska pot te markantne osebnosti in enega ključnih tvorcev slovenske pomladi. S spoznavanjem njegovega življenja spoznavamo tudi njegov pogled na slovensko zgodovino, ki jo je živel in doživel. Najbolj natančno je zajet čas slovenske pomladi, ko je Ivan Oman postal znan vsej slovenski javnosti in ko je pustil svoj najgloblji pečat.

Natalia Sanmartin Fenollera
PREBUJENJE GOSPODIČNE PRIM

Sveti Irenej je kolonija izseljencev iz sodobnega sveta, ki so se odločili opustiti svojo kariero in uspeh in zaživeti preprosto podeželsko življenje.

Pravila in navade tega kraja, ter posebni in duhoviti prebivalci, pomagajo gospodični Prim, ki se preseli v ta kraj kot zasebna knjižničarka, da ponovno odkrije lepoto v malih stvareh.

Robert Hugh Benson
GOSPODAR SVETA

Roman

V tej apokaliptični zgodbi je opisan svet, v katerem je vero v Boga zamenjal posvetni humanizem, ki ne priznava ničesar, kar bi bilo nad naravnimi zakoni in človekom ter razglša, da je človek sam svoj gospodar. V tem težkem času živi tudi p. Percy Franklin. Neustrašen in neomajen v načelih je Franklin edina oporna točka za redke preostale katoličane, medtem ko angleška katoliška Cerkev žalostno propada.

Sabatina James
OBSOJENA BREZ ZLOČINA

Resnična zgodba

Sabatina James je Avstrijka pakistanskega rodu, ki se je iz islama spreobrnila v krščanstvo in s tem podpisala svojo smrtno obsodbo.

Sabatina se je od leta 2001 morala preseliti kar šestnajstkrat, saj so ji grozili s smrtjo, ker je zapustila islamsko vero. Že 10 let živi sama, v spremstvu telesnih stražarjev ali pod policijsko zaščito. Vodi Društvo za pravice žensk, ki letno podpre približno 100 žensk, ki jim grozita prisilna poroka ali umor iz časti.

Tessa Afshar
NA POLJU MILOSTI

Svetopisemski roman

Ko ji umreta mož in tast, Ruta zapusti svoj kraj in se odpravi za svojo ljubljeno taščo Naomi. V njeni revščini ji ne preostane drugega, kot da pobira drobna zrna, ki jih puščajo žanjci na ječmenovih poljih. Ti jo nadlegujejo in preganjajo, a lastnik zemlje jo pozorno opazuje. Boaz si dopoveduje, da je njegova naklonjenost Ruti poplačilo za njeno ljubezen in skrb, ki ju je pokazala do njegove sorodnice Naomi. Vendar ima njegovo srce druge razloge.

Vse knjige
so na voljo
tudi kot e-knjige.

Naročila in informacije:
Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana
tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

**ZALOŽBA
DRUŽINA**

20 % POPUSTA

na knjižni program založbe Sanje*

Kupon morete vse do **13. septembra 2016** unovčiti v Hiši sanjajočih knjig na Trubarjevi 29 in v Zvezdici Zaspinki na Krekovem trgu 2 v Ljubljani.

* velja za knjige, starejše od 6 mesecev

VELIKI DOBRODUŠNI KUPON OB 100-LETNICI ROJSTVA ROALDA DAHLA

Tralalajska presenečenja v spletni knjigarni www.sanje.si s čarobnim geslom VSENAJBOLJSE. Ugodnosti se bodo tedensko spreminjale vse tja do 13. septembra.

ROALD DAHL

VDV

VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN

ODSLEJ TUDI FILMSKA MOJSTROVINA
STEVENA SPIELBERGA

ROALD
DAHL
100

